'వుజూ' గ్రంథం★

1వ అధ్యాయం

ఖురాను గ్రంథంలోని అల్ మాఇదా సూరాలో కరుణామయుడైన అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: "విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు నమాజు చెయ్యటానికి నిలబడి నప్పుడు, మీ ముఖాలను మీ చేతులను పరిశుభ్రంగా కడుక్కోండి, మీ తలలను చేతులతో మసా చేసుకోండి, మీ కాళ్ళను చీలమండలాల వరకు కడుక్కోండి." ఇమామ్ బుఖారీ గారు (రె.అలై) ఉల్లేఖించారు, ప్రవక్త మహనీయులు(స) కూడా ఒక హదీసులో ఇలా సెలవిచ్చారు: వుజూ చేసుకునేటప్పుడు శరీర భాగాలను కనీసం ఒకసారైనా విధిగా కడుక్కోవాలి.[1] ప్రవక్తశ్రీ (స) వుజూ చేసుకునేటప్పుడు తమ శరీర భాగాలను రెండేసిసార్లు పరిశుభ్రం చేసుకున్నారు.[2] మూడేసి సార్లు కూడా ఆయన (స) తమ శరీర భాగాలను కడుక్కున్నారు. మూడుసార్లు[3] కంటే అధికంగా మటుకు ఆయన(స) పరిశుభ్రపరచుకోలేదు. వుజూ చేసుకునేటప్పుడు నీళ్లను వృథా చెయ్యటాన్ని, ప్రవక్త శ్రీ(స) ఎంత చేశారో అంతకంటే ఎక్కువ చెయ్యటాన్ని మత విద్వాంసులు అప్రియమైనదిగా భావించారు.

★ విశ్వాసం, జ్ఞానాలకు సంబంధించిన విషయాలను నేర్చుకున్న తరువాత, వుజూ, తహారత్‌లకు సంబంధించిన విషయాలు వస్తున్నాయి. ఎందుకంటే, విశ్వాసం తరువాత అన్ని విధులకంటే, నమాజు అత్యంత ప్రధానమైనది, అత్యంత ప్రముఖమైనది. తహారత్‌లేని నమాజు స్వీకారయోగ్యమైన, నిజమైన నమాజు కాదు.

1-1. ఈ హదీసును స్వయంగా ఇమామ్ బుఖారీ (ర.అ) గారే తరువాత ప్రస్తావిస్తారు, హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం .

1-2. ఈ హదీసు కూడా ముందు రాబోతోంది.

1-3. అబూ దావూద్ గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం, ప్రవక్త మహనీయులు (స) వుజూ చేశారు,

2వ అధ్యాయం

వుజూ లేకుండా నమాజు దైవ స్వీకార యోగ్యమైనది కాదు;[1]

137. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజిఅన్) గారు, దైవప్రవక్త మహనీయులు (స) ఇలా సెలవిచ్చారని ఉల్లేఖించారు: ఎవరికైతే 'హదీస్' అవుతుందో, వారి నమాజు స్వీకరించబడదు. వారు వుజూ చేసుకోవాలి;[1] అప్పుడే వారి నమాజుకు దైవామోదం లభిస్తుంది. హజర్ మౌత్ నివాసి అయిన ఒక వ్యక్తి, ఓ అబూ హురైరా! హదీస్ అంటే ఏమిటి?" అని అడిగాడు. దానికి ఆయన సమాధానంగా, హదీస్ అంటే అపాన వాయువు[2] వెలువడటం అని చెప్పారు.

3వ అధ్యాయం

వుజూ యొక్క ఘనత, శ్రేష్ఠత, ప్రళయం దినం నాడు వుజూ గుర్తుల కారణంగా ముస్లిముల నుదుర్లు, చేతులు, కాళ్లు తెల్లగా మెరుస్తూ ఉంటాయి.

138. నయీమ్ బిన్ అబ్దుల్లా ముజ్మిర్ ఇలా ఉల్లేఖించారు : నేను అబూ హురైరా (రజిఅన్)తో కలిసి ప్రవక్త (స) గారి మసీదు కప్పు మీదకు ఎక్కాను. ఆయన (ర) వుజూ చేసుకున్నారు. ఇలా అన్నారు. ప్రవక్త మహనీయులు (స) ఇలా సెలవిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "నా సంఘ ప్రజలు ప్రళయ దినం నాడు పిలవబడతారు.

శరీర భాగాలన్నింటినీ మూడేసి సార్లు పరిశుభ్రపరచుకున్నారు. తరువాత ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: "ఎవరైనా ఇంతకంటే ఎక్కువగా చేస్తే లేదా తక్కువగా చేస్తే, వారు తప్పు చేశారు, అతిగా చేశారు." ఇబ్నె ఖుజైమా ఉల్లేఖనంలో "ఎక్కువగా చేస్తే" అని మాత్రమే ఉంది. ఇదే సరైనది, సహేతుకమైనది. ఎందుకంటే, మూడుసార్లకంటే తక్కువగా పరిశుభ్రపరచుకోవటం పండితుల ఏకాభిప్రాయం ప్రకారం దోషం కాదు.

2-1. ఈ అధ్యాయంలోని విషయం ఒక హదీసులో కూడా వచ్చింది. దానిని తిర్మిజీ మొదలైన వారు ఇబ్నె ఉమర్ (రజిఅన్)గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం ఉటంకించారు. అదేమిటంటే, తహారత్ లేని నమాజు స్వీకారయోగ్యమైనది కాదు; దొంగ సొమ్ములో నుంచి దానం చేస్తే అది స్వీకరించబడదు. అయితే ఇమామ్ బుఖారీ గారు, ఈ హదీసు తన షరతులకు అనుగుణంగా లేదని భావించి ఇక్కడ పేర్కొనలేదు.

137-1. అంటే వుజూ చేసుకోవాలి, ఆ తరువాతే నమాజు చెయ్యాలి. హదీస్ స్థితిలో నమాజు చెయ్యటం సరైనది కాదు, సక్రమమైనది కాదు.

137-2. హదీస్ అంటే రెండు మార్గాల ద్వారా అంటే వెనుక నుంచీ, ముందు నుంచీ వెలువడేది అని భావం. వీటినే అరబ్బీ భాషలో సబీలైన్ అంటారు. కనుక ఇతర విషయాల కారణంగా వుజూ భంగం కాదు. ఈ ఉల్లేఖనం ద్వారా ప్రజలు పైవిధంగా అర్థం చేసుకున్నారు.

వుజూ గుర్తుల వల్ల వారి నుదుర్లు, చేతులు, కాళ్లు తెల్లగా ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి. ఇక మీలో ఎవరైనా (తెల్లగా మెరిసే) తమ వెలుగును పెంచుకోదలిస్తే, మరింత పెంచుకోవచ్చు."[1]

4వ అధ్యాయం

అనుమానం వల్ల వుజూ భంగం కాదు; అపాన వాయువు వెలువడిందనే నమ్మకం కలిగితే తప్ప.

139. అబ్బాద్ బిన్ తమీమ్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: మా బాబాయి అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్), నమాజులో ఉన్నప్పుడు అపాన వాయువు వెలువడు తుందనే అనుమానం కలిగిన ఒక వ్యక్తిని గురించి దైవప్రవక్తను (సఅసం) అడిగారు. దానికి సమాధానంగా ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: అతను నమాజులో నుంచి అర్థాంతరంగా లేచి పోకూడదు; అపాన వాయువు శబ్దాన్ని వింటే తప్ప లేదా దుర్వా సన అనుభూతి కలిగితే తప్ప.[1]

5వ అధ్యాయం

తేలికపాటి వుజూ చేసుకోవటం.[1]

140. అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా చెప్పారని కురైబ్ బిన్ అబీ ముస్లిమ్ ఉల్లేఖించారు: దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసం) నిద్రపోయారు; గురకలు

138-1. చేతుల్ని మోచేతుల వరకు కడుక్కోవాలి. కాళ్లను చీల మండలాల వరకు కడుక్కో వాలి. ఈ హదీసు ద్వారా తెలిసే మరొక విషయమేమిటంటే, మసీదు కప్పు పైకి ఎక్కటం తప్పు కాదు. కాని మసీదు, తోటి ముస్లిమ్ సోదరులకు కష్టం కలక్కూడదు.

139-1. అంటే అపాన వాయువును గురించి గట్టి నమ్మకం ఏర్పడనంత వరకు, నమాజును విడిచి పెట్టకూడదు, వుజూ చేసుకోవటానికి వెళ్లకూడదు. ఇది సాధారణ ఆదేశం, ఇది నమాజు స్థితిలో ఉన్నప్పుడు కూడా వర్తిస్తుంది, నమాజులో కూడా వర్తిస్తుంది. కొంతమంది నమాజుకే పరిమితం చేశారు. ఇమామ్ .... ఈ హదీసు ద్వారా ఒక సూత్రం ఉద్భవిస్తుంది అని అన్నారు. అదేమంటే, తప్పకుండా జరుగు తుందనే నమ్మకం ఉంటే తప్ప పని అనుమానం వల్ల వృథా అయిపోదు. ఉదాహ రణకు, ప్రతి భూమీ, ప్రతి స్థలం పరిశుభ్రమైనదే. ఇక ఒకవేళ అవి పరిశుభ్రంగా లేవు అనే అనుమానం కలిగినా, వాటిని పరిశుభ్రమైనవిగానే భావించవలసి ఉంటుంది.

5-1. తేలికపాటి వుజూ అంటే అర్థం, శరీర అవయవాల మీద నీళ్ళను కేవలం ప్రవహింప జేయటం, ఇంకా వాటిని తోముకోకూడదు లేదా అవయవాలను కేవలం ఒక్కసారి

పెట్టే అంత గాఢంగా నిద్రపోయారు. తరువాత ఆయన (స) నమాజు చేశారు. సుఫ్యాన్ ఇలా ఉల్లేఖించారు : ఆయన (స) పక్కకు తిరిగి పడుకున్నారు. గురకలు పెట్టసాగారు. తరువాత నమాజు చేశారు. అలీ ఇలా చెప్పారు : ఆ తరువాత సుఫ్యాన్ ఒకప్పుడు పొడగాటి పెద్ద హదీసును వినిపించారు. మరొకప్పుడు చిన్న, సంక్షిప్తమైన హదీసును వినిపించారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు : ఒక రాత్రి నేను మా పిన్నమ్మ, విశ్వాసుల తల్లి అయిన మైమూన (రజిఅన్) ఇంట్లో ఉన్నాను. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసం) మేల్కొన్నారు (లేదా నిద్ర పోతున్నారు). అప్పుడు కాస్త రాత్రి మాత్రమే మిగిలి ఉంది. ఆయన నిలబడి, వ్రేళ్లాడుతున్న ఒక పాత నీళ్ల సంచిలో నుంచి నీళ్లు తీసుకుని తేలికపాటి వుజూ చేసుకున్నారు. ఉమ్రూ బిన్ దీనార్ ఈ వుజూ యొక్క తేలికపాటితనాన్ని దాని కొద్దిపాటితనాన్ని గురించి అభివర్ణిస్తూ ఉండేవారు.[1] తరువాత ఆయన (సఅసమ్) నిలబడి నమాజు చెయ్యసాగారు. నేను కూడా ఆయన (స) గారి మాదిరిగానే వుజూ చేసుకున్నాను, తరువాత ఆయన గారి ఎడమ ప్రక్కన నమాజు కోసం నిలుచున్నాను. కాని ఆయన (స) నన్ను లాగి తమ కుడి ప్రక్కన నిలబెట్టుకున్నారు. తరువాత అల్లాహ్ అనుజ్ఞ ప్రకారం నమాజు చేశారు. దాని తరువాత ఒక ప్రక్కకు తిరిగి పడుకున్నారు, ఎంత గాఢంగా నిద్రపోయారంటే, గురకలు పెట్టసాగారు. ఆ తరువాత మౌజను వచ్చి, నమాజు కోసం ఆయన (స) గారిని లేపాడు; అప్పుడు ఆయన (స) అతనితో నమాజు కోసం వెళ్లిపోయారు. నమాజు చేశారు, కాని వుజూ చేసుకోలేదు.[2] సుఫ్యాన్ ఇలా అన్నారు: "నేను ఉమ్రూతో ఇలా అన్నాను: దైవప్రవక్త (స) గారి కళ్లు నిదురపోతాయి కాని ఆయన గారి హృదయం మటుకు నిద్రపోదు అని కొందరు అంటారు. ఉమ్రూ ఇలా అన్నారు. నేను అబీద్ బిన్ అమీర్[3] ఇలా చెప్పగా విన్నాను. ఆయన ఏమని చెప్పేవారంటే, దైవ

మాత్రమే కడుక్కోవటం లేదా నీరు ఎక్కువగా ప్రవహించకుండా కడుక్కోవటం, ఒకటి రెండు చుక్కలు ప్రతి అవయవం మీద ప్రవహించటం.

140-1. తేలికపాటితనం అంటే బాగా తోమి కడుక్కోలేదు, నీళ్లను ఎక్కువగా ప్రవహింప జేయలేదు అని భావం. కొద్దిపాటితనం అంటే అవయవాలను ఒకేసారి కడుక్కున్నారు.

140-2. దీని ద్వారా తెలిసే విషయమేమిటంటే, నిద్రపోవటం హదస్ కాదు. కాని ఇందులో అజాగ్రత్తకు, అశ్రద్ధకు అవకాశం ఉంది. కాబట్టి హదస్‌కు సంబంధించిన అనుమానం కలుగుతుంది. ఈ కారణంగా నిద్రపోవటాన్ని హదస్‌గా భావించటం జరిగింది. ప్రవక్త మహనీయుల (స) విషయంలో ఆయన గారు నిద్రపోతే అశ్రద్ధ

ప్రవక్తల కలలు వహీ (దైవవాణి) అవుతాయి. తరువాత సాఫ్ఫాత్ సూరాలోని ఈ వాక్యం చదివారు.[4] "కుమారా! నేను నిన్ను బలి ఇస్తున్నట్లు కలలో చూశాను."

6వ అధ్యాయం

పరిపూర్ణమైన వుజూకు సంబంధించిన ప్రస్తావన. ఇబ్నె ఉమర్ (రజిఅన్), వుజూను, పరిపూర్ణంగా చేసుకోవటం అంటే శరీర అవయవాలను పూర్తిగా పరిశుభ్రంగా కడుక్కోవటం అని చెప్పారు.[1]

141. ఉసామా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు : దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసం) అరఫాత్ నుంచి తిరుగు ప్రయాణం కట్టారు. పర్వత మార్గం దగ్గరకు వచ్చి (ఈ మార్గం నుంచి హాజీలు వెళతారు) తమ ఒంటె మీద నుంచి కిందికి దిగారు, ఒంటేలుకు వెళ్లారు(మూత్ర విసర్జనం చేశారు). తరువాత వుజూ చేసుకున్నారు, కాని పూర్తి వుజూ చేసుకోలేదు.[1] దైవప్రవక్తా! నమాజు సమయం అయిందా? అని నేను అడిగాను. దానికి ఆయన (స) కొంచెం ముందుకు పోయిన తరువాత

అనేది జరగదు. ఇందుకని ఆయన (స) గారి విషయంలో నిద్ర పోవటం హదస్ కానేకాదు.

140-3. ఈయనగారు తాబయీన్‌లలో పెద్దవారు.

140-4. ఇది హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ (అస్సలామ్) తమ కుమారుడు హజ్రత్ ఇస్మాయీల్ (అస్సలామ్)తో అన్న విషయం. దాన్నే అల్లాహ్ ఇక్కడ ప్రస్తావించాడు. ఈ విషయానికి సంబంధించిన గాథ సుప్రసిద్ధమైనది. హజ్రత్ అబీదీగారు ఈ గాథను గురించి విశ్లేషించారు: హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ (అస్సలామ్) స్వప్నాన్ని చూశారు, కాని ఆయన దాన్ని దైవాజ్ఞగా భావించారు. దాని ప్రకారం ఆయన హజ్రత్ ఇస్మాయీల్ (అస్సలామ్)ను బలి ఇవ్వటానికి సంసిద్ధులయ్యారు, కనుక విశదయయ్యే విషయమేమిటంటే, దైవప్రవక్తల స్వప్నాలు వహీ (దైవవాణి) అవుతాయి. దీని ద్వారా తెలిసిన విషయమేమిటంటే, దైవప్రవక్తలు నిద్రపోతారు, కాని అజాగ్రత్తగా, అశ్రద్ధగా ఉండరు. వారి హృదయాలు మేల్కొని ఉంటాయి. కనుక మహనీయ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) గారి కళ్లు నిద్రపోతాయి, హృదయం నిద్రపోదు.

6-1. అంటే తోముకోవటం, రుద్దుకోవటం, పరిశుభ్రంగా కడిగి మట్టీ మురికి లేకుండా చెయ్యటం. ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) తమ కాళ్లను ఏడేసి సార్లు కడుక్కునేవారు. ఎందుకంటే కాళ్లల్లో మట్టీ మురికి ఎక్కువగా పేరుకుంటుంది.

నమాజు చేసుకుందాం[2] అని సమాధానం చెప్పారు. ఆ పైన ఆయన (స) తమ ఒంటె మీద కూర్చున్నారు. ముజ్దలిఫాకు చేరుకున్నప్పుడు, వాహనం మీద నుంచి కిందకు దిగారు. వుజూ చేసుకున్నారు, పూర్తి వుజూ చేసుకున్నారు.[3] తరువాత నమాజు పిలుపు వినగానే, మగ్రిబ్ నమాజు చేశారు. ఆ తరువాత ప్రతి వ్యక్తి తన ఒంటెను, అది ఆగి ఉన్న స్థలంలోనే, మోకాళ్ల మీద కూర్చునేలా చేశాడు. అప్పుడు ఇషా నమాజుకు పిలుపు ఇవ్వబడింది. ప్రవక్త మహనీయులు(స) ఇషా నమాజుకు నాయకత్వం వహించారు. ఈ రెండు నమాజుల మధ్య కాలంలో మరొక నమాజు ఏదీ ఆయన (స) చెయ్యలేదు.[4]

142. అతా ఇబ్నె యసార్ ఉల్లేఖనం ఇలా ఉంది: ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) వుజూ చేసుకున్నారు, తమ ముఖాన్ని కడుక్కున్నారు; ఎలా అంటే, ఒక చేతినిండా నీళ్లు తీసుకున్నారు, ఆ నీటితో పుక్కిలించి ఊశారు, ముక్కులోకి ఎక్కించి పరిశుభ్ర పరచుకున్నారు.[1] తరువాత మరొకసారి చేతినిండా నీళ్లు తీసుకుని, దాన్ని కిందికి వంచి రెండో చేతిలో నీళ్లు పోసుకున్నారు, ఆ తరువాత రెండు చేతులతో తమ ముఖాన్ని[2] కడుక్కున్నారు. మళ్లీ ఒక చేతి నిండా నీళ్లు తీసుకున్నారు, ఆ నీళ్లతో తమ కుడి చేతిని కడుక్కున్నారు. మళ్లీ ఒక చేతినిండా నీళ్లు తీసుకున్నారు, ఆ నీళ్లతో తమ

141-1. ఎందుకంటే, ఆయన (స) పొయ్యే తొందరలో ఉన్నారు. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఏమన్నారంటే,ఇక్కడ వుజూ అంటే కేవలం చేతులు కడుక్కోవటం అని అర్థం.

141-2. అంటే, ముజ్దలిఫా చేరుకున్న తరువాత అని భావం ఎందుకంటే, ఈ సంఘటన హజ్‌కు సంబంధించినది. అక్కడ మగ్రిబ్ నమాజును మార్గమధ్యంలో చెయ్యరు. అయితే మగ్రిబ్, ఇషా నమాజులు రెంటినీ కలిపి ముజ్దలిఫాలో చేస్తారు.

141-3. దీని ద్వారా తెలిసే విషయమేమిటంటే, రెండోసారి చేసుకున్న తాజా వుజూ శ్రేష్ఠమైనది. మొదటిసారి చేసుకున్న వుజూ తరువాత నమాజు చేయకపోయినా పర్వాలేదు. అహ్‌లె హదీస్ మస్లక్ వారు ఈ పద్ధతినే అవలంబిస్తున్నారు. కొందరు ఏమన్నారంటే, మొదటి వుజూ తరువాత, ఫరజ్ నమాజుగాని నఫిల్ నమాజుగాని చెయ్యనంతవరకు, రెండోసారి వుజూ చేసుకోవటం శ్రేష్ఠమైన విషయం కాదు. షాఫయీ మస్లక్ వారు ఈ విధానాన్నే అవలంబిస్తున్నారు.

141-4. అంటే మగ్రిబ్, ఇషా, ఫరజ్ నమాజుల మధ్యకాలంలో సున్నత్ నమాజు కాని, నఫిల్ నమాజు కాని చెయ్యలేదు.

142-1. ప్రవక్త (స)గారి సంప్రదాయం (సున్నత్) ఇలానే ఉండింది. ఒక చేతి నిండా నీళ్లు తీసుకుని, సగం నీళ్లతో ముక్కు కడుక్కున్నారు. అహ్‌లె హదీసు మస్లక్ వారు దీన్నే

ఎడమ చేతిని కడుకున్నారు. తరువాత తమ తల మీద మసా చేశారు. మరొకసారి చేతినిండా నీళ్లు తీసుకున్నారు, ఆ నీళ్లను కుడి కాలు మీద పోసుకున్నారు. దాన్ని పరిశుభ్రంగా కడుక్కున్నారు. మళ్లీ ఒక చేతినిండా నీళ్లు తీసుకున్నారు, ఆ నీళ్లతో ఎడమ కాలు పరిశుభ్రంగా కడుక్కున్నారు. తరువాత ప్రవక్త మహనీయులు (స) ఈ విధంగానే వుజూ చేసుకుంటూ ఉండగా నేను చూశాను అని ఆయన అన్నారు.[4]

8వ అధ్యాయం

ప్రతి పనినీ ప్రారంభించే ముందు బిస్మిల్లాహ్ (అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభి స్తున్నాను) అని అనాలి. భార్యతో సంభోగించేటప్పుడు కూడా ఇలా అనాలి.[1]

143. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు : ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసం) ఇలా సెలవిచ్చారు: మీలో ఎవరైనా తన భార్యతో సంభోగించదలిస్తే, "బిస్మిల్లాహ్" అని పఠించాలి. లేదా ఇలా అనాలి : "ఓ అల్లాహ్! మమ్మల్ని సైతాను

ఎన్నుకున్నారు. హనఫీ మస్లక్‌వారు ఏమంటారంటే, రెండుసార్లు వేర్వేరుగా చేతినిండా నీళ్లు తీసుకుని పుక్కిలించటం, ముక్కు ప్రక్షాళనం చెయ్యటం శ్రేష్ఠమైనది.

142-2. ఒకే చేత్తో చేతినిండా నీళ్లు తీసుకున్నారు, కాని ముఖం కడుక్కునేటప్పుడు రెండు చేతులతో ముఖం కడుక్కున్నారు.

142-3. ఇందులో మసా చెయ్యటం కోసం కొత్త నీళ్లు తీసుకునే ప్రస్తావన లేనేలేదు. ఒకసారి వాడిన నీరు పరిశుభ్రపరచటానికి పనికొస్తుందనటానికి ఇది నిదర్శనమని హాఫిజ్ అన్నారు. కాని అబూదావూద్ ఉల్లేఖనం ప్రకారం, ఒక చేతినిండా నీళ్లు తీసుకుని, చేతిని అటూఇటూ ఝాడించారు; తరువాత తమ తల మీద మసా చేశారు.

142-4. అధ్యాయంలో ప్రస్తావించబడిన విషయం ఇక్కణ్ణుంచే ఉద్భవిస్తుంది. ఎందుకంటే, దైవప్రవక్త (స) ఇలా వుజూ చేస్తూ ఉండగా నేను చూశాను, ఆయన (స) ఒక చేతినిండా నీళ్లు తీసుకుని రెండు చేతులతో ముఖం కడుక్కున్నారు అని ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) పేర్కొన్నారు.

8-1. వుజూను ప్రారంభించే ముందు "బిస్మిల్లాహ్" అని విధిగా, అంటే తప్పనిసరిగా అనాలి. ఇది అహ్లె హదీస్ వారి అభిప్రాయం. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అ) అధ్యాయం లోని హదీసు ద్వారా నిరూపించిన విషయం ఏమిటంటే, సంభోగ ప్రారంభంలో "బిస్మిల్లాహ్" అని అనటం ధర్మబద్ధమైనప్పుడు, వుజూ విషయంలో ఎందుకు ధర్మబద్ధం కాదు; అదైతే ఒక ఆరాధన కదా! ఎవరైతే బిస్మిల్లాహ్ అని పఠించరో వారి వుజూ ధర్మసమ్మతం కాదు అనే విషయం ఉన్నటువంటి హదీసును ఇమామ్ బుఖారి (రె.అ) పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు, ఎందుకంటే అది ఆయన గారి షరతులకు లోబడిలేదు.

బారి నుంచి కాపాడు. మాకు ప్రసాదించే సంతానానికి సైతానును దూరంగా ఉంచు. తరువాత సంతానం కలిగినప్పుడు, సైతాను వారికి నష్టం కలిగించకుండా చెయ్యి."

9వ అధ్యాయం

లెట్రిన్‌లోకి వెళ్లేటప్పుడు ఏమని పఠించాలి.

144. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) కథనం ఇలా ఉంది: కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి లెట్రిన్‌లోకి వెళ్లేముందు, దైవప్రవక్త (సఅసమ్) ఇలా అనేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజుబిక మినల్‌ఖుబుసి వల్ ఖబాఇస్" (ఓ అల్లాహ్! మగ భూతాల, ఆడ భూతాల బారి నుంచి నేను నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను).

10వ అధ్యాయం

లెట్రిన్ దగ్గర నీళ్లు పెట్టడం (కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్న తరువాత రహస్య భాగాలను పరిశుభ్రపరచుకునేందుకు)

145. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఉల్లేఖనం ఇలా ఉంది: దైవప్రవక్త మహనీయులు(స) లెట్రిన్‌లోకి వెళ్లారు. నేను ఆయన (స) గారి కోసం లెట్రిన్ బయట వుజూ కోసం నీళ్లు పెట్టాను. ఆయన (స) బయటికి వచ్చిన తరువాత, "ఈ నీళ్లను ఇక్కడ ఎవరు పెట్టారు" అని అడిగారు. అక్కడ ఉన్నవారు, ఇబ్నె అబ్బాస్(ర) పెట్టారు అని సమాధానం చెప్పారు. అప్పుడు ఆయన (స) "ఓ అల్లాహ్! అతనికి ధర్మజ్ఞానాన్ని అవగాహన[1] చేసుకునే శక్తిని ప్రసాదించు" అని ప్రార్థించారు.

11వ అధ్యాయం

మల మూత్ర విసర్జన సమయంలో ఖిబ్లా వైపునకు ముఖం పెట్టి కూర్చోకూడదు. అయితే, ఇల్లుగాని, గోడగాని అడ్డంగా ఉన్నప్పుడు అటువైపు కూర్చుంటే పర్వాలేదు.

145-1. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) తెలివిగల పని చేశారు, వివేకంతో వ్యవహరించారు. ప్రవక్త మహనీయులు (స), "దేవుడు అతనికి (ర) ధర్మావగాహనను ప్రసాదించుగాక!" అని ప్రార్థించారు. ప్రవక్త (స) గారి దుఆకు దైవామోదం లభించింది. ఈ కారణం గానే ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ముస్లిమ్ మిల్లత్ యొక్క గొప్ప విద్వాంసుడుగా వినుతికెక్కారు. ఖురాను, హదీసు గ్రంథాలను గురించి అతనికి (ర) బాగా తెలుసు, వయస్సులో అతని (ర) కంటే పెద్దవారైన సాహబీలు కూడా ధర్మానికి సంబంధించిన విషయాలను గురించి అతన్ని సంప్రదించేవారు.

146. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ అబూ అయ్యూబ్ అన్సారీ (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: మీలో ఎవరైనా లెట్రిన్‌లోకి వెళ్లినప్పుడు ఖిబ్లా వైపునకు ముఖం పెట్టి కూర్చోబాకండి, ఇంకా వీపు పెట్టి కూడా కూర్చోబాకండి. తూర్పు దిక్కుకైనా ముఖం పెట్టి కూర్చోవాలి లేదా పశ్చిమ దిశకైనా తిరిగి కూర్చోవాలి.

12వ అధ్యాయం

రెండు ఇటుకల మీద కూర్చొని మల విసర్జన చెయ్యటం.

147. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు : ప్రజలు కొందరు ఇలా అంటారు: "కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి కూర్చున్నప్పుడు, మీరు ఖిబ్లా వైపునకు గాని లేదా బైతుల్ మఖ్దిస్ వైపునకు గాని ముఖం పెట్టి కూర్చోకూడదు." నేను వారికి ఇలా చెప్పాను: "నేను ఒకసారి మా ఇంటి కప్పు మీదకు ఎక్కాను. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సఅసమ్) రెండు ఇటుకల మీద కూర్చొని బైతుల్ మఖ్దిస్ వైపునకు తిరిగి కాలకృత్యాలు తీర్చుకుంటూ ఉండగా నేను చూశాను. కాని ఒక తెర ఆయన (స) గారికి అడ్డంగా ఉంది."

13వ అధ్యాయం

కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి స్త్రీలు బయటకు పోవటం, బహిర్భూమికి పోవటం.

148. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: దైవ ప్రవక్త (స) గారి భార్యలు కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి రాత్రి సమయంలో అల్-మనాసి అని పిలువ బడే ఒక విశాలమైన మైదానంలోకి వెళ్లేవారు. హజ్రత్ ఉమర్ (రజిఅన్) దైవ ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి, "మీ భార్యలకు బురఖా తొడుక్కోమని చెప్పండి" అని అంటూ ఉండేవారు. కాని దైవప్రవక్త (స) అలా చెయ్యలేదు. ఒక రాత్రి ఇషా సమయంలో ప్రవక్త (స) గారి భార్య సౌదా బిన్త్ జమా కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి బయటకు వెళ్లారు. ఆమె పొడుగ్గా ఉంటారు. ఆమె గారిని ఉద్దేశించి హజ్రత్ ఉమర్ (రజిఅన్). "సౌదా! నేను మిమ్మల్ని గుర్తు పట్టాను" అని అన్నారు. పరదాకు సంబంధించిన అల్-హిజాబ్ లోని వాక్యాలు త్వరగా అవతరించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన (ర) అలా అన్నారు. తరువాత అల్- హిజాబ్ సూరాలోని ఈ ఆజ్ఞలు (పరదాకు సంబంధిం చినవి) అవతరించాయి. (కళ్లు మినహా మిగతా శరీరం మొత్తాన్ని కప్పేటటువంటి బురఖా)

149. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఉల్లేఖనం ప్రకారం : ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) తమ భార్యలను ఉద్దేశించి ఇలా అన్నారు: "కాలకృత్యాలు తీర్చుకునే నిమిత్తం, మీరు బయటకుపోవచ్చు."

14వ అధ్యాయం

ఇళ్లల్లో మరుగుదొడ్లు కట్టుకోవటం, కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటం.

150. అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను ఒకసారి విశ్వాసుల తల్లి అయిన హఫ్సా (రజిఅన్) ఇంటి కప్పు మీదకు ఏదో పని మీద ఎక్కాను. అప్పుడు నేను దైవప్రవక్త (సఅసమ్)ను చూశాను; ఆయన (స) ఖిబ్లా వైపునకు తన వీపును పెట్టి, సిరియా వైపునకు తన ముఖాన్ని పెట్టి కూర్చొని తన అవసరాన్ని తీర్చుకుంటున్నారు.

151. అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒక రోజున నేను మా ఇంటి కప్పు మీదకు ఎక్కాను. అప్పుడు నేను ప్రవక్త మహనీయులను (స) చూశాను; ఆయన రెండు పచ్చి ఇటుకల మీద కూర్చొని, తన ముఖాన్ని బైతుల్ మఖ్దిస్ (జెరూసలమ్) వైపునకు పెట్టి, తమ అవసరాన్ని తీర్చుకుంటున్నారు.[1]

15వ అధ్యాయం

మూత్ర విసర్జనం తరువాత నీళ్లతో పరిశుభ్రపరచుకోవటం.[1]

152. అనస్ బిన్ మాలిక్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి బయటికి వెళ్లినప్పుడల్లా, నేను, ఒక బాలుడు[1] మేమిద్దరం మాతోపాటు ఒక చెంబు నిండా నీళ్లు తీసుకెళ్లేవారము. ఆయన (స) ఈ నీళ్లతో తమ రహస్య భాగాలను పరిశుభ్రపరచుకునేవారు.

151-1. పై ఉల్లేఖనంలో సిరియా ప్రస్తావన వచ్చింది. బైతుల్ మఖ్దిస్ సిరియా దేశంలోనే ఉండేది. (అప్పుడు సిరియా, జోర్డాన్, పాలస్తీనా, లెబనాన్ - ఇవన్నీ ఒకే దేశంగా పరిగణింపబడేవి.) కాని ఈ ఉల్లేఖనంలో కాబా వైపునకు వీపు పెట్టి అనే ప్రస్తావన లేదు. అయితే, మదీనా పట్టణంలోని మనిషి ఎవరైనా బైతుల్ మఖ్దిస్ వైపునకు తన ముఖాన్ని పెడితే, అప్పుడు అతని వీపు కాబా మందిరం వైపునకే ఉంటుంది.

15-1. ఒంటేలుకు పోయి నీళ్లతో పరిశుభ్రపరచుకోవటాన్ని కొందరు "మక్రూ" గా భావించారు. కాని ఇమామ్ బుఖారి (రె.అ) దీన్ని కొట్టిపారేశారు. యదార్థం ఏమిటంటే, రెంటికి పోయిన తరువాత, పెళ్లలతో పరిశుభ్రపరచుకోవటంగాని లేదా నీళ్లతో పరిశుభ్రం చేసుకోవటంగాని లేదా ఈ రెండింటితో పరిశుభ్రపరచుకోవటంగాని, నిజమైన హదీసు ద్వారా రుజువు కాలేదు. అయితే కొందరు సాహబాలు, కొందరు పెద్దలు ఇది ఉత్తమ మైనది అని అన్నారు. ఒంటేలు పోసుకున్న తరువాత పెళ్లను వాడటం అనేది ఏ హదీసు ద్వారాను రుజువు కాలేదు. కేవలం నీళ్లతో

16వ అధ్యాయం

కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటం కోసం నీళ్లు తీసుకుపోవటం.

అబూదర్దా (రజిఅన్) ఇరాఖ్ ప్రజల నుద్దేశించి ఇలా అన్నారు: దైవప్రవక్త (సఅసం) గారి చెప్పుల్ని, ఆయన(స)గారు వుజూ చేసుకోవటానికి నీళ్లను, దిండును తనతో మోసుకుపోయే వ్యక్తి మీలో లేదా?[1]

153. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఇలా కథనం చేశారు: ప్రవక్త (స) మహనీయులు కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి (అడవి లోకి) వెళ్లినప్పుడల్లా, నేను, ఒక బాలుడు, మేమిద్దరం కలిసి, ఒక చెంబు నిండా నీళ్లు తీసుకుని ఆయన (స) వెంట వెళ్లేవారము.

17వ అధ్యాయం

కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి వెళ్లేటప్పుడు నీళ్లతో పాటు ఒక బరిశెను కూడా తీసుకుపోవటం.

154. అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: దైవప్రవక్త (సఅసమ్) కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి వెళ్లినప్పుడు, నేను, నాతోపాటు ఒక బాలుడు మేము ఉభయులం కలిసి ఒక చెంబెడు నీళ్లు, ఒక బరిశెను[1] (బల్లెము, ఈటె) మాతో తీసుకువెళ్లేవారము. ఆయన (స)నీళ్లతో కాలకృత్యాలు తీర్చుకునేవారు.

18వ అధ్యాయం

కుడి చేత్తో మర్మాంగాలను కడుక్కోవటం నిషిద్ధం.

పరిశుభ్రపరచుకుంటే సరిపోతుంది. అయితే హజ్రత్ ఉమర్ (రజిఅన్) గారి సంప్రదాయం ఒకటి ఇలా ఉంది: ఆయన మూత్ర విసర్జన తరువాత తన మర్మాంగాన్ని గోడకు పెట్టి రుద్దారు. ఈ విషయాన్ని ఇబ్నె అబీషేబా వివరించారు.

152-1. ఈ బాలుడెవరో తెలియదు. కొందరు ఈ బాలుడు అబూ హురైరా (రజిఅన్) అనీ, ఇబ్నె మసూద్ (రజిఅన్) అనీ భావించారు. కాని ఈ ఊహ నిజమైనదికాదు. ఎందుకంటే, అబూహురైరా (ర), ఇబ్నె మసూద్(ర) అప్పుడు బాలురు కాదు. మరికొందరు ఈ బాలుడు జాబిర్ (ర) అన్నారు.

16-1. అల్‌ఖమా బిన్ ఖైస్ అనే ఇరాఖ్ ప్రజల్లోని ఒక వ్యక్తి, అబూదర్దా (రజిఅన్)ను కొన్ని సమస్యలను గురించి అడిగారు. అప్పుడు అతను(ర) ఇలా సమాధానం చెప్పారు: ఆ వ్యక్తి అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజిఅన్). అతను కూఫాకు వెళ్ళి అక్కడే స్థిర నివాసం ఏర్పరచుకున్నారు, అక్కడే మరణించారు.

155. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని అబూ ఖతాద (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: మీలో ఎవరైనా (పాలుగాని, మంచినీళ్లుగాని, షర్బత్‌గాని) త్రాగినట్లయితే, త్రాగిన గిన్నెలో శ్వాసను విడువరాదు. మీలో ఎవరైనా లెట్రిన్‌లోకి వెళ్లినట్లయితే, వారు తమ మర్మాంగాన్ని కుడిచేత్తో ముట్టుకోరాదు, ఇంకా కుడి చేత్తో మర్మాంగాలను పరిశుభ్రపరచుకోరాదు.[1]

19వ అధ్యాయం

ఒంటేలు పోసేటప్పుడు మర్మాంగాన్ని కుడి చేత్తో పట్టుకోకూడదు.

156. దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని అబూ ఖతాదా (రజిఅన్) కథనం చేశారు: మీలో ఎవరైనా మూత్రం పోస్తే, వారు తమ మర్మాంగాన్ని కుడి చేత్తో పట్టుకోరాదు; ఇంకా కుడి చేత్తో మర్మాంగాన్ని పరిశుభ్రపరచ కోరాదు. ఇంకా త్రాగేటప్పుడు గిన్నె (కప్పు)లోకి శ్వాసను విడువకూడదు.

20వ అధ్యాయం

మట్టిపెళ్లలతో రహస్యాంగాలను పరిశుభ్రపరచుకోవటం.

157. అబూ హురైరా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి బయలుదేరారు. నేను కూడా ఆయన్ని(స) అనుసరించాను. ఆయన (స) గారు నడిచేటప్పుడు వెనక్కి తిరిగి చూడరు. నేను ఆయన దగ్గరకు వెళ్లినప్పుడు ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: నా కోసం కొన్ని మట్టి పెళ్లలు వెతికి తీసుకురా; నేను వాటితో నా రహస్య శరీర భాగాలను పరి శుభ్రపరచ కుంటాను; లేదా ఇటువంటి అర్థం స్ఫురించే మరొక పదాన్ని ఆయన (స) వాడారు.[1] చూడు, ఎముకగాని పిడకగాని తీసుకురావద్దు.[2] అప్పుడు నేను నా వస్త్రం యొక్క చివరి భాగంలో, అంచులో కొన్ని రాళ్లను తీసుకుని వెళ్లి, ఆయన గారి (స) ప్రక్కన పెట్టి, తరువాత అక్కణ్ణుంచి దూరంగా వెళ్లిపోయాను. కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్న తరువాత

154-1. బరిశెను తీసుకువెళ్లటానికి కారణం బహుశా ఇదై ఉండవచ్చు : ఒకవేళ చాటు అవసరమైతే బరిశెను భూమిలో పాతి, దాని మీద బట్టగాని, మరొక వస్తువేదైనా గాని వెయ్య వచ్చు, అది అడ్డంగా ఉంటుంది. లేదా దానితో అంటే బరిశెతో గట్టిగా ఉన్న నేలను త్రవ్వి, దానిమీద మూత్ర విసర్జనం చెయ్యవచ్చు. అప్పుడు మూత్రం చింది, దాని తుంపరలు మీద పడవు.

155-1. గిన్నెలోకి శ్వాస విడిచినట్లయితే, ఎప్పుడైనా నోట్లో నుంచి ఏదైనా పదార్థం వచ్చి గిన్నెలో పడే అవకాశం ఉంది. అప్పుడు రెండో మనిషి దాన్ని త్రాగటానికి అసహ్యిం చుకుంటాడు.

ఆయన (స) ఆ రాళ్లతో పరిశుభ్రపరచుకున్నారు.

21వ అధ్యాయం

పిడకలతో మర్మాంగాలను పరిశుభ్రపరచుకోకూడదు.

158. అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: దైవప్రవక్త (సఅసమ్) కాలకృత్యాలు తీర్చుకునే నిమిత్తం అడవిలోకి వెళ్లారు. పోతూపోతూ ముందు మట్టి పెళ్లలు తీసుకురమ్మని నాకు పురమాయించారు. నాకు రెండు మట్టి పెళ్లలు మాత్రమే దొరికాయి. మూడోది ఎంత వెతికినా దొరకలేదు. అప్పుడు నేను ఒక పిడకను తీసుకున్నాను. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) రెండు మట్టిపెళ్లలనైతే తీసుకున్నారు, కాని పిడకను కిందికి విసిరివేశారు. అది అశుద్ధమైనది అని సెలవిచ్చారు ఆయన (సఅసమ్).

22వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకునేటప్పుడు ఒక్కసారి మాత్రమే శరీరావయవాలను కడుక్కోవటం.

159. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వుజూ చేసుకునేటప్పుడు తమ శరీర అవయవాలను ఒక్కసారి మాత్రమే కడుక్కున్నారు.[1]

23వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకునేటప్పుడు శరీర అవయవాలను రెండేసి సార్లు కడుక్కోవటం.

160. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వుజూ చేసుకునేటప్పుడు తమ శరీర అవయవాలను రెండేసి సార్లు కడుక్కున్నారు.

157-1. అంటే నేను వాటితో నా రహస్యాంగాలను పరిశుభ్రపరచుకుంటాను అని భావం.

157-2. అహ్లె హదీస్, షాఫయీ, ఇత్రత్ వర్గాల వారు ఏమంటారంటే, ఎముకలతో, పిడకలతో మర్మాంగాలను పరిశుభ్రం చేసుకోవటం శాస్త్రసమ్మతం కాదు, సక్రమమైనది కాదు. ఇమామ్ అబూ హనీఫా (రె.అలై) ఏమన్నారంటే, సక్రమమైనదే కాని అసహ్యాకరమైనది, జుగుప్సాకరమైనది. ఇవి నిషేధించబడటానికి కారణాలు ఇతర హదీసుల్లో వచ్చాయి; అవేమిటంటే, ఎముకలు జిన్నాతుల ఆహారం; పేడ, పిడకలు జిన్నాతుల పశువుల ఆహారం.

159-1. తెలిసిందేమిటంటే, శరీర అవయవాలను ఒక్కసారి కడుక్కున్నా ఫరజ్ అంటే విధి తీరిపోతుంది.

24వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకునేటప్పుడు శరీర అవయవాలను మూడేసిసార్లు కడుక్కోవటం.

161. హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్) గారి బానిస అయిన హుమ్రాన్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను చూశాను, హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్) ఒక చెంబెడు నిండా నీళ్ల తెప్పించారు, తరువాత ఆయన ఆ నీళ్లను తన చేతుల మీద మూడు సార్లు పోసి వాటిని కడుక్కున్నారు, ఆ తరువాత తన కుడి చేతిని చెంబులోపెట్టి నీళ్లు తీసుకుని మూడు సార్లు పుక్కిలించి ఊశారు, తరువాత నీళ్లను ముక్కులోకి ఎక్కించి, చీది దాన్ని పరి శుభ్రంగా కడుక్కున్నారు. ఆ తరువాత తన ముఖాన్ని మూడుసార్లు కడుక్కున్నారు, తరువాత తల మీద ఒకేసారి మసా చేశారు, ఆ తరువాత తన రెండు కాళ్లను చీల మండలాల వరకు మూడుసార్లు కడుక్కున్నారు. తన రెండు చేతుల్ని మోచేతుల వరకు మూడుసార్లు కడుక్కున్నారు, అప్పుడు ఆయన (రజిఅన్) మహనీయ ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని ఉల్లేఖించారు: ఎవరైనా నేను చేసిన ఈ వుజూ ప్రకారం వుజూ చేస్తే, తరువాత రెండు రకాతులు తహియతుల్ వుజూ నమాజు చేస్తే, మనస్సులోకి ప్రాపంచిక విషయాలకు సంబంధించిన ఏ ఆలోచనా రాకుండా ఉంటే,[1] అప్పుడు అతను పూర్వం చేసిన పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్) వుజూ చేసుకున్న తరువాత, ఇలా అన్నారు: నేను మీకు ఒక హదీసును వినిపిస్తాను. ఖురాను గ్రంథంలో గనక ఒక వాక్యం లేకుండా ఉన్నట్లయితే, నేను ఈ హదీసును వినిపించి ఉండేవాణ్ణి కాను. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఇలా సెలవిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను: ఏ వ్యక్తి అయినా చక్కగా, సక్రమంగా వుజూ చేసుకుంటే, ఆ తరువాత ఏదైనా ఫరజ్ నమాజు చేస్తే ఈ నమాజు తరువాత మరొక నమాజు చేసే వరకు గల మధ్యకాలంలో అతను చేసిన పాపాలన్నీ మన్నించబడ తాయి. ఖురానులో ఆ వాక్యం ఇది అని ఉర్వా అన్నారు: "మేము అవతరింపజేసిన స్పష్టమైన జ్ఞాన బోధలు, ధర్మోపదేశాలు వాస్తవానికి మానవులందరి మార్గదర్శకత్వం కోసం అని మేము మా గ్రంథంలో విశదం చేసిన తరువాత కూడా, వాటిని దాచే వారిని అల్లాహ్ తప్పకుండా శపిస్తాడు. ఇంకా శపించేవారందరూ వారిని శపిస్తారు." (బఖర : 159)[2]

25వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకునేటప్పుడు ముక్కులో నీళ్లు పోసుకుని చీదటం. ఈ విషయాన్ని

161–1. శబ్దానువాదం ఇలా ఉంది: నమాజు స్థితిలో మనస్సుల్లో ఇతర విషయాలను గురించి ఆలోచించరాదు, ఇతర విషయాలను మనస్సుల్లోకి రానీయరాదు.

ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) సెలవిచ్చారని హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్), హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్), హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్)లు ఉల్లేఖించారు.

162. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా ప్రవచించారని అబూ హురైరా (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: ఎవరైనా, వుజూ చేసుకున్నప్పుడు, అతను తన ముక్కులో నీళ్లు పోసుకుని చీది, దాన్ని పరిశుభ్రపరచుకోవాలి. ఎవరైనా కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్న తరువాత, తమ మర్మాంగాలను మట్టి పెళ్లలతో పరిశుభ్రపరచుకుంటే, ఆ మట్టిపెళ్లలు బేసి సంఖ్యలో ఉండాలి.[1]

26వ అధ్యాయం

మర్మాంగాలను బేసి సంఖ్యలో ఉన్న మట్టి పెళ్లలతో పరిశుభ్రపరచుకోవటం.

163. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని అబూ హురైరా(ర) ఉల్లేఖించారు: మీలో ఎవరైనా వుజూ చేసుకుంటే, అతను తన ముక్కులో నీళ్లు పోసుకొని ఆ తరువాత ముక్కును చీదాలి. మీలో ఎవరైనా తమ మర్మాంగాలను మట్టి పెళ్లలతో పరిశుభ్రపరచుకుంటే, ఆ పెళ్లల సంఖ్య బేసిగా ఉండాలి. మీలో ఎవరైనా నిదురపోయి మేల్కొన్నప్పుడు, చేతుల్ని పరిశుభ్రంగా కడుక్కున్న తరువాతనే వుజూ చేసుకునే నీళ్లలో చేతులు పెట్టాలి. నిదురలో ఉన్నప్పుడు అతని చేతులు ఎక్కడెక్కడ పడ్డాయో తెలియదు కదా!

161-2. అసలు ఈ ఖురాను వాక్యం యూదుల విద్వాంసులను గురించి అవతరించింది. వారు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్) అందజేసిన శుభవార్తలను బుద్ధిపూర్వకంగా దాచి పెట్టేవారు. హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్) అభిప్రాయం ఏమిటంటే, ఈ ఖురాను వాక్యం ప్రకారం, నేను కూడా ధర్మజ్ఞానాన్ని దాచి పెట్టేవాళ్లల్లో చేరిపోతానేమో అనే భయం నాకు కలక్కుండా ఉన్నట్లయితే, నేను ఈ హదీసును గురించి మీకు చెప్పి ఉండేవాణ్ణి కాను. హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్) గారి ఈ భాష్యం మూలంగా ఒక విషయం స్పష్టమవుతుంది; అదేమిటంటే, “ఆమ్” అంటే “సాధారణ, సర్వత్రా” అనే పదప్రయోగం జరిగినప్పుడు, అది సర్వులకూ, అందరికీ వర్తిస్తుంది; ఖురాను వాక్యం ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తిని దృష్టిలో ఉంచుకుని అవతరించినప్పటికీ.

162-1. అహ్లె హదీస్, ఇమామ్ అహ్మద్ మరియు ఇస్‌హాఖ్‌లు ఈ హదీసును పునాదిగా తీసుకుని ఏమంటారంటే, వుజూ చేసుకున్నప్పుడు ముక్కులో నీళ్లు పోసుకోవటం, తరువాత ఆ నీళ్లను చీదటం “విధి” అంటే “ఫరజ్” అంటారు. మిగతా విద్వాంసులందరూ దాన్ని ‘సున్నత్’ అంటారు. బేసి సంఖ్యలో ఉండాలి అంటే, మూడు మట్టి పెళ్లలు లేదా ఐదు మట్టి పెళ్లలు అని భావం.

27వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకునేటప్పుడు రెండు కాళ్ళూ పరిశుభ్రంగా కడుక్కోవాలి; మసా చెయ్యకూడదు.[1]

164. అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ర్ బిన్ ఆస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు : ఒకసారి మేము ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వెనుక ఉండి పోయారు. తరువాత ఆయన (స) అసర్ నమాజుకు చాలా తక్కువ సమయం ఉన్నప్పుడు వచ్చి మాతో కలిశారు.[2] మేము తొందర వల్ల కాళ్ల మీద మసా చేసుకుంటున్నాము. ఆయన (స) బిగ్గరగా ఎలుగెత్తి, వినండి, మీ మడమల్ని నరకాగ్ని నుంచి కాపాడుకోండి" అని సెలవిచ్చారు. ఇలా రెండుసార్లో మూడు సార్లో అన్నారు.[3]

28వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకుంటున్నప్పుడు నీళ్లతో పుక్కిలించి ఉయ్యటానికి సంబంధించిన ప్రస్తావన. దీన్ని ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్), అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) దైవప్రవక్త (సఅసమ్) చేస్తూ ఉండగా చూసి నకలు చేశారు.

165. హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్) బానిస అయినటువంటి హుమ్రాన్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను ఈ దృశ్యాన్ని చూశాను: హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్) వుజూ చేసుకోవటానికి నీళ్లను తెప్పించారు, చెంబులోని నీళ్లను తమ రెండు చేతుల మీద పోసు

27-1. అంటే కాళ్ళల్లో చెప్పులుగాని, సాక్సులుగాని లేనప్పుడు, కాళ్లు పరిశుభ్రంగా కడుక్కోవటం చాలా అవసరం, వాటి మీద మసా చెయ్యటం సరిపోదు. ఎక్కువ మంది విద్వాంసులు ఈ అభిప్రాయాన్నే వ్యక్తం చేశారు. కాని కొందరు తల మీద మసా చేసిన విధంగా కాళ్ల మీద మసా చేస్తే సరిపోతుంది, వుజూ పూర్తి అవుతుంది అన్నారు. ఇమామ్ బుఖారీ (ర.అలై) ఈ అధ్యాయాన్ని చేర్చి దాన్ని రద్దు చేశారు.

164-1. ఈ హదీసు ఇదివరకు వచ్చింది.

164-2. బహుశా ప్రవక్త (స) గారి అనుచరులు ఆయన (స) గారి రాక కోసం నిరీక్షిస్తూ నమాజు చెయ్యకుండా ఆలస్యం చేసి ఉండవచ్చు. కొందరు ఇలా అనువాదం చేశారు: "అసర్ నమాజు సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు"

164-3. ఈ ప్రయాణం హజ్జతుల్ విదా నుంచి తిరిగి వచ్చేటప్పటి ప్రయాణ మన్న మాట. మక్కా నుంచి మదీనా వరకు జరిగిన ప్రయాణంలో అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ర్ (రజిఅన్) దైవప్రవక్త (సఅసమ్)తో ప్రయాణం చేశారు. కనుక ఈ సంఘటన ప్రవక్త (సఅసమ్) గారి చివరి కాలానికి సంబంధించిన సంఘటనేకాని ప్రారంభ కాలానికి చెందినది కాదు.

కున్నారు, వాటిని మూడుసార్లు కడుక్కున్నారు. తరువాత ఆయన తన కుడి చేతిని చెంబులో పెట్టారు. ఆ తరువాత పుక్కిలించి ఊశారు, ముక్కులోకి నీరు పోసి చీదారు, తరువాత మూడుసార్లు ముఖం కడుక్కున్నారు, రెండు చేతుల్ని మోచేతుల వరకు మూడుసార్లు కడిగారు, ఆ తరువాత తల మీద మసా చేశారు (ఒకేసారి), రెండు కాళ్లను మూడేసిసార్లు కడిగారు. ఆ తరువాత ఇలా అన్నారు: నేను వుజూ చేసిన విధం గానే ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) కూడా వుజూ చేస్తూ ఉండగా చూశాను. ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: ఎవరైనా నేను చేసినట్లుగా వుజూ చేసుకుంటే, తరువాత రెండు రకాతులు నమాజు (తహ్యతుల్ వుజూ) చేస్తే, మనస్సులో ఇతర విషయాలను (నమాజుకు సంబంధించని) గురించి ఆలోచించకుండా ఉంటే, అతను పూర్వం చేసిన పాపాలను అల్లాహ్ క్షమిస్తాడు.

29వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకుంటున్నప్పుడు, మడమల్ని కడుక్కోవటం. ముహమ్మద్ బిన్ సీరీన్ వుజూ చేసుకున్నప్పుడల్లా, బొటన వ్రేలు కింద ఉన్న స్థలాన్ని తప్పనిసరిగా కడిగేవారు.[1]

166. ముహమ్మద్ బిన్ జియ్యాద్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను అబూ హురైరా (రజిఅన్) చెబుతూ ఉండగా విన్నాను, ఆయన మా ముందు నుంచి పోతూ ఉండే వారు; ప్రజలు చెంబులతో వుజూ చేసుకుంటూ ఉండేవారు. ఆయన (ర) ఇలా హితవు గరిపేవారు. వుజూను పూర్తిగాను, సక్రమంగాను చేసుకోండి. ఎందుకంటే, దైవప్రవక్త (స) అబుల్ ఖాశిమ్, "మీ మడమల్ని నరక జ్వాలల నుండి కాపాడుకోండి" అని సెలవిచ్చారు.

30వ అధ్యాయం

చెప్పులు తొడుక్కుని ఉన్నప్పుడు కాళ్ళు కడుక్కోవటం. చెప్పుల మీద మసా చెయ్యకూడదు (చెప్పులు తీసేసి కాళ్ళు కడుక్కోవాలి).

167. ఉబైద్ బిన్ జురైజ్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్)ను అడిగాను, "ఓ అబూ అబ్దుర్రహ్మాన్! మీరు నాలుగు పనులు చేస్తూ ఉండగా నేను చూశాను. కాని మీ సహచరులెవ్వరూ (సహబాలు) వాటిని చేస్తూ ఉండగా నేను చూడలేదు." అప్పుడు అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఇలా అడిగారు. "ఓ ఇబ్నె జురైజ్

29-1. మరొక ఉల్లేఖనంలో, బొటన వ్రేలును కదిలిస్తారు అని ఉంది. ఈ విషయాన్ని ఇబ్నె అబీషీబా ఉటంకించారు. ఈ ఉల్లేఖనాన్ని ఇమామ్ బుఖారి (ర.అలై) ధృవీకృతమైన ఉల్లేఖనంగా తీసుకున్నారు. ఏమైనా, ఒకవేళ బొటన వ్రేలు ఇరుకుగా ఉంటే, దాన్ని అటూ ఇటూ కదిలించి దాని క్రింది స్థలాన్ని నీళ్లతో కడగటం అవసరం.

ఆ పనులేమిటో చెప్పండి." దానికి సమాధానంగా ఇబ్నె జురైజ్ ఇలా అన్నారు: తవాఫ్ చేసేటప్పుడు మీరు కాబా గృహం యొక్క ఏ మూల మీద చెయ్యి పెట్టరు. కాని రుకునె యమానీని, హజ్రె అస్వద్‌ను ముట్టుకుంటారు. మీరు, వెంట్రుకలు లేని తోలు చెప్పులు తొడుక్కుంటారు. మీరు హెన్నాతో తల వెంట్రుకలకు రంగు వేసుకుంటారు.[1] హజ్ దినాలలో మీరు మక్కాలో ఉన్నప్పుడు, ప్రజలైతే జిల్‌హజ్జ నెలవంకను చూడగానే ఇహ్రామ్ కట్టుకుంటారు. కాని మీరు జిల్‌హజ్జ ఎనిమిదవ తేదీ వరకు ఇహ్రామ్ కట్టుకోరు. సమాధానంగా అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు. "కాబా గృహం యొక్క మూలలను తాకే విషయం గురించి, తవాఫ్ సమయంలో ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) కాబా గృహం యొక్క ఏ మూలనూ తాకినట్లు నేను చూడ లేదు, హజ్రె అస్వద్ రుకునె యమానీలను తప్ప.[2] వెంట్రుకలు లేని తోలు చెప్పులను గురించి, ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వాటిని ధరించి ఉండగా నేను చూశాను, ఆయన (స) వాటితో వుజూ కూడా చేసుకున్నారు.[3] నేను కూడా అటువంటి చెప్పుల్ని తొడుక్కోవటం ఇష్టపడుతాను. ఇక హెన్నా రంగు గురించి, ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) తమ వెంట్రుకలకు, బట్టలకు హెన్నా రంగు వేసుకునేవారు. కాబట్టి నేను కూడా హెన్నా రంగు అంటే ఇష్టపడతాను.[4] ఇహ్రామ్ కట్టుకోవటం గురించి, ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) తమ ఒంటె తమను ఎక్కించుకుని లేచి (హజ్ కోసం) ప్రయాణం కట్టనంత వరకు ఇహ్రామ్ కట్టుకోవడాన్ని నేను చూడలేదు.[5]

31వ అధ్యాయం

వుజూ కాని, గుసుల్ కాని చేసుకునేటప్పుడు శరీరం కుడి వైపు నుంచి దానిని ప్రారంభించాలి.[1]

168. ఉమ్మె అతియ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు. దైవప్రవక్త (సఅసమ్) గారి కూతురు హజ్రత్ జైనబ్ (రజిఅన్)కు గుసుల్ ఇచ్చే స్త్రీలకు ఆయన (స) ఇలా బోధించారు, "కుడివైపు నుంచి, వుజూకు అర్హమైన శరీర భాగాల నుంచి ఆమె గుసుల్‌ను ప్రారంభించండి."[1]

167-1. లేదా తాము ధరించే వస్త్రాలకు రంగు వేసుకుంటారు.

167-2. కాబా గృహానికి నాలుగు మూలలు ఉన్నయ్. రెండు మూలలైతే ఈ హదీసులో ప్రస్తావించబడ్డాయి. మిగతా రెండు మూలల్లో రుకునే షామీ ఒకటైతే, రుకునే ఇరాఖీ రెండవది. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) తవాఫ్ చేసేటప్పుడు వీటిని తాకేవారు కాదు.

169. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ప్రతి పనిని కుడి వైపు నుంచి మొదలుపెట్టేవారు. అలా చెయ్యటం వారికి బాగా అనిపించేది. చెప్పులు తొడుక్కోవటం, తల దువ్వుకోవటం, కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటం లాంటి విషయాలు.[1]

32వ అధ్యాయం

నమాజు సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు నీళ్ళ కోసం వెతకటం.

హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు, ఉదయం నమాజు వేళ అయింది, నీళ్ల కోసం వెతికాను, కాని దొరకలేదు. చివరకు తయమ్ముమ్‌కు సంబంధించిన ఆయతు అవతరించింది.[1]

170. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను దైవప్రవక్త (సఅసమ్)ను చూశాను, అప్పుడు అసర్ నమాజుకు వేళ అయింది,

---

167–3. అధ్యాయంలో ప్రస్తావించబడిన ప్రధాన విషయం ఇక్కణ్ణే ప్రారంభమవుతుంది. అయితే హదీసులో ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) తమ పాదాలను కడుక్కునేవారనీ, తమ చెప్పుల మీద మసా చేసేవారు కారనీ స్పష్టంగా, విశదంగా తెలియటం లేదు. కాబట్టి ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారి వాదన, తర్కం సంపూర్ణంగా లేదు, సంతృప్తికరంగా లేదు.

167–4. సున్ అబూ దావుద్‌లో ఇలా ఉంది. ఆయన (సఅసమ్) తమ వస్త్రాలకు వుర్స్ మరియు జాఫ్రాన్ రంగులు వేసేవారు; తాము ధరించే తలపాగాకు కూడా వేసేవారు.

167–5. ఇది జిల్‌హజ్జ 8వ తేదీ. ఈ రోజునే హాజీలు మక్కా నుంచి మినాకు ప్రయాణం చేస్తారు.

31–1. ఇదంతా పండితుల దృష్టిలో 'సున్నత్' అంటే ప్రవక్త (స)గారి సంప్రదాయం. కాని షియా తెగకు చెందినవారు దీనిని వాజిబ్‌గా భావిస్తారు.

168–1. ఇక్కణ్ణుంచే అధ్యాయంలో ప్రస్తావించబడిన విషయం వ్యక్తమవుతుంది. ఎందుకంటే గుసుల్ చేసుకునేటప్పుడు కుడి వైపు నుంచి దానిని ప్రారంభించాలి అనే ఆదేశం ఇవ్వబడినప్పుడు, వుజూలో కూడా అదే వర్తిస్తుంది.

169–1. ఇబ్నె వకీఖుల్ అయ్‌ద్ ఇలా అన్నారు: లెట్రిన్‌లోకి వెళ్ళటం, మసీదు నుంచి బయటకు రావటం ఈ రెండు విషయాలకు మినహాయింపు ఉంది. ఈ విషయాలను ఎడమ వైపు నుంచి తప్పనిసరిగా ప్రారంభించాలి. ఇవి ముస్తహబే కాని వాజిబు మటుకు కాదు. ఒకసారి ఒక వ్యక్తి హజ్రత్ అలి (రజిఅన్)ను ఇలా అడిగాడు:

ప్రజలు నీళ్ళ కోసం వెతుకుతున్నారు. కాని నీళ్ళు దొరకలేదు. చివరకు ప్రవక్త మహనీయుని (స) వద్దకు వుజూ కోసం కాసిని నీళ్ళు తీసుకువచ్చారు.[1] ఆయన (స) ఆ నీటిపాత్రలో తమ చేతిని పెట్టి, ఆ పాత్రలోని నీటితో వుజూ ప్రారంభించమని ప్రజలకు చెప్పారు. అనస్ (ర) ఇలా అన్నారు, "ప్రవక్త (స) గారి చేతి వ్రేళ్ళ కింద నుంచి నీరు ప్రవహించటాన్ని నేను చూశాను." అందరూ ఆ నీటితో వుజూ చేసుకున్నారు. చిట్టచివరి మనిషి కూడా వుజూ చేసుకున్నాడు.[2]

33వ అధ్యాయం

మనిషి తల వెంట్రుకలను కడిగిన నీరు పవిత్రమైనదే. మనిషి తల వెంట్రుకలతో దారాలు, త్రాళ్లు పేనటం 'అతా' గారి దృష్టిలో తప్పు కాదు.[1] ఈ అధ్యాయంలో కుక్కల ఎంగిలికి, మసీదులోకి అవి రావటానికీ, పోవటానికీ సంబంధించిన ప్రస్తావన ఉంది.[2] 'అజ్జుహ్రీ' ఇలా అన్నారు. ఒకవేళ కుక్క నీటి పాత్రలో మూతి పెట్టి నాకినట్లయితే, ఆ పాత్రలోని నీరు తప్ప వేరే నీరు లేకపోయినట్లయితే, ఆ నీటితో వుజూ చేసుకోవచ్చు. (సుఫ్యాన్) సూరీ ఇలా అన్నారు: ఖుర్ఆనులో కూడా ఈ విషయమే ఉంది. ఎందుకంటే, ఒకవేళ నీరు లభ్యం కాకపోతే, తయమ్ముమ్ చేసుకోండి–అని అల్లాహ్ సెలవిస్తున్నాడు. కుక్క మూతిపెట్టిన తాగిన నీరు ఎంగిలి నీరే, కాని దాన్ని గురించి, అది బహుశా అశుద్ధమైనది అనే అనుమానం కలిగితే వుజూ, తయమ్ముమ్ రెండూ చేసుకోవచ్చు.[3]

వుజూను కుడి వైపు నుంచి ప్రారంభించాలా లేదా ఎడమ వైపు నుంచా? దానికి సమాధానంగా ఆయన నీళ్ళు తెప్పించి మొదట ఎడమ చేయిని కడిగారు; ఆ తర్వాత కుడి చేయిని కడిగారు. అంటే ఈ విషయం 'వాజిబ్' ఎంత మాత్రం కాదు అని విశదం చేశారు.

32–1. హజ్రత్ ఆయెషా (ర) గారి ఈ సూక్తిని, ఇమామ్ బుఖారి (ర.అలై) గారు తయమ్ముమ్ గ్రంథంలో ధృవీకరణతో ప్రస్తావించారు. ఖుర్ఆను గ్రంథంలోని మాయెద సూరా వ్యాఖ్యానంలో ఈ వివరణను పేర్కొన్నారు.

170–1. ఈ పాత్రలోని నీరు ఒక మనిషి వుజూ చేసుకోవటానికి సరిపోతుంది అని కొందరు అన్నారు. ఈ హదీసులో ప్రవక్త మహనీయుని (స) ఒక పెద్ద మహత్యం ప్రస్తావించబడింది.

170–2. ఈ హదీసుకు సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు, ఇన్షా అల్లాహ్ "అలామాతె నబువ్వత్"లో వస్తాయి.

171. ఇబ్నె సీరీన్ ఉల్లేఖనం ఇలా ఉంది: నేను అబీదాతో ఇలా అన్నాను, "ప్రవక్త మహనీయుల (స) తల వెంట్రుకలు కొన్ని మా వద్ద ఉన్నయ్. అవి అనస్ గారి ద్వారానో, లేదా ఆయన కుటుంబ సభ్యుల ద్వారానో మా వద్దకు వచ్చాయి." అబీదా దానికి సమాధానంగా ఇలా అన్నారు, "ఆ వెంట్రుకల్లోని ఒక్క వెంట్రుక అయినా నా వద్ద ఉండి ఉన్నట్లయితే, అది మొత్తం ప్రపంచం కంటే, ప్రపంచంలో ఉన్న వాటికంటే, అది నాకు అత్యంత ఇష్టమైనదిగా ఉండేది."

172. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) గారి కథనం ఇలా ఉంది: దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) హజ్ యాత్రలో ఉన్నప్పుడు శిరోముండనం చేయించుకున్నారు. అప్పుడు అందరికంటే ముందు అబూతల్హా (రజిఅన్) ఆయన (స) గారి తల వెంట్రుకలను తీసుకున్నారు.

34వ అధ్యాయం

వంట పాత్రలలో కుక్క మూతిపెట్టి నాకినప్పుడు.[1]

173. దైవప్రవక్త మహనీయులు (స) ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ అబూ హురైర (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: ఒకవేళ కుక్క మీ వంట పాత్రలలోని ఏ పాత్రలోనైనా మూతి పెట్టి నాకితే, అప్పుడు ఆ పాత్రను ఏడుసార్లు కడిగి పరిశుభ్రపరచుకోండి.[1]

174. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: ఒక వ్యక్తి ఒక కుక్కను చూశాడు. దప్పిక తీవ్రత

33–1. దీని ద్వారా తెలిసిన విషయమేమిటంటే, మనుషుల తల వెంట్రుకలు పరిశుభ్రమైనవే. ఇదే విధంగా హలాల్ (ధర్మ సమ్మతమైన) పశువు వెంట్రుకలు కూడా పరిశుభ్రమైనవే. హలాల్ కాని పశువు, జిబహ్ చెయ్యబడని పశువుల వెంట్రుకల విషయంలో అభిప్రాయభేదం ఉంది. అయితే ఎక్కువ మంది విద్వాంసుల దృష్టిలో అవి కూడా పరిశుభ్రమైనవే.

33–2. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) దృష్టిలో కుక్క ఎంగిలి పరిశుభ్ర మైనదే. కాని ఎక్కువ మంది విద్వాంసుల దృష్టిలో అది అశుద్ధమైనది అని ఇమామ్ షౌకానీ అన్నారు. ఇదే విధంగా కుక్కల సొంగ, అక్రమా, మాలిక్ (రె.అలై)ల దగ్గర పరిశుభ్రమైనదే.

33–3. దీనికంటే శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి ఏమిటంటే, ఆ నీటిని పార బొయ్యటం, అప్పుడు అందరి దృష్టిలో తయమ్ముమ్ చేసుకోవటం సరైనదిగా, సక్రమమైనదిగా అయిపోతుంది. పంది విషయంలో కూడా ఈ ఆజ్ఞయే వర్తిస్తుంది. ఇమామ్ మాలిక్ (రె.అలై) పంది ఎంగిలి కూడా పరిశుభ్రమైనది అన్నారు. ఇతర విద్వాంసుల దృష్టిలో అది 'నజస్' అంటే అశుద్ధమైనది.

వల్ల అది తడిసిన మట్టిని నాకుతోంది. అతను తన మేజోడును తీసి దాన్ని నీళ్లతో నింపి ఆ కుక్కకు నీళ్ళు తాపాడు. చివరకు దాని కడుపు నిండిపోయింది, దాని దప్పిక తీరిపోయింది. అల్లాహ్ అతను చేసిన ఈ పుణ్యకార్యాన్ని మెచ్చుకున్నాడు, తరువాత అతనికి స్వర్గాన్ని ప్రసాదించాడు.[1]

తన తండ్రిగారైన అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఇలా చెప్పారని హమ్జా బిన్ అబ్దుల్లా అన్నారు : దైవప్రవక్త (సఅసమ్) గారి శుభప్రదమైన కాలంలో కుక్కలు మసీదులోకి వస్తూ పోతూ ఉండేవి (మస్జిదే నబవీలోకి). ఎందుకంటే దానికి తలుపులు ఉండేవి కావు. అయినప్పటికీ కుక్కలు మూత్రం పోసిన ఏ స్థలంలోనూ నీళ్లు చల్లేవారు కాదు.[2]

175. అదీ బిన్ హాతిమ్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను దైవప్రవక్త (సఅసమ్)ను వేట కుక్కలను గురించి అడిగాను. ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: "నీవు నీ పెంపుడు కుక్కను వేట కోసం వదిలిపెట్టినప్పుడు, అది గనక ఏదైనా జంతువును వేటాడినప్పుడు, నీవు దానిని తిను. అది గనక ఆ జంతువు యొక్క కొంత మాంసాన్ని తిన్నట్లయితే అప్పుడు నీవు దానిని తినకూడదు. ఎందుకంటే, అది ఆ జంతువును తన కోసం వేటాడింది." నేను మళ్ళీ ఇలా అడిగాను: "ఎప్పుడైనా నేను

34-1. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) ఏమంటారంటే, ఈ అధ్యాయానికి సంబంధించిన హదీసు ప్రకారం కుక్క ఎంగిలి వల్ల ఏర్పడే అశుద్ధత దూరం కాదు. ఒకవేళ ఏడు సార్లు పాత్రను కడగటం అనేది అశుద్ధతను దూరం చేయటానికే అయితే, కుక్క కంటే పంది చాలా అశుద్ధమైనది. పంది ఎంగిలి చేసిన పాత్రను ఏడుసార్ల కంటే కూడా ఎక్కువసార్లు కడిగే ఆజ్ఞను ప్రవక్త (స) ఇచ్చి ఉండేవారు. ఈ ఆజ్ఞ కేవలం ముందు జాగ్రత్త కోసమే. ఎందుకంటే కొన్ని కుక్కల ఎంగిలి విషపూరితమైనదిగా ఉంటుంది.

173-1. ఈ హదీసును గురించి ఇమామ్ బుఖారి (ర.అలై) గారు ఒక వివరణ ఇచ్చారు, అదేమిటంటే, కుక్క ఎంగిలి చేసిన పాత్రను ఏడుసార్లు కడిగి పరిశుభ్రపరచుకోమనే ఆజ్ఞ అశుద్ధత కారణంగా ఇవ్వబడినటువంటి ఆజ్ఞ కాదు. ఎందుకంటే, పంది వల్ల ఏర్పడే అశుద్ధత ఎక్కువగా ఉంటుంది. దాని ఎంగిలి పాత్రను మూడుసార్లు కడిగితే సరిపోతుంది.

174-1. కుక్క ఎంగిలి పరిశుభ్రమైనదనే విషయాన్ని ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) ఈ హదీసు ద్వారా నిరూపించారు. ఎందుకంటే కుక్క ఆ వ్యక్తి మేజోడులోని నీళ్ళను త్రాగింది. వాస్తవానికి హదీసులో అతను తన మేజోడును కడిగినట్లుగాని,

నా కుక్కను షికారు కోసం వదిలినప్పుడు, అక్కడ నా కుక్కతోపాటు మరొక కుక్క కూడా ఉంటుంది." దానికి సమాధానంగా ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు:"అప్పుడు ఆ కుక్కలు వేటాడిన జంతువును నీవు తినకూడదు. ఎందుకంటే నీవు నీ కుక్క మీదనే 'బిస్మిల్లాహ్' పఠించావు. రెండో కుక్క మీద కాదు కదా!"[1]

35వ అధ్యాయం

మనిషి యొక్క ముందు, వెనుక మార్గాల నుంచి వెలువడే హదస్ (అశుద్ధత) వల్ల వుజూ అనివార్యమవుతుంది. ఎందుకంటే ఖురాను గ్రంథంలోని మాయిదా (5 :6) సూరాలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు, "లేదా మీలో ఎవరైనా కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని వస్తే"[1] 'అతా' అలా అన్నారు: "మనిసి యొక్క వెనుక మార్గం (మల విసర్జన మార్గం)

పరిశుభ్రపరచుకున్నట్లుగాని ప్రస్తావించబడలేదు. ముఖాలిఫీన్ ఏమంటారంటే, హదీసులో ప్రస్తావన లేకపోయినంత మాత్రాన, అతను తన మేజోడును కడగలేదని గట్టిగా, నిష్కర్షగా చెప్పలేము. రెండో విషయం, అతను తన మేజోడును నీళ్లతో నింపి ఎక్కడైనా వేరే చోట ఆ నీళ్లను పోసి ఉండవచ్చు. కుక్క ఆ నీళ్లను త్రాగి ఉండవచ్చు అనే విషయం సంభవసాధ్యమైనదే. మూడో విషయం, ఇక్కడ పూర్వకాలపు ముస్లిం సమాజాలను గురించి ప్రస్తావించబడింది. వాటి షరియత్తులో బహుశా కుక్క ఎంగిలి అశుద్ధమైనది కాకపోవచ్చు.

174–2. ఈ విషయం గురించి ఒక హదీసులో ఏమని వచ్చిందంటే, కుక్కలు మసీదులో మూత్రం పోసేవి కూడా. ఒకవేళ కుక్క నజస్ (అశుద్ధమైనది) అయితే రేయింబవళ్లు మసీదును పరిశుభ్రపరచవలసి వచ్చేది. ముఖాలిఫీన్ ఏమంటారంటే, ఆ కాలంలో మసీదు నేల తడిగా ఉండేది. కనుక కుక్కల రాక పోకల వల్ల అది అశుద్ధం కాదు. ఎందుకంటే నేల ఎండి పోయినప్పుడు దానంతట అదే పరిశుభ్రమైపోతుంది.

175–1. కుక్క ఎంగిలి పరిశుభ్రమైనది అనే విషయానికి ఆధారంగా ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారు ఈ హదీసును తీసుకున్నారు. ఎందుకంటే, కుక్క ఏదైనా జంతువును వేటాడినప్పుడు, అది దానిని తన నోటితో పట్టుకుంటుంది; ఇంకా ప్రవక్త మహనీయులు (స) ఆ జంతువును కడగమని, పరిశుభ్రపరచుకోమని అదీ (ర.అలై)ను ఆజ్ఞాపించలేదు. ముఖాలిఫీన్ ఏమంటారంటే, ఈ హదీసులో దీని ప్రస్తావన లేకపోయినంత మాత్రాన కడిగే అవసరం లేదు అని ఖచ్చితంగా చెప్పలేము. అదీ (రజిఅన్)కు, కుక్క ఎంగిలి చేసినదాన్ని కడగటం అవసరం అనే విషయం తెలుసు అని అనుకుని ప్రవక్త మహనీయులు (స) దాన్ని గురించి ప్రస్తావించలేదు.

నుంచి ఏదైనా పురుగు వెలువడినట్లయితే లేదా మనిషి యొక్క ముందు మార్గం నుంచి (మూత్ర విసర్జన మార్గం) పేనులాంటిది ఏదైనా జంతువు బయటికి వచ్చినట్లయితే, అప్పుడు మళ్ళీ తప్పనిసరిగా వుజూ చేసుకోవాలి.[2] హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు: "నమాజు స్థితిలో ఉన్నప్పుడు ఎవరైనా బిగ్గరగా నవ్వితే, అప్పుడు ఆ నమాజును మళ్ళీ చెయ్యాలి. కాని వుజూ మళ్ళీ చేసుకునే అవసరం లేదు."[3] ఇమామ్ హసన్ బసరీ (ర.అలై) ఇలా సెలవిచ్చారు: ఎవరైనా శిరోముండనం చేయించుకుంటే, గోళ్ళను కత్తిరించుకుంటే, మేజోళ్ళను కాళ్ళల్లో నుంచి తీసి వస్తే అప్పుడు కూడా మళ్ళీ వుజూ చేసుకునే అవసరం లేదు. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజిఅన్), హదస్ వల్లనే వుజూ చేసుకోవడం అనివార్య మవుతుంది అని అన్నారు. హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒకసారి 'జాతుర్రిఖా'[3] యుద్ధంలో పాల్గొన్నప్పుడు ఒక వ్యక్తికి నమాజు స్థితిలో ఉన్నప్పుడు ఒక బాణం వచ్చి తగిలింది. ఆ గాయం నుంచి చాలా రక్తం కారింది. కాని అతను రుకూ చేశాడు. సజ్దా చేశాడు, నమాజు పూర్తి చేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఇమామ్ హసన్ బసరీ (ర.అలై),

---

35–1. ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్‌లోని మాయిదా సూరాలో ఉంది. ఇందులో అల్లాహ్ రెండు రకాల హదస్‌ను గురించి చెప్పాడు. ఒక హదస్ వల్ల వుజూ విరిగిపోతుంది. అంటే అది హదస్ అస్గర్ అన్నమాట – (చిన్న అశుద్ధత). రెండో హదస్ వల్ల గుసుల్ (తలంటి స్నానం) అనివార్యమైపోతుంది. అంటే అది హదసె అక్బర్ (పెద్ద అశుద్ధత) అన్నమాట. కనుక 'గాయత్' అంటే హదసె అస్గర్ అని భావం. 'తామస్ తమున్నిసా' అంటే హదసె అక్బర్ (పెద్ద అశుద్ధత) అని భావం. అసలు గాయత్ అంటే అశుద్ధత వెలువడే స్థలాన్ని లేక స్థానాన్ని అంటారు. కాని భావపరంగా 'సబీలైన్' ద్వారా అంటే ముందు, వెనుక మార్గాల ద్వారా వెలువడే దాన్ని 'గాయిత్' అంటారు. కనుక అల్లాహ్ దానినే హదస్‌గా నిర్ణయించాడు. 'ముఖాలిఫీన్' ఏమంటారంటే, అసలు ఇక్కడ పట్టుకోవటం పరిష్వంగంలోకి తీసుకోవటం అనేది లేనేలేదు. అదీగాక 'లామస్తమ్' అంటే స్త్రీని ముట్టుకోవటం, తాకటం అని అర్థం. కనుక హదసె అస్గర్ కిందికే వస్తుంది. దీని కారణంగా వుజూ విరిగిపోతుంది. షాఫయీ మస్లక్ వారు, కొందరు అహ్లె హదీస్ మస్లక్ వారు కూడా ఈ అభిప్రాయాన్నే సమర్థించారు.

35–2. అహ్లె హదీస్ షాఫయీ మస్లక్, అహ్మద్ మరియు జమ్‌హూర్ విద్వాంసులందరూ ఈ అభిప్రాయాన్నే సమర్థిస్తున్నారు. కాని ఇమామ్ మాలిక్ (ర.అలై) ఏమంటారంటే, ఎప్పుడైనా మామూలుకు భిన్నంగా ఏదైనా వస్తువు గనక ముందు, వెనుక మార్గాల ద్వారా వెలువడినట్లయితే అప్పుడు వుజూ విరిగిపోదు.

ముస్లిములు గాయాలైనప్పటికీ నమాజు చేసేవారు అని అన్నారు. తావుస్, ఇమామ్ ముహమ్మద్ బాఖర్ (రజిఅన్), అతా మరియు హిజాజ్ ప్రాంతవాసులు ఇలా అన్నారు; రక్తం కారినంత మాత్రాన వుజూ విరిగిపోదు. అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఒకసారి తమ శరీరం మీద ఉన్న మొటిమను గట్టిగా నొక్కారు. దానిలో నుంచి రక్తం కారింది. అయినప్పటికీ ఆయన మళ్ళీ వుజూ చేసుకోలేదు. ఒకసారి ఇబ్నె అబీ ఔఫా (రజిఅన్) రక్తాన్ని ఉమ్మివేశారు. అయినా నమాజు చేశారు. హజ్రత్ ఇబ్ను ఉమర్ (రజిఅన్), హజ్రత్ హసన్ బసరీ (ర.అలై) ఇలా అన్నారు: పచ్చబొట్లు పొడిపించుకోవటం వల్ల వుజూ భంగం కాదు. కేవలం పచ్చబొట్లు వేయించుకున్న చోట కడుక్కుంటే సరిపోతుంది. ఇమామ్ హసన్ బసరీ (ర.అలై) ఇలా సెలవిచ్చారు:ఎవరైనా శిరోముండనం చేయించుకుంటే గోళ్ళను కత్తిరించుకుంటే, మేజోళ్ళను కాళ్ళలో నుంచి తీసి వస్తే అప్పుడు కూడా మళ్ళీ వుజూ చేసుకునే అవసరం లేదు.[4] హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజిఅన్), హదస్ వల్లనే వుజూ చేసుకోవడం అనివార్యమవుతుంది అని అన్నారు.[5] హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒకసారి 'జాతుర్రిఖా'[6] యుద్ధంలో పాల్గొన్నప్పుడు ఒక వ్యక్తికి నమాజు స్థితిలో ఉన్నప్పుడు ఒక బాణం వచ్చి తగిలింది. ఆ గాయం నుంచి చాలా రక్తం కారింది. కాని అతను రుకూ చేశాడు, సజ్దా చేశాడు, నమాజు పూర్తి చేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఇమామ్ హసన్ బసరీ (ర.అలై), ముస్లిములు గాయాలైనప్పటికీ నమాజు చేసేవారు అని అన్నారు.[7] తావుస్, ఇమామ్ ముహమ్మద్ బాఖర్ (రజిఅన్), అతా మరియు హిజాజ్ ప్రాంతవాసులు ఇలా అన్నారు; రక్త కారినంత మాత్రాన వుజూ విరిగిపోదు. అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఒకసారి తమ

35-3. దీనిద్వారా విశదమైన విషయం ఏమిటంటే, నమాజు స్థితిలో ఉన్నప్పుడు బిగ్గరగా నవ్వటం హదస్ కానేకాదు. అహ్లె హదీస్ పండితులు, జమ్‌హూర్ విద్వాంసులు ఈ అభిప్రాయాన్నే కలిగి వున్నారు. కాని హనఫీ మస్లక్ పండితుల దృష్టిలో నమాజులో బిగ్గరగా నవ్వటం వల్ల వుజూ భంగమవుతుంది.

35-4. అంటే అతను వుజూ చేసుకునేటప్పుడు తల వెంట్రుకల మీద కాలి మేజోళ్ళ మీద మసా చేశాడు. కాని ఇప్పుడు తలమీద వెంట్రుకలూ లేవు, కాళ్ళ మీద మేజోళ్ళూ లేవు. అయినా వుజూ మళ్ళీ చేసుకునే అవసరం లేదు.

35-5. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజిఅన్), అపాన వాయువు శబ్దంగా వచ్చినా, నిశ్శబ్దంగా వచ్చినా అది హదస్ కిందికే వస్తుంది అని అన్నారు. ఈ విషయం పైన ప్రస్తావించబడింది.

35-6. 'జాతుర్రిఖా' ఒక యుద్ధం పేరు. ఆ యుద్ధంలో ప్రవక్త (స) గారి అనుచరులు అంటే సహాబాలు తమ జెండాల మీద అతుకులు వేశారు. కొందరు 'జాతుర్రిఖా' ఆ

శరీరం మీద ఉన్న మొటిమను గట్టిగా నొక్కారు. దానిలో నుంచి రక్తం కారింది అయినప్పటికీ ఆయన మళ్ళీ వుజూ చేసుకోలేదు. ఒకసారి ఇబ్నె అబీ ఔఫా (రజిఅన్) రక్తాన్ని ఉమ్మివేశారు. అయినా నమాజు చేశారు. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజిఅన్), హజ్రత్ హసన్ బసరీ (ర.అలై) ఇలా అన్నారు: పచ్చబొట్లు పొడిపించుకోవటం వల్ల వుజూ భంగం కాదు. కేవలం పచ్చబొట్లు వేయించుకున్న చోట కడుక్కుంటే సరిపోతుంది.[8]

176. ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని అబూ హురైరా (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు; "దాసుడు నమాజులోనే ఉంటాడు (నమాజు పుణ్యం అతనికి లభిస్తూనే ఉంటుంది). అతను మసీదులో నమాజు కోసం నిరీక్షించే అంతవరకు, అయితే అతనికి హదస్ కాకూడదు. ఒక పరాయి దేశవాసి (అరబ్బేతర వ్యక్తి).[1] "ఓ అబూ హురైరా! హదస్ అంటే ఏమిటి?" అని అడిగాడు. దానికి ఆయన, హదస్ అంటే శబ్దం అంటే అపాన వాయువు.

177. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని, మా బాబాయి అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) చెప్పగా, నేను విన్నానని అబ్బాద్ బిన్ తమీమ్ ఉల్లేఖించారు: హదస్‌కు సంబంధించిన శబ్దాన్ని వినే అంతవరకు లేదా దుర్వాసన వచ్చే అంత వరకు నమాజును వదిలిపెట్టి వెళ్ళిపోకూడదు.[1]

ప్రాంతంలోని ఒక వృక్షం పేరు అని అంటారు.

35-7. రక్తం కారటాన్ని వారు లెక్క చెయ్యలేదు. ఇంకా రక్తం కారటాన్ని వారు హదస్‌గా భావించనూలేదు.

35-8. హనఫీ మస్లక్ వారు, ఇమామ్ అహ్మద్ (ర.అలై) ఇస్‌హాఖ్‌ల దృష్టిలో ప్రవహించే రక్తం వెలువడటం వల్ల వుజూ విరిగిపోతుంది. ఇమామ్ మాలిక్, ఇమామ్ షాఫయి, అనేకమంది అహ్లె హదీస్ విద్వాంసుల ప్రకారం రక్తం వెలువడటం వల్ల వుజూ విరిగిపోదు. అది ప్రవహించే రక్తమైనా సరే, మేము 'తస్‌హీలుల్ ఖారీ'లో ఇమామ్ అబూ హనీఫా (ర.అలై), ఇమామ్ ముహమ్మద్ (ర.అలై)ల యొక్క సాక్ష్యాలనూ, ఆధారాలనూ గురించి చర్చించాము. చివర్లో మేము ఇలా వ్రాశాము: ఈ అధ్యాయంలో 'మార్ఫూ ఉస్సహీ' హదీసు (ఉల్లేఖకుల పరంపర దైవ ప్రవక్త (సఅసమ్) వద్దకు చేరిన హదీసును సహీ హదీసు అంటారు). ఎవరి తరఫు నుంచి ప్రస్తావించబడలేదు. కావున ఎవరైనా రక్తం కారటం వల్ల ముందు జాగ్రత్తగా ఒకవేళ వుజూ చేసుకుంటే అది వేరే విషయం. ఎవరైనా వుజూ చేసుకోకపోతే ఫర్వాలేదు. అంటే వుజూ తప్పనిసరి కాదు అని భావం.

178. హ(జత్ అలీ (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు: నాకు చాలా ఎక్కువగా మజీ వెలువడుతూ ఉంటుంది.[1] నేను ఆ సమస్యను గురించి ప్రవక్త మహనీయులను (సఅసమ్) అడగటానికి సిగ్గుపడ్డాను.[2] అప్పుడు నేను ఈ విషయం గురించి ఆయన (స) గారిని అడగమని మిఖ్‌దాద్ బిన్ అస్వద్‌కు చెప్పాను. అతను ప్రవక్త (స) గారిని అడగ్గా ఆయన (స), అప్పుడు మళ్లీ వుజూ చేసుకోవాలి అని సెలవిచ్చారు. ఈ హదీసును జరీర్ మాదిరిగా షూబ, అమష్ నుంచి తీసుకున్నారు.

179. హ(జత్ జైద్ బిన్ ఖాలిద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను హ(జత్ ఉస్మాన్ (రజిఅన్)ను ఇలా అడిగాను, ఒక వ్యక్తి సంభోగించడం, కాని వీర్యస్ఖలనం జరగలేదు. అప్పుడు అతను గుసుల్ (తలంటిస్నానం) చెయ్యవలసిన అవసరం ఉందా? లేదా? దానికి సమాధానంగా ఆయన (ర) ఇలా అన్నారు, "అలాంటి పరిస్థితి లో అతను నమాజు కోసం చేసుకునే వుజూ లాంటి వుజూను చేసుకోవాలి. ఇంకా తన మర్మాంగాన్ని కడుక్కోవాలి." హ(జత్ ఉస్మాన్ (ర) ఇంకా ఇలా అన్నారు; నేను దైవప్రవక్త (సఅసమ్) ఇలా చెప్పగా విన్నాను. (ఒకవేళ పురుషుడి మర్మాంగం స్త్రీ

176-1. బహుశా ఈ వ్యక్తి హజర్‌మౌత్ నివాసి అయి ఉండవచ్చు. అతని ప్రస్తావన కితాబుల్ వుజూ ప్రారంభంలో వచ్చింది.

177-1. అంటే హదస్ అయిందో, కాలేదో అని నమాజులో ఉన్న నమాజీకి సందేహం కలిగితే, అప్పుడు హదస్‌ను గురించి గట్టి నమ్మకం ఏర్పడే అంతవరకు నమాజు చేస్తూ ఉండాలి. ఉదాహరణకు, హదస్‌కు సంబంధించిన శబ్దం వినటం లేదా దుర్వాసన రావటం. దానికి కారణం పైన ప్రస్తావించబడింది. అంటే గట్టి నమ్మకం ఉన్న విషయం అనుమానం వల్లగాని, సందేహం వల్లగాని వృధా కాదు. మలమూత్రాలను విసర్జించటం గట్టి నమ్మకానికి సంబంధించిన విషయం. కాని హదస్ తాత్కాలికమైనది.

178-1. 'మజీ' అంటే మర్మాంగం నుంచి వెలువడే ఒక ద్రవ పదార్థం. అది సంభోగ ప్రారంభానికి ముందు మరియు ముద్దు పెట్టుకునేటప్పుడు, ఆలింగనం చేసుకునే టప్పుడు వెలువడుతుంది. 'మనీ' అంటే మర్మాంగం నుంచి ఎక్కువ పరిమాణంలో వెలువడే ఒక ద్రవపదార్థం. అది తీవ్రమైన కామవాంఛతో దుముకుతూ వెలువడుతుంది. దాని స్ఖలనం తరువాత కామవాంఛ తగ్గిపోతుంది. 'వదీ' అంటే మూత్ర విసర్జనం తరువాత మర్మాంగం నుంచి వెలువడే ఒక ద్రవ పదార్థం.

178-2. మరొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది : హ(జత్ అలీ (ర) సిగ్గుపడటానికి కారణం, ప్రవక్త (స) గారి కుమార్తె హ(జత్ ఫాతిమా (ర) తన భార్య కావటమే.

మర్మాంగంలోకి ప్రవేశించిన తరువాత కూడా వీర్యస్థలనం జరగకపోతే అప్పుడు గుసుల్ అవసరం లేదు, వుజూ సరిపోతుంది) ఆ తరువాత నేను ఇదే సమస్యను గురించి హజ్రత్ అలీ (ర), హజ్రత్ జుబేర్ (ర), హజ్రత్ తలహా (ర), ఉబీ బిన్ కాబ్ (ర) గార్లను అడిగాను. వారు కూడా ఈ ఆదేశాన్నే ఇచ్చారు.[1]

180. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒకసారి దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒక అన్సారీ వ్యక్తిని పిలిపించారు. అతను తన తల నుంచి నీటి బిందువులు రాలుతూ ఉన్న స్థితిలో వచ్చాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) అతనితో ఇలా అన్నారు: "బహుశా మేము నిన్ను తొందరపెట్టామనుకుంటాము."[1] అతను, 'అవును' అని అన్నాడు. అప్పుడు ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: "నీవు గనక తొందరపాటులో ఉంటే లేదా నీకు వీర్యస్థలనం కాకపోతే అప్పుడు నీవు వుజూ చేసుకో (గుసుల్ చేసుకునే అవసరం లేదు)." ఈ హదీసును షూబా ఉల్లేఖించారని నజర్‌తో పాటు వహబ్ కూడా చెప్పారు. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) ఏమన్నారంటే, గందర్ మరియు యహ్యా గార్ల షూబా నుంచి తీసుకున్న ఈ హదీసులో వుజూను గురించి ప్రస్తావించలేదు.[2]

36వ అధ్యాయం

ఏ వ్యక్తి అయినా తన సహచరుడు వుజూ చేసుకోవటంలో తోడ్పడిన విషయానికి సంబంధించిన ప్రస్తావన.

179–1. ఎంతో మంది సహాబాలు మరియు అహెలె జాహిర్ ఈ అభిప్రాయాన్నే కలిగి ఉన్నారు. అంటే లోపలికి ప్రవేశించినప్పటికీ, వీర్యస్థలనం జరగకపోతే గుసుల్ వాజిబ్ కాదు. హదీసులో కూడా ఈ విషయమే ఉంది "ఇన్నమల్ మాఉ మినల్ మా." కాని చాలా మంది విద్వాంసులు, నలుగురు ఇమాముల అభిప్రాయం ఏమిటంటే, వీర్యస్థలనం జరిగినా, జరక్కపోయినా పురుషాంగం లోపలకు ప్రవేశిస్తే అప్పుడు గుసుల్ వాజిబ్ అంటే అనివార్యమయిపోతుంది. వారు 'ఇన్నమల్ మాఉ మినల్ మా' హదీసు రద్దయిపోయింది అంటారు. అయితే ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారి దృష్టిలో ఈ హదీసు రద్దు కాలేదు. ఆయన ఏమంటారంటే, ఒకవేళ గుసుల్ చేసుకుంటే ఎక్కువ జాగ్రత్త తీసుకున్నట్లవుతుంది. కాని వుజూ కూడా సరిపోతుంది. దీనికి సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు ఇన్షాఅల్లాహ్, 'కితాబుల్ గుసుల్'లో వస్తాయి.

180–1. కనుక వీర్యస్థలనం జరక్కముందే వచ్చేశాడన్నమాట. అదీగాక ప్రవక్త మహనీయులు (స) పిలుస్తున్నారని గాభరా పడుతూ సంభోగ చర్యను విడనాడి తొందర తొందరగా గుసుల్ చేసుకుని వెంటనే వచ్చేశాడు.

181. ఉసామా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు : దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్) అరఫాత్ నుంచి తిరిగివచ్చినప్పుడు ఆయన (స) ఒక పర్వత మార్గం వైపునకు వెళ్ళారు (అసలు మార్గాన్ని వదలిపెట్టి వెళ్ళారు). అక్కడ ఆయన (స) కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నారు. ఉసామా (ర) ఇలా అన్నారు; "నేను నీళ్ళు పోస్తూ ఉండేవాణ్ణి. ఆయన (స) వుజూ చేసుకుంటూ ఉండేవారు. తరువాత నేను, దైవ ప్రవక్తా! మీరు నమాజు చేసుకుంటారా?" అని అడిగాను. దానికి సమాధానంగా ఆయన (స), "కొంచెం ముందుకు పోయిన తరువాత నమాజు చేసుకుందాము" అని సెలవిచ్చారు.[1]

182. అల్ ముగైరా బిన్ షూబా (రజిఅన్) గారి ఉల్లేఖనం ఇలా ఉంది: దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్)తో ముగైరా బిన్ షూబా (రజిఅన్) ఒకసారి ప్రయాణం చేశారు. ఆ ప్రయాణంలో ప్రవక్త మహనీయులు (స) కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి వెళ్లారు. తిరిగి వచ్చిన తరువాత, ముగైరా (రజిఅన్) ఆయన (స)కు నీళ్లు పోస్తూ పోయారు, ఆయన (స) వుజూ చేసుకున్నా, ఆయన (స) తమ ముఖాన్ని కడుక్కున్నారు, రెండు చేతుల్నీ కడుక్కున్నారు. తలపై మసా చేశారు, రెండు మేజోళ్ల మీద కూడా మసా చేశారు.

37వ అధ్యాయం

వుజూ లేకుండా ఖురాను గ్రంథాన్ని పఠించటం (వ్రాయటం) మొదలైనటువంటివి సక్రమమైనవే.[1] ఇబ్రాహీమ్ నఖయీ ఇలా చెప్పారని మన్సూర్ ఉదహరించారు. బాత్‌రూమ్ (స్నానాల గది)లో ఖురాను చదవటం దోషం కాదు.[2] ఉత్తరం మొదలైనటువంటివి వుజూ లేకుండా వ్రాయవచ్చు.[3] హమ్మార్ బిన్ సులైమాన్ ఇబ్రాహీమ్

180-2. గందర్, యహ్యాల ఉల్లేఖనాలను ఇమామ్ అహ్మద్ (ర) 'ముస్నద్' (ఇతరుల ధృవీకరణలు) ద్వారా తీసుకున్నారు. యహ్యాగారి ఉల్లేఖనంలో ఇలా వుంది: "నీవు గుసుల్ చేసే అవసరం లేదు." గందర్‌గారి ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "నీవు గుసుల్ చేసే అవసరం లేదు, వుజూ చేసుకో." బహుశా ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారి 'షేఖ్' ఉటంకించిన 'గందర్' గారి ఉల్లేఖనంలో వుజూ ప్రస్తావన లేకపోవచ్చు.

181-1. అంటే ముజ్‌దలిఫకు వెళ్ళిన తరువాత. ఈ హదీసు ఇదివరకే వచ్చింది. దీని ద్వారా విశదమైన విషయం ఏమిటంటే, వుజూ చేసుకునేటప్పుడు ఇతరుల సహాయం పొందటం దోషమేమీ కాదు, ధర్మసమ్మతమైన విషయమే. ఇంకా దైవప్రవక్త (స) సంప్రదాయానికి విరుద్ధమైనది కూడా కాదు. ప్రవక్త మహనీయుని (స) ఆచరణ శ్రేష్ఠమైనదే, ఉత్కృష్టమైనదే.

ఇలా అన్నారని ఉదాహరించాడు. బాత్ రూమ్‌లో స్నానం చేసే వాళ్లు తుండుగుడ్డ చుట్టుకుని స్నానం చేస్తూ ఉన్నట్లయితే, వారికి సలాము చెయ్యవచ్చు, లేకపోతే లేదు.[4]

183. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఆయన ఒకనాటి రాత్రి విశ్వాసుల తల్లి అయిన మైమూన (రజిఅన్) ఇంట్లో విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. ఆమెగారు ఆయనకు పిన్ని, ప్రవక్త (స) గారికి భార్య అవుతారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ ఇలా అన్నారు : నేను పడక మీద అడ్డంగా పడుకున్నాను. ప్రవక్త మహనీయులు (స) మరియు ఆయన భార్య నిలువుగా పడుకున్నారు. తరువాత ఆయన (స) నిద్ర పోయారు. అర్థ రాత్రి అయినప్పుడు లేదా దానికంటే కొంచెం ముందు లేదా దానికి కొంచెం తరువాత ఆయన (స) నిద్ర నుంచి మేల్కొన్నారు, కూర్చొని తమ కళ్ళను చేత్తో రుద్దుకున్నారు. ఆ తరువాత ఆలె ఇమ్రాన్ సూరాలోని చివరి పది వాక్యాలను పఠించారు (ఇన్న ఫీ ఖల్‌ఖిస్సమావాతి నుంచి చివరి వరకు)[1] ఆ పిదప వ్రేలాడుతూ ఉన్న ఒక పాత నీళ్ళ తోలు సంచి వద్దకు వెళ్ళారు. ఆ సంచిలోని నీళ్ళతో హాయిగా, తృప్తికరంగా వుజూ చేసుకున్నారు. తరువాత నిలబడి నమాజు చెయ్య సాగారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ ఇంకా ఇలా అన్నారు; నేను కూడా నిలబడ్డాను, ప్రవక్త (స) ఎలా చేశారో నేనూ అలానే చేశాను. తరువాత నేను ఆయన (స) గారి ప్రక్కన నిల్చున్నాను.

37-1. కొందరు ఇలా అనువాదం చేశారు; ఖురాను గ్రంథం మొదలైనవి చదవటం, పవిత్ర దైవనామాన్ని స్మరించటం, దుఆలు చేయటం మొదలైనవి వుజూ లేకుండా చేసుకోవచ్చు. అందులో దోషం లేదు. అదీ సక్రమమైనదే.

37-2. బాత్‌రూమ్‌లో మనిషి సాధారణంగా వుజూ లేకుండా ఉంటాడు. కొందరు దీన్ని మక్రూహ్‌గా భావించారు. అంటే అసహ్యకరమైనదిగా భావించారు.

37-3. ఉత్తరం ప్రారంభం చేసేటప్పుడు ఒకప్పుడు 'బిస్మిల్లాహ్' అని (అల్లాహ్ పేరుతో) అని వ్రాస్తారు. మరొకప్పుడు ఏదైనా ఖురాను వాక్యాన్ని వ్రాస్తారు. ఇంకొకప్పుడు హదీసు సూక్తిని వ్రాస్తారు.

37-4. ఎందుకంటే బాత్‌రూమ్‌లో నగ్నంగా స్నానం చెయ్యటం. సతర్ ఆచ్ఛాదనం విప్పటం నిషిద్ధం, ధర్మశాస్త్రంలో లేని కొత్త విషయం. కనుక నిషిద్ధ స్థితిలో లేదా విచిత్రమైన శాస్త్రబద్ధం కానటువంటి స్థితిలో ఉన్న వారికి సలాము చెయ్యకూడదు. వారికి సలాము చేసినప్పుడు వారు నగ్నంగా ఉన్నట్లయితే వారు నగ్న స్థితిలో సలాముకు సమాధానం చెబుతారు. అటువంటి స్థితిలో అల్లాహ్ పవిత్ర నామాన్ని స్మరించటం మక్రూహ్ అంటే అసహ్యకరమైనది. మరుగుదొడ్డిలో మాదిరిగానే.

అప్పుడు ఆయన (స) ప్రేమతో తమ కుడి చేతిని నా శిరస్సు మీద పెట్టారు. నా కుడి చెవిని పట్టుకుని దానిని మెలిక తిప్పసాగారు. దాని తరువాత ఆయన (స) తహజ్జుద్ నమాజు రెండు రకాతులు చేశారు, తరువాత రెండు రకాతులు చేశారు. మళ్ళీ రెండు రకాతులు చేశారు, తరువాత కూడా రెండు రకాతులు చేశారు. ఆ తరువాత రెండు రకాతులు చేశారు, చివర్లో రెండు రకాతులు, అన్నీ కలిపి పన్నెండు రకాతులు నమాజు చేశారు. ఆ తరువాత విత్ర్ నమాజు చేశారు, తరువాత మౌజన్ వచ్చే వరకు విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. మౌజన్ వచ్చిన తరువాత ఆయన (స) తేలికపాటి రెండు రకాతుల నమాజు చేశారు (అంటే ఉదయపు రెండు రకాతుల సున్నత్ నమాజు). ఆ తరువాత బయటకు వచ్చి మసీదుకు పోయి ఉదయపు ఫరజ్ నమాజుకు సారథ్యం వహించారు.

38వ అధ్యాయం

పూర్తిగా స్పృహ కోల్పోయినప్పుడు వుజూ విరిగిపోతుంది.[1]

184. అస్మా బిన్త్ అబీ బకర్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒకసారి సూర్యుడికి గ్రహణం పట్టినప్పుడు నేను విశ్వాసుల తల్లి, దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్) గారి భార్య అయిన హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) గారి ఇంటికి వెళ్లాను. అక్కడ

183-1. పైన అధ్యాయంలో వచ్చిన ప్రధాన విషయం ఇక్కడ ప్రస్తావించబడింది. ఎందుకంటే ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వుజూ లేకుండానే ఖురాను వాక్యాలు చదివారు. ఇక్కడ ఒక అభ్యంతరం లేవనెత్తారు; అదేమిటంటే, నిద్రపోవటం వల్ల దైవప్రవక్త (స) గారి వుజూ విరిగిపోదు, కనుక ఆయన (స) గారి వుజూ విరిగి పోవటం, వుజూ లేకుండా ఉండటం అనేది ఉత్పన్నం కానేకాదు. దానికి సమాధానం ఏమిటంటే; ఆయన గారు వుజూ చేసుకున్నారు గనక ఆయన గారి వుజూ విరిగిపోయింది అనే విషయం స్పష్టమవుతోంది. రెండవ విషయమేమిటంటే, ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఆ రాత్రి తమ భార్యతో పడుకున్నారు; స్త్రీని ముట్టుకోవటం వలన వుజూ లోపభూయిష్టమైనదిగా అయిపోతుంది. కొందరు ఏమన్నారంటే, ఈ హదీసులో ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్), దైవప్రవక్త (సఅసమ్) ఎలా చేశారో, నేను కూడా అలానే చేశాను అని ఉల్లేఖించారు. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) దీన్ని ఆధారంగా తీసు కున్నారు, ఎందుకంటే, ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఆ సమయంలో వుజూలో లేరు, ఆయన కూడా ఈ ఖురాను వాక్యాలనే పఠించారు, మహాప్రవక్త (సఅసమ్) ఆయన్ని వారించలేదు.

ప్రజలు నిలబడి నమాజు చేస్తున్నారు. ఆయెషా (రజిఅన్) గారు కూడా నమాజులో నిలబడ్డారు. నేను ఆమెగారిని (రజిఅన్) (నమాజు స్థితిలో ఉన్నప్పుడే), ప్రజలకేమయింది, నమాజు చేస్తున్నారు అని అడిగాను. ఆమెగారు ఆకాశం వైపు చేత్తో సైగ చేస్తూ "సుబ్‌హానల్లాహ్" (అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు) అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, "అది రాబోయే దైవశిక్షకేమైనా సంకేతమా" అని అడిగాను. ఆమెగారు సంజ్ఞ చేస్తూ, 'అవును' అని సమాధానం చెప్పారు. తరువాత నేను నిలబడ్డాను.[1] కొంత సేపైన తరువాత, నేను స్పృహ కోల్పోయాను. ఆపైన నేను నా తల మీద నీళ్లను కుమ్మరించుకున్నాను. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) నమాజు చెయ్యడం పూర్తి చేసుకున్న పిదప, అల్లాహ్‌ను స్తుతించి, ఆయన గుణవిశేషాలను ప్రకటించి ఇలా అన్నారు: "ఏ వస్తువునైతే నేను ఇంత వరకు చూడలేదో, ఆ వస్తువును నేను ఈనాడు ఈ స్థలంలో చూశాను. స్వర్గాన్ని, నరకాన్ని కూడా నేను చూశాను. నాకు వహీ (దైవ వాణి) ద్వారా ఇలా తెలియజెయ్యటం జరిగింది: సమాధుల్లో మిమ్మల్ని పరీక్షించటం జరుగుతుంది. దజ్జాల్ రాకకు ముందు ఎంత పరీక్షకు గురిచెయ్యటం జరుగుతుందో, అంతే పరీక్షకు లేదా దానికి దగ్గరగా ఉన్నంత పరీక్షకు మిమ్మల్ని గురి చెయ్యటం జరుగుతుంది. అస్మాగారు (రజిఅన్) ఏ పదాన్ని ప్రయోగించారో నాకైతే తెలియదు అని ఫాతిమా అన్నారు. మీలోని ప్రతి వ్యక్తి వద్దకూ దైవదూతలు వస్తారు; ఇలా అడుగుతారు; "ఈ వ్యక్తి మీద నీకున్న విశ్వాసం ఎలాంటిది?" ఒక విశ్వాసి లేదా దృఢమైన నమ్మకం గలవాడు ఇలా అంటాడు: ఆయన (స) అల్లాహ్ ప్రవక్త, ముహమ్మద్ (సఅసమ్) మా వద్దకు ఆయన (స) నిదర్శనాలు, మార్గదర్శకత్వానికి సంబంధించిన విషయాలు తీసుకునివచ్చారు. మేము ఆయన (స) గారి ఉపదేశాలను అంగీకరించాము. మేము ఆయన్ని (స) విశ్వసించాము, ఆయన్ని అనుసరించాము. అప్పుడు వారితో ఇలా అనటం జరుగుతుంది: "నీవు సుఖంగా నిద్రపో. నీవు విశ్వాసివేనని మాకు తెలుసు." ఎవడైతే వంచకుడో లేదా శంకితుడో – అస్మా (రజిఅన్) ఏ మాటను వాడారో నాకు

38-1. అర్థం ఏమిటంటే, స్వల్పంగా స్పృహ కోల్పోయిన కారణంగా వుజూ విరిగిపోదు. దాన్ని అరబ్బీ భాషలో అగ్మా అంటారు. ఎందుకంటే, ఈ స్థితిలో స్పృహ, స్పర్శ శక్తి మిగిలి ఉంటాయి, పూర్తిగా పోవు. అది కేవలం కొద్దిసేపటి అజాగ్రదావస్థ మాత్రమే.

184-1. అంటే నమాజులో అని అర్థం. అధ్యాయంలోని ప్రధాన విషయం ఇక్కణ్ణే ప్రస్తావించబడింది. ఎందుకంటే అస్మా (ర) గారు స్పృహ కోల్పోయారు. కాని ఆమె తాజా వుజూ చేసుకోలేదు.

తెలియదు. వాడు ఇలా అంటాడు : నేను ఎరుగను. ప్రజలు చెప్పుకుంటూ ఉంటే విన్నాను.[2] దాన్నే నేను కూడా చెప్పాను.

39వ అధ్యాయం

మొత్తం తల మీద మసా చెయ్యటం; ఎందుకంటే ఖురాను గ్రంథంలో మాయిద సూరాలో, అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు: విశ్వసించిన ఓ ప్రజలారా! మీరు నమాజు కోసం లేచినప్పుడు మీ ముఖాలను మీ చేతులను మోచేతుల వరకు ప్రక్షాళనం చేసుకోండి. తల మీద చేతులతో రాయండి[1], కాళ్లను చీలమండల వరకు కడుక్కోండి. సయీద్ బిన్ ముసయ్యిబ్, "స్త్రీ కూడా పురుషుడు మాదిరిగానే తన మొత్తం తల మీద మసా చెయ్యాలి" అని అన్నారు. ఇమామ్ మాలిక్ (ర.అ) గారిని, "తలలో కొంత భాగాన్ని మసా చేస్తే సరిపోతుందా?" అని అడిగినప్పుడు, ఆయన అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) గారి హదీసును ప్రమాణంగా తీసుకున్నారు.[2]

185. యహ్యా అల్ మాజినీ ఇలా ఉల్లేఖించారు : అమ్ర్ బిన్ యహ్యా గారి తాతగారైన అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) గారిని ఒక వ్యక్తి, దైవప్రవక్త

184–2. కొందరు ఆయన్ని కవి అన్నారు, మరి కొందరు మాంత్రికుడు అన్నారు. ఇంకా కొందరు చేతబడి చేస్తాడు అన్నారు. నేను కూడా ఆయన్ని (స) గురించి అలానే చెప్పాను. నాకు ఏ విషయం మీద నమ్మకం లేదు, నేను స్వయంగా వాటిని గురించి ఆలోచించనూ లేదు. గుడ్డిగా అనుకరించటం అవాంఛనీయమనే విషయం ఈ హదీసు ద్వారా నిరూపితమయింది.

39–1. ఇక్కడ మసా విషయంలో ఒక హద్దుగాని, ఒక పరిమితిగాని విధించటం అనేది జరగలేదు. అంటే సగం తల మీద లేదా తల నాలుగో భాగం వరకు మసా చెయ్యాలి అనే నిబంధన లేదు; వుజూలో మాదిరిగా చేతుల విషయంలో మోచేతుల వరకు కాళ్ల విషయంలో చీలమండల వరకు పరిశుభ్రపరచుకోవాలి అనే షరతులు మసా విషయంలో లేవు. కావున తల మీద తలపాగా లేనప్పుడు, మొత్తం తలమీద విధిగా మసాను చెయ్యాలి. ఒకవేళ తలమీద తలపాగా ఉంటే నుదుటి నుంచి మసా ప్రారంభించి తలపాగా మీద చేతులను రాయాలి; ఇది సరిపోతుంది. తలపాగా తీసివేసే అవసరం లేదు. అహ్లె హదీసు వారు కూడా ఇదే అభిప్రాయాన్ని కలిగి ఉన్నారు. ఎవరైతే తల నాల్గో భాగాన్ని మసా చేస్తే సరిపోతుంది, మొత్తం తల మీద చేసే అవసరం లేదు, లేదా కేవలం ఒకే వెంట్రుక మీద మసా చేసినా సరిపోతుంది అనే అభిప్రాయం కలిగి ఉన్నారో, దానికి ధర్మబద్ధమైన గట్టి ఆధారం లేదు.

మహనీయులు (సఅసమ్) వుజూ ఎలా చేసేవారో నాకు వివరించగలరా?" అని అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్), "అవును చెప్పగలను" అని అన్నారు. తరువాత ఆయన నీళ్లు తెప్పించుకున్నారు, తన రెండు చేతుల్లో పోసుకుని వాటిని రెండు సార్లు కడుక్కున్నారు. ఆ తరువాత మూడుసార్లు పుక్కిలించి ఊశారు. ముక్కును కూడా మూడుసార్లు నీళ్లతో పరిశుభ్రపరచుకున్నారు. తరువాత ఆయన తమ ముఖాన్ని మూడుసార్లు కడిగారు. ఈ తరువాత తమ చేతుల్ని రెండేసిసార్లు మోచేతుల వరకు కడుక్కున్నారు. ఆ పైన రెండు చేతులతో తన తల మీద మసా చేశారు. చేతుల్ని తల ముందు భాగం నుంచి వెనుక్కు తీసుకుని పోయారు. మళ్ళీ తల వెనుక భాగం నుంచి వాటిని ముందుకు తీసుకువచ్చారు. అంటే మొదట తల యొక్క ముందు భాగం నుంచి ప్రారంభించారు మరియు రెండు చేతుల్ని మెడ యొక్క వెనుక భాగం అంటే వగాపు వరకు తీసుకెళ్ళారు; తరువాత ఎక్కడ నుంచైతే ప్రారంభించారో, అక్కడి వరకు చేతుల్ని తీసుకువచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను కడుక్కున్నారు.

40వ అధ్యాయం

రెండు కాళ్ళను చీల మండలాల వరకు కడుక్కోవటం అనే విషయం గురించి.

186. అమ్రూ బిన్ యహ్యా ఇలా ఉల్లేఖించారు: మా నాన్నగారు ఇలా చెప్పారు; "అప్పుడు నేను మా బాబాయి అమ్రూ బిన్ అబీ హసన్ వద్ద ఉన్నాను. ఆయన అబ్దుల్లా బిన్ జయ్ద్ (రజిఅన్)ను, 'ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వుజూ ఎలా చేసుకునేవారో చెప్పండి' అని అడిగారు. అప్పుడు ఆయన ఒక నీటి పాత్రను తెప్పించి దైవప్రవక్త (స) వుజూ ఎలా చేసేవారో అలా వుజూ చేసి ప్రజలకు చూపించారు. మొదట ఆ పాత్రలోని నీళ్లను తమ రెండు చేతుల్లో పోసుకొని వాటిని మూడు సార్లు కడుక్కున్నారు. తరువాత ఆ పాత్రలో చెయ్యిపెట్టి నీళ్లు తీసుకుని పుక్కిలించి ఊశారు, ఆ తరువాత నీళ్లను ముక్కులోకి ఎక్కించి ప్రక్షాళనం చేశారు. అలా మూడు సార్లు చేతుల్లో నీళ్లు తీసుకొని పరిశుభ్రపరచుకున్నారు.[1] తరువాత ఆ పాత్రలో చెయ్యిపెట్టి నీళ్లు తీసుకొని తమ ముఖాన్ని మూడుసార్లు కడుక్కున్నారు. ఆ తరువాత

39–2. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) చెప్పిన దాని ప్రకారం ప్రశ్న అడిగిన వ్యక్తి పేరు ఇస్హాఖ్ బిన్ ఈసా : ఇమామ్ మాలిక్ (రె.అలై) తెలిపిన విషయం ఏమిటంటే, అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ హదీసు ప్రకారం, మొత్తం తల మీద మసా చెయ్యాలి. కనుక మొత్తం తల మీద మసా చెయ్యటం విధి అన్నమాట.

మళ్ళీ ఆ పాత్రలో చెయ్యిపెట్టి నీళ్లు తీసుకుని తమ రెండు చేతుల్ని మోచేతుల వరకు పరిశుభ్రపరచుకున్నారు. మళ్ళీ తమ చేతిని ఆ పాత్రలో పెట్టి నీళ్లు తీసుకుని తల మీద మసా చేసుకున్నారు, తల ముందు భాగం మీదుగా చేతుల్ని తీసుకుపోయారు, వెనక భాగం నుంచి వాటిని తీసుకువచ్చారు, ఆ విధంగా ఆయన ఒకసారి మాత్రమే చేశారు. ఆ పైన తమ కాళ్లను చీల మండలాల వరకు కడుక్కున్నారు.

41వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకున్న తరువాత మిగిలిపోయిన నీళ్లను వినియోగించటం.[1] అనే సమస్యను గురించి జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లా తన ఇంటి వారికి, తాను మిస్వాక్ చేసుకున్న తరువాత మిగిలిపోయిన నీటితో వుజూ చేసుకోమని చెప్పారు.[2]

187. అబూజహయ్‌ఫ (రజిఅన్) ఇలా కథనం చేశారు: ఒకసారి దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) మధ్యాహ్న సమయంలో మా వద్దకు విచ్చేశారు. వుజూ కోసం ఆయన (స) గారికి నీళ్ళు ఇవ్వటం జరిగింది. తరువాత ఆయన (స) గారు వుజూ చేసుకున్నారు. ఆ తరువాత ప్రజలు, మిగిలిపోయిన ఆయన (స) గారి వుజూ నీళ్లను తీసుకుని తమ శరీరాలకు పూసుకోవటం ప్రారంభించారు. ఆ తరువాత

186–1. అంటే ఒకసారి చేతిలో నీళ్లు తీసుకుని సగం నీళ్లతో పుక్కిలించి ఊశారు. మిగతా సగం నీళ్లను ముక్కులోకి ఎక్కించి కడుక్కున్నారు. తరువాత రెండోసారి చేత్తో నీళ్ళు తీసుకుని పై విధంగానే చేశారు. మళ్లీ మూడోసారి చేతినిండా నీళ్లు తీసుకొని అలానే చేశారు.

41–1. ఇక్కడ మిగిలిపోయిన నీరు అంటే వుజూ చేసుకున్న పాత్రలో మిగిలిపోయిన నీరు అని భావం లేదా వుజూ చేసుకునేవారి అవయవాల నుండి కిందికి జారిపడే నీరు, అంటే ఒకసారి ఉపయోగించిన నీరు అని అర్థం. కొంతమంది ఈ నీళ్లను నజస్‌గా (అశుద్ధమైనది) భావించారు. ఈ అభిప్రాయాన్నే అబూ యూసుఫ్ (రె.అలై) సమర్థించారు. ఇమామ్ అబూ హనీఫ్ (రె.అలై) గారి ఉల్లేఖనంలో కూడా ఇటువంటి అభిప్రాయమే ఉంది. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారు ఈ అధ్యాయాన్ని తీసుకువచ్చి ఈ అభిప్రాయాన్ని ఖండించారు.

41–2. ఈ రకం హదీసును (ప్రవక్త (స) గారి సంప్రదాయాన్ని) ఇబ్నె అబీషీబా మరియు దారెఖుత్నీ ఉటంకించారు. ఇందులో ఒక పద్ధతి ఇలా ఉంది: జరీర్ (ర) మిస్వాక్ చేసుకుని దాని తల భాగాన్ని నీళ్లల్లో ముంచేసేవారు. అలా చెయ్యటం వల్ల ఆ నీరు వాడిన నీరుగా అయిపోయింది. ఆయన తన ఇంటి వారికి వుజూ చేసుకోమని

ఆయన (స) జుహర్ నమాజు రెండు రకాతులు చేశారు. అసర్ నమాజు రెండు రకాతులు కూడా చేశారు (ఎందుకంటే ఆయన (స) ప్రయాణంలో ఉన్నారు). ఆయన (స) గారి ముందు ఒక బరిసె కూడా పాతిపెట్టబడి ఉన్నది. అబూ మూసా అషారి (రజిఅన్) ఏమన్నారంటే, మహాప్రవక్త (స)[1] నీళ్ళతో నిండి ఉన్న ఒక పాత్రను తెప్పించారు. తమ ముఖాన్ని, తమ చేతుల్ని అందులో పరిశుభ్రపరచుకున్నారు. తరువాత అందులో పుక్కిలించి ఊశారు. బిలాల్ (రజిఅన్), అబూ మూసాలను ఉద్దేశించి ఇలా సెలవిచ్చారు: మీరిద్దరూ ఇందులో నుంచి నీళ్ళు త్రాగండి. ఆ నీళ్ళను ముఖం మీద, వక్షస్థలాల మీద పోసుకోండి.[2]

188. హజ్రత్ ఇబ్నె షిహాబ్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: మహ్మూద్ బిన్ అర్-రబీ (రజిఅన్) నాతో అన్నారు. ఈ మహ్మూద్ బిన్ అర్-రబీ ఎవరంటే, అతను బాల్యదశలో ఉన్నప్పుడు ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) అతని ముఖం మీద పుక్కిలించి ఊశారు. అతని ఇంట్లోని బావిలోని నీళ్లతోనే పుక్కిలించి ఊశారు. అల్ మిస్వర్ బిన్ ముఖ్రమ మొదలైన వారి ప్రామాణికత ఆధారంగా ఉర్వా ఉల్లేఖించారు. వీరందరూ తమ సహచరులు సత్యం పలికారని పరస్పరం ధృవీకరించుకున్నారు (ఉర్వా బిన్ మసూద్ మక్కా నగరంలోని ముష్రిక్కులతో ఇలా అన్నారని) పై వారందరూ ఉల్లేఖించారు. దైవప్రవక్త (సఅసమ్) ఎప్పుడు వుజూ చేసినా, ఆయన (స) గారి వుజూ తరువాత మిగిలిపోయిన నీళ్ల కోసం ప్రజలు విరుచుకుపడేవారు, ఘర్షణకు కూడా తయారయ్యేవారు.[1]

ఆజ్ఞాపించినప్పుడు, ఆ నీరు పరిశుభ్రమైన నీరుగానే వున్నట్లు లెక్క. ఇంకా అది పరిశుభ్రపరిచే నీరుగానే ఉన్నట్లు లెక్క. ఇదే సక్రమమైనది కూడా. చాలా మంది అహ్లె హదీసు విద్వాంసుల అభిప్రాయం కూడా ఇదే. అంటే వుజూ చేసుకునే వారి అవయవాల నుంచి జారిపడే నీరు పరిశుభ్రమైనది. ఇబ్నె మంజర్ దీని విషయంలో పండితుల మధ్య ఏకాభిప్రాయం ఉందని చెప్పారు.

187-1. ఈ హదీసును స్వయంగా ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారు 'మగాజీ'లో ధృవీకరణతో ప్రస్తావించారు.

187-2. తెలిసిందేమిటంటే, ఒకసారి వాడిన నీరు పరిశుభ్రమయినదే అని. ఇబ్నె బతాల్ ఇలా అన్నారు : ఈ హదీసు ద్వారా విశదమయిన మరొక విషయం ఏమిటంటే, మనిషి ఉమ్మి 'నజస్' అంటే అశుద్ధమైనది కాదు అని.

189. హజ్రత్ సాయిబ్ బిన్ యజీద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు. ఒకసారి మా పినతల్లిగారు[1] నన్ను ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వద్దకు తీసుకువెళ్ళారు. ఆమె ఆయన (స) కు ఇలా విన్నివించుకున్నారు : దైవప్రవక్తా (స)! ఇతను నా చెల్లెలు కొడుకు. వ్యాధితో బాధపడుతున్నాడు (కాళ్ల నొప్పులతో). అప్పుడు ఆయన (స) తమ చేతితో నా తల మీద నిమిరారు. అల్లాహ్ శుభాలు నా మీద అవతరించాలని ప్రార్థించారు. తరువాత ఆయన (స) వుజూ చేసుకున్నారు. ఆయన (స) గారు వుజూ చేసుకున్న తరువాత మిగిలిపోయిన నీళ్లను నేను త్రాగేశాను. ఆ తరువాత నేను ఆయన (స) వీపు వెనుకకు పోయి నిల్చున్నాను. నేను ఆయన (స) వీపు మీద 'ప్రవక్తా పదవి' ముద్రను చూశాను. అది ఆయన (స)గారి రెండు భుజాల మధ్య స్థలంలో ఉన్నది. ఇంకా అది పందిరి మంచం[2] గుండి మాదిరిగా ఉన్నది.

43వ అధ్యాయం

ఒకసారి చేతినిండా తీసుకున్న నీళ్ళతో పుక్కిలించి ఊయటం మరియు ముక్కు లోకి నీళ్ళు ఎక్కించటం.[1]

190. అమ్రూ బిన్ యహ్యా తమ తండ్రిగారైన యహ్యా బిన్ అమ్మారా చెప్పిన దాని ప్రామాణికత ఆధారంగా ఇలా ఉల్లేఖించారు: అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్)

188-1. ఇది ఒక సుదీర్ఘమైన హదీసులోని చిన్న భాగం. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) 'కితాబుష్షురూత్' అనే గ్రంథం నుంచి తీసుకున్నారు. ఈ సంఘటన హుదైబియా సంధి కాలం నాటిది. అప్పుడు బహుదైవారాధకుల తరఫు నుంచి సంప్రదింపులు జరపటానికి ఉర్వా బిన్ మసూద్ షఖఫీ అనే అతను దైవప్రవక్త(స) వద్దకు వచ్చాడు. అతను తన వారి వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి వారితో ఇలా చెప్పాడు. దైవప్రవక్త (స) గారి సహచరులు ఆయనంటే (స) ప్రాణమిచ్చేవారని, ఆయన(స) పట్ల ఎంత విధేయత చూపేవారంటే ఆయన (స) వుజూ చేసుకున్న తరువాత మిగిలిపోయిన నీళ్లను తీసుకోవడం కోసం విరుచుకు పడేవారు. వారిని చూస్తే పరస్పరం పోట్లాడుకుని చచ్చిపోతారేమోనని అనిపిస్తుంది. సుబహానల్లాహ్! (అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు) దైవప్రవక్త (స) అన్నా, ఆయన (స) గారి ఉపదేశాలన్నా ఇంత ప్రేమ, ఇంత గౌరవం లేకపోతే, ఇక విశ్వాసం (ఈమాన్) అన్నదానికి అర్థమేముంటుంది.

189-1. ఆమెగారి పేరు ఏమిటో తెలియరాలేదు.

189-2. ఒక ఉల్లేఖనంలో 'పావురం గ్రుడ్డు' మాదిరిగా అని ఉంది. మరొక ఉల్లేఖనంలో 'యాపిల్ పండు' మాదిరిగా అని ఉంది. ఆ ముద్ర ప్రవక్త(స) గారి పుట్టుక నుంచే ఆయన (స) శరీరం మీద ఉంది. లేదా ఆయన (స) పుట్టిన తరువాతనే అది

మొదట నీటి పాత్రలో నుంచి నీళ్లు తీసుకుని తమ రెండు చేతుల్లో పోసుకున్నారు, చేతుల్ని కడుక్కున్నారు తరువాత ముఖం కడుక్కున్నారు. లేదా పుక్కిలించి ఊశారు, ముక్కులోకి నీరు ఎక్కించారు. ఒకేసారి చేతినిండా తీసుకున్న నీళ్ళతో మూడు సార్లు అలా చేశారు.[1] ఆ తరువాత తమ రెండు చేతుల్ని మోచేతుల వరకు రెండుసార్లు[2] కడిగారు. ఇంకా తల మీద ముందూ వెనుకా రెండు వైపులా మసా చేశారు. రెండు కాళ్లను చీలమండలాల వరకు కడిగారు. తరువాత ఇలా అన్నారు : దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఈ విధంగానే వుజూ చేసుకునేవారు.

44వ అధ్యాయం

ఒకే ఒకసారి తల మీద మసా చెయ్యటం.[1]

191. అమ్‌రూ బిన్ యహ్‌యా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: మా నాన్నగారు ఇలా అన్నారు: నేను ఒకసారి మా బాబాయి గారైన అమ్‌రూ బిన్ అబీ హసన్ వద్ద ఉన్నాను. ఆయన అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్)ను, దైవప్రవక్త మహ

వచ్చింది. – ఈ విషయాలను గురించి భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. అబూ నయీమ్ గారు ఎన్నో సాక్ష్యాలు, ఆధారాలు ఇచ్చారు. వాటిలోని ఒక ఆధారం పైన పేర్కొనబడిన రెండో విషయాన్ని బలపరుస్తుంది.

43–1. ఈ అధ్యాయం ద్వారా ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారు, చేతినిండా ఒకసారి తీసుకున్న నీళ్ళతో పుక్కిలించటం, ముక్కులోకి ఎక్కించటానికి మరొకసారి చేతినిండా నీళ్ళు తీసుకోవటం – ఇది ప్రవక్త (స) గారి సంప్రదాయం అని చెప్పిన వారిని ఖండించారు. వారు దీనికి ఆధారంగా తల్‌హ బిన్ మస్‌రఫ్ గారి హదీసును తీసుకుంటారు. కాని ఈ హదీసు విషయంలో భేదాభిప్రాయం ఉన్నది. నూవీ గారు ఇలా అన్నారు; నిర్ధారితమైన, నిజమైన హదీసుల ద్వారా తెలిసే విషయం ఏమిటంటే, మూడుసార్లు చేతినిండా నీళ్లు తీసుకున్నారు. ప్రతిసారి సగం నీళ్లతో పుక్కిలించి ఊశారు. మిగతా సగం నీళ్లను ముక్కులోకి ఎక్కించారు.

190–1. ఈ అనుమానం ఇమామ్ బుఖారీ (రె.అలై) గారి గురువులైన షేఖ్ మస్‌రద్ గారికి కలిగింది. ముస్లిమ్ గారి ఉల్లేఖనంలో ఈ సందేహం లేదు. స్పష్టంగా ఎలా ఉందంటే తమ చేతుల్ని నీటి పాత్రలో పెట్టారు. తరువాత దాన్ని బయటకు తీసి నోట్లో నీళ్ళు పోసుకుని పుక్కిలించి ఊశారు.

190–2. తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, వుజూలో ఒక శరీర భాగాన్ని మూడుసార్లు, మరొక భాగాన్ని రెండుసార్లు కడుక్కో వచ్చు. ఇది ధర్మసమ్మతమైన విషయమే.

నీయులు (సఅసమ్) వుజూ ఎలా చేసేవారో చెప్పమని అడిగారు. అప్పుడు అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (ర) ఒక నీటి పాత్రను తెప్పించారు. వారి సమక్షంలో ఇలా వుజూ చేశారు; మొదట ఆయన తన రెండు చేతుల మీద నీళ్లు పోశారు, మూడుసార్లు వాటిని కడుక్కు న్నారు. తరువాత పాత్రలో చెయ్యిపెట్టి మూడుసార్లు చేతినిండా నీళ్ళు తీసుకుని మూడుసార్లు పుక్కిలించి ఊశారు. ఇంకా ముక్కులోకి నీళ్లు ఎక్కించారు. ఆ తరువాత తన చేతిని పాత్రలో పెట్టి నీళ్లు తీసుకుని మూడుసార్లు తన ముఖాన్ని కడుక్కున్నారు. మళ్లీ పాత్రలో చెయ్యిపెట్టి నీళ్లు తీసుకుని రెండు చేతుల్ని మోచేతుల వరకు రెండేసి సార్లు కడుక్కున్నారు. మళ్లీ పాత్రలో చెయ్యిపెట్టారు. తరువాత తల మీద ముందు వెనుక రెండు వైపులా మసా చేశారు. మళ్లీ పాత్రలో నుంచి నీళ్ళు తీసుకుని తమ కాళ్లను కడుక్కున్నారు.

192. ఈ హదీసునే మాకు హజ్రత్ వుహైబ్ (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారని మాకు మూసా చెప్పారు. అందులో ఇలా ఉంది. తలమీద ఒకసారి మాత్రమే మసా చేశారు.

45వ అధ్యాయం

భర్త తన భార్యతోపాటు కలిసి వుజూ చెయ్యటం. ఒక స్త్రీ వుజూ చేసుకున్న తరువాత మిగిలిపోయిన నీటిని ఉపయోగించడం.

హజ్రత్ ఉమర్ (రజిఅన్) వేడి నీళ్ళతో వుజూ చేసుకున్నారు. ఒక క్రైస్తవ స్త్రీ ఇంటి నుంచి కూడా నీళ్లు తెప్పించి వుజూ చేసుకున్నారు.[1]

46వ అధ్యాయం

ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వుజూ చేసుకున్న తరువాత మిగిలిపోయిన నీళ్లను స్పృహ కోల్పోయిన వ్యక్తిపై చల్లటం.

193. హజ్రత్ జాబిర్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: వ్యాధితో బాధపడుతున్న నన్ను పరామర్శించటానికి ప్రవక్త మహనీయులు (స) నా వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు

44-1. తల మీద మసా రెండుసార్లు గాని, మూడుసార్లు గాని చేసే అవసరం లేదు. ఇంకా అది ముస్తహబ్ (ఇష్టమైనది).

45-1. ఇవి రెండూ వేర్వేరు హదీసులు. మొదటి హదీసును సయీద్ బిన్ మన్సూర్ మరియు అబ్దుర్రజ్జాఖ్ గార్లు, రెండో హదీసును షాఫయి మరియు అబ్దుర్రజ్జాఖ్ గార్లు ఉల్లేఖించారు. ఈ రెండు హదీసులకు ఈ అధ్యాయంతో ఉన్నటువంటి సంబంధాన్ని గురించి వ్యాఖ్యానించటానికి పండితులు జంకుతున్నారు. కొందరు ఇలా వ్యాఖ్యానించారు; నీళ్లను ఇంట్లో కాగబెట్టినప్పుడు స్త్రీలు కూడా ఆ నీళ్లను

నేను అపస్మారక స్థితిలో పడి ఉన్నాను. ఆయన (స) వుజూ చేసుకున్నారు. వుజూ చేసుకునే నీళ్ళనో లేదా వుజూ చేసుకోగా మిగిలిపోయిన నీళ్లనో ఆయన (స) నా మీద చల్లారు. వెంటనే నాకు స్పృహ వచ్చింది. నేను ప్రవక్త (స) గారికి ఇలా విన్నవించుకున్నాను: "ఓ దైవప్రవక్తా(స)! నేను కలాలా[1]ను. నాకు వారసులెవ రౌతారు?" అప్పుడు (ఫరాయజ్‌కు) వారసత్వానికి సంబంధించిన ఖురాను వాక్యాలు అవతరించాయి. ఈ వాక్యాలు ఖురాను గ్రంథంలో 'నిసా' సూరా చివరిలో ఉన్నాయి.[2]

47వ అధ్యాయం

తొట్టె, గిన్నె, రాగిపాత్ర, చెక్క పళ్ళెంలో నుంచి గుసుల్ మరియు వుజూ చేసు కోవడం.

194. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: అసర్ నమాజుకు వేళ అయింది. ఎవరి ఇళ్ళు దగ్గరగా ఉన్నాయో, వారైతే వుజూ కోసం తమ తమ ఇళ్ళకు వెళ్లిపోయారు. ఎవరి ఇళ్ళు అయితే దూరంగా ఉన్నాయో, ఎవరికైతే వుజూ లేదో

ఉపయోగించేవారేమో. ఇదే విధంగా ఈ క్రైస్తవ మహిళ ఒక ముస్లిమ్ పురుషుణ్ణి వివాహం చేసుకుందేమో, ఆమె బహిష్టుకాలం పూర్తి అయిన తరువాత తలంటి స్నానం చేసి నీళ్లను మిగిల్చి ఉంచిందేమో, హజ్రత్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఆ నీళ్లతో వుజూ చేసుకున్నారేమో. కాని ఇటువంటి అస్పష్టమైన సందేహాలను బుద్ధీ, వివేకం ఉన్న మనిషి ఎవ్వడూ ఆధారాలుగా, సాక్ష్యాలుగా తీసుకోలేడు. ముఖ్యంగా ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) లాంటి గొప్ప విద్వాంసుడు అసలే తీసుకోడు. కనుక అసలు విషయం ఏమిటంటే, ఈ హదీసుల్ని ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారు కేవలం ప్రయోజనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇక్కడ ఉటంకించారు. దీని ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, కొందరు స్త్రీ వుజూ చేసిన తరువాత మిగిలిపోయిన నీళ్లతో మూత్ర విసర్జనం తరువాత పరిశుభ్ర పరచుకోవటం నిషిద్ధం అని భావిస్తారు. అదే విధంగా వేడి నీళ్లతో, అవిశ్వాసుల ఇళ్లల్లోని నీళ్లతో కూడా వుజూ చేసుకోవడం నిషిద్ధం అని భావిస్తారు. కనుక ఇటువంటి నీళ్లు నిషిద్ధం కావు. వాటితో తహారత్‌కు పోవటం, వుజూ చేసుకోవడం ధర్మ సమ్మతమైన విషయాలే.

193-1. తండ్రీ, తాతలు గాని, సంతానంగాని లేని మనిషిని కలాల అంటారు. అధ్యాయం లోని విషయం ఈ వాక్యంతో సంబంధం కలిగి ఉన్నది; ప్రవక్త మహనీయులు (స) తాము వుజూ చేసుకోగా మిగిలిపోయిన నీళ్లను హజ్రత్ జాబిర్ (ర)పై చల్లారు. ఈ నీళ్లు గనక అపరిశుభ్రమైనవైతే ప్రవక్త (స) గారు అతని మీద ఎందుకు చల్లుతారు.

193-2. నిసా సూరాలోని ఆ వాక్యం ఇది. "యస్‌తఫ్‌తూనక ఖులిల్లాహు యుఫ్‌తీకుమ్ ఫిల్ కలాలహ్" నుంచి చివరి వరకు. దీనికి సంబంధించిన ప్రస్తావన ఇన్షాఅల్లాహ్ 'కితాబుత్తఫ్‌సీర్'లో వస్తుంది.

వారు మటుకు ఉండిపోయారు. తరువాత ప్రవక్త మహనీయులు (స) వద్దకు నీళ్ళు ఉన్న ఒక రాతి పాత్రను తీసుకువచ్చారు. అది ఎంత చిన్నదంటే ఆయన (స) తన చేతిని అందులో పెట్టి అటూ ఇటూ తిప్పి నీళ్ళు తీసుకోవటం సాధ్యపడే విషయం కాదు. అయినప్పటికీ అక్కడున్న వారందరూ అందులో నుంచి నీళ్ళు తీసుకొని వుజూ చేసుకున్నారు. హమీద్ (ఉప ఉల్లేఖకుడు) ఇలా అన్నారు; నేను అనస్ (ర)ను, అ సమయంలో అక్కడ మీరు ఎంత మంది ఉన్నారు?" అని అడిగాను. దానికి సమాధానంగా అతను ఎనభై[1] కంటే ఎక్కువ మందే అక్కడ ఉన్నారు అని చెప్పారు.

195. అబూ మూసా (రజిఅన్) తమ ఉల్లేఖనంలో ఇలా కథనం చేశారు; ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) నీటి పాత్రను తెప్పించారు, అందులో నుంచి నీళ్ళు తీసుకుని చేతులు, ముఖం కడుక్కున్నారు. ఇంకా నోటి నిండా నీళ్ళు తీసుకుని పుక్కిలించి అందులోకి ఊశారు.[1]

196. అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్) ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా వివరించారు; మహనీయ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఒకసారి మా వద్దకు వచ్చారు. ఆయన (స) గారి కోసం మేము ఒక ఇత్తడి పాత్రలో నీళ్ళు పోసి ఉంచాము. ఆయన (స) ఇలా వుజూ చేసుకున్నారు: మూడుసార్లు ఆయన (స) తమ ముఖాన్ని కడుక్కున్నారు, రెండు చేతుల్ని మోచేతుల వరకు రెండేసిసార్లు కడుక్కున్నారు, తల మీద మసా చేశారు, ముందు నుంచి వెనుకకు, వెనుక నుంచి ముందుకు (రెండు చేతులతో మసా చేశారు). తరువాత రెండు కాళ్ళను కడుక్కున్నారు.

197. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: దైవప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వ్యాధిగ్రస్తులయ్యారు. ఆయన (స) గారి వ్యాధి తీవ్రరూపం దాల్చింది. అప్పుడు ఆయన (స), చికిత్సా, పరిచర్యల కోసం నా ఇంట్లో ఉండేందుకు

194.1. ఈ హదీసు ఇదివరకే ప్రస్తావించబడింది. ఇందులో ప్రవక్త మహనీయుని (స) మహిమ ఒకటి చెప్పబడింది. అనస్ (ర) ఏమన్నారంటే; దైవప్రవక్త (స) గారి చేత వ్రేళ్ళ మధ్య నుంచి నీరు పాత్రలో పడటాన్ని నేను కళ్ళారా చూశాను.

195-1. ఈ హదీసులో ప్రవక్త మహనీయులు (స) వుజూ చేసుకున్నట్లుగా ప్రస్తావన లేదు. కాని చేతులు కడుక్కోవటం, ముఖాన్ని పరిశుభ్రపరచుకోవటం అనేవి వుజూకు సంబంధించిన ఆచరణలు. అందుకని ఆయన (స) వుజూను పూర్తిగా చేసుకుని ఉండవచ్చు. కాని ఉల్లేఖకుడు దాన్ని గురించి ప్రస్తావించలేదేమో అనేటటువంటి అనుమానం కలుగుతుంది. అసలు విషయం ఇదే గనక అయినట్లయితే అధ్యాయంలోని ఉద్దేశ్యం నెరవేరుతుంది.

గాను తన ఇతర భార్యలను అనుమతి కోరారు. వారందరూ అనుమతి ఇచ్చారు. తరువాత ఆయన (స) ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య నిలబడి వారి భుజాల మీద చేతులు మోపి కాళ్లు ఈడ్చుకుంటూ నా ఇంటికి వచ్చారు. వచ్చేటప్పుడు నేల మీద ఆయన(స) గారి పాదాల గీతలు పడ్డాయి.[1] ఆ ఇద్దరు వ్యక్తుల్లో ఒకరేమో అబ్బాస్ (రజిఅన్), రెండో వారు ఇంకొక వ్యక్తి ఉబేదుల్లా (రజిఅన్) ఏమన్నారంటే, నేను ఈ హదీసును గురించి అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (ర)కు వివరించాను. అతను నాతో ఇలా అన్నారు: ఆ రెండో మనిషి ఎవరో నీకు తెలుసా? నాకు తెలియదు అని నేను అతనికి చెప్పాను. అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (ర), అతను అలీ బిన్ అబీతాలిబ్[2] అని చెప్పారు. హజ్రత్ ఆయెషా (ర) ఇంకా ఇలా వివరించారు; ప్రవక్త మహనీయులు(స) తమ ఇంటికి (అంటే నా గదికి) వచ్చారు. తన(స)లోని వ్యాధి విజృంభించినప్పుడు ఆయన(స) ఇలా సెలవిచ్చారు: మూతలు ఇంకా తెరువబడనటువంటి ఏడు తోలు సంచుల నీళ్లను నా మీద కుమ్మరించండి; బహుశా నేను ప్రజలకు హితోపదేశం చెయ్యగలనేమో. తరువాత విశ్వాసుల తల్లి అయిన హఫ్సా (రజిఅన్)కు చెందిన ఒక ఇత్తడి తొట్టెలో కూర్చుండబెట్టారు. మేము తోలు సంచుల్లో ఉన్న నీళ్లను ఆయన (స) మీద ఒలక బొయ్యసాగాము. చివరకు ఆయన (స), "చాలు, చాలు ఆపండి, మీరు మీ పని పూర్తి చేశారు"అని సైగచేసి చెప్పారు. తరువాత ఆయన(స)[3] ప్రజల ముందుకు వచ్చారు.

48వ అధ్యాయం

మట్టి పాత్ర (తొట్టి)లో నుంచి నీళ్ళు తీసుకుని వుజూ చేసుకోవటం.

198. తన తండ్రిగారైన యహ్యా బిన్ అమ్మార (రజిఅన్) ఇలా చెప్పారని అమ్రూ బిన్ యహ్యా ఉల్లేఖించారు: మా బాబాయి అయిన అమ్రూ బిన్ అబీ హసన్ వుజూ చేసుకునేటప్పుడు అమితంగా నీళ్ళు వాడేవారు.[1] అతను (అమ్రూ బిన్

197-1. వృద్ధాప్యం, బలహీనతల కారణంగా ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) తమ పాదాలను ఎత్తి నడువలేకపోయేవారు. ఇందువల్ల ఆయన (స)గారి పాదాలు నేలను రాసుకుంటూ పోయేవి. నేల మీద గీతలు పడుతూ ఉండేవి.

197-2. మానవ సహజమైన కొన్ని బలహీనతల కారణంగా హజ్రత్ అలీ (రజిఅన్), హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్)ల మధ్య మనస్పర్థలు చెలరేగాయి. ఈ కారణం వల్ల హజ్రత్ ఆయెషా (ర) ఇక్కడ హజ్రత్ అలీ (ర) గారి పేరును పేర్కొనలేదు.

197-3. కొందరు చెప్పిన ప్రకారం విషయం ఏమిటంటే: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) నమాజు చేశారు, ప్రజల్ని ఉద్దేశించి ప్రసంగం చేశారు కూడా. కాని

అబీ హసన్) అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (రజిఅన్)ను, ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వుజూ ఎలా చేసేవారో నాకు చూపించండి అని అడిగారు. అప్పుడు అబ్దుల్లా బిన్ జైద్ (ర) నీటితో నిండి ఉన్న ఒక మట్టి పాత్రను తెప్పించారు, మొదట దానిని తన చేతుల మీదకు వంచుకున్నారు, ఆ నీళ్లతో వాటిని మూడు సార్లు కడుక్కున్నారు; తరువాత తన చేతిని ఆ పాత్రలో పెట్టి నీళ్లు తీసుకుని ఆ నీళ్లతో పుక్కిలించి ఊశారు. చేతినిండా నీళ్లు తీసుకుని మూడుసార్లు ముక్కును పరిశుభ్రపరచుకున్నారు. తరువాత రెండు చేతులనూ పాత్రలో పెట్టి చేతినిండా నీళ్లు తీసుకుని మూడుసార్లు తమ ముఖాన్ని కడుక్కున్నారు. ఆ తరువాత రెండేసిసార్లు తమ చేతుల్ని మోచేతుల వరకు కడుక్కున్నారు. తరువాత రెండు చేతులతో నీళ్లు తీసుకుని తల మీద మసా చేశారు– చేతుల్ని తల మీదుగా వెనక్కు తీసుకుపోయి వాటిని ముందుకు తీసుకువచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్లు కడుక్కుని ప్రవక్త మహనీయులు (స)ను ఇలాగే వుజూ చేస్తూ ఉండగా నేను చూశాను అని అన్నారు.

199. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఇలా చెప్పారని సాబిత్ ఉల్లేఖించారు: "ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒక నీటి పాత్రను తెప్పించారు; అప్పుడు, మూత లేని, అంతగా లోతులేని వెడల్పాటి ఒక పాత్రను తెచ్చి ఆయన (స)కు ఇవ్వటం జరిగింది. ఆ పాత్రలో కాస్తంత నీరు మాత్రమే ఉండినది. ఆయన (స) తమ చేతి వ్రేళ్లను ఆ పాత్రలో పెట్టారు. హజ్రత్ అనస్ (ర) ఏమన్నారంటే, నేను ఆ పాత్రలోని నీళ్లు చూశాను. అవి ఆయన (స) గారి పవిత్రమైన వ్రేళ్ళ మధ్య నుంచి ఊరుతున్నాయి. అనస్ (ర) ఇంకా ఇలా అన్నారు; నేను అంచనా వేశాను. డెబ్బై నుంచి ఎనభై మంది వరకు మనుషులు ఆ పాత్రలోని నీళ్లతో వుజూ చేసుకున్నారు.[1]

49వ అధ్యాయం

ఒక ముద్ (కిలోలో 2/3 వ భాగం) నీళ్లతో వుజూ చేసుకోవటం.

అయ్యో! దురదృష్టవశాత్తు ఇది ఆయన (స) గారి చివరి ప్రసంగం. కలానికి ఉన్నటువంటి వ్రాసే శక్తి కరిగిపోయింది, అది ఇక వ్రాయలేదు. హృదయం వణుకుతోంది. కళ్ళ నుంచి భాష్పాలు రాలుతున్నాయి. జ్వరంలో ఉన్నప్పుడు చన్నీళ్ళ స్నానం చెయ్యటం మనిషి ఆరోగ్యానికి ఎంతో మంచిది, ముఖ్యంగా పైత్య జ్వరంలో ఉన్నప్పుడు ఇది మనిషికి ఎంతో మేలు చేస్తుంది. ఏ డాక్టరైతే దీనిని ఒప్పుకోడో, అతడు అజ్ఞాని, అనుభవశూన్యుడు.

198–1. కొందరు ఇలా అనువాదం చేశారు : "చాలా ఎక్కువగా వుజూ చేసేవారు."

200. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒక 'సా' (అంటే 234 తులాల బరువు) నీళ్ల నుంచి, ఐదు 'ముద్'ల నీళ్ల వరకు తీసుకుని గుసుల్ (తలంటి స్నానం) చేసుకునేవారు. లేదా తమ శరీరాన్ని కడుక్కునేవారు. ఒక ముద్ నీళ్లతో వుజూ చేసుకునేవారు.[1]

50వ అధ్యాయం

మోజాలపై మసా చెయ్యటం.

201. సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ (రజిఅన్) ఇలా చెప్పారని హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) తమ మోజాల (తోలు బూట్లు) పై మసా చేశారు.[1] అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఈ సమస్యను గురించి (మోజాలపై మసా చెయ్యటం) హజ్రత్ ఉమర్ (ర) ను అడిగారు. ఆయన ఇలా అన్నారు: "అవును, ప్రవక్త మహనీయులు (స) మోజాలపై మసా చేశారు. సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ (ర) ప్రవక్త (స) గారికి సంబంధించిన ఏదైనా హదీసును నీకు వినిపిస్తే, నీవు దాన్ని గురించి మళ్ళీ ఎవరినీ అడుగబాకు.[2]" మూసా బిన్ ఉఖబ తమ

199-1. ఇంతకు ముందు ఒక ఉల్లేఖనంలో, ఎనభై కంటే కొంచెం ఎక్కువ మంది మనుషులే ఆ పాత్రలోని నీళ్లతో వుజూ చేసుకున్నారు అని వచ్చింది. హజ్రత్ జాబిర్ (రజిఅన్) పదిహేను వందల (1500) మంది వుజూ చేసుకున్నారు అని చెప్పారు. మరొక ఉల్లేఖనంలో మూడు వందల (300) మంది వుజూ చేసుకున్నారు అని చెప్ప బడింది. ఈ భిన్నాభిప్రాయాలు అసలు విషయానికి నష్టం కలిగించలేవు. ఎందుకంటే ఇటువంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి.

200-1. ఇది తక్కువ పరిమాణం అంటే ప్రవక్త (సఅసమ్)గారి సంప్రదాయం ఇలా ఉండేది; వుజూ చేసుకోవటానికి కనీసం ఒక 'ముద్' నీళ్లయినా కావాలి. అంతకు తక్కువగా ఉండరాదు. గుసుల్ (తలంటి స్నానం) కోసం కనీసం ఒక 'సా' నీళ్లయినా కావాలి. అంతకు తక్కువ నీళ్లతో గుసుల్ చేసుకోరాదు. నాలుగు 'ముద్'లు అయితే ఒక 'సా' అవుతుంది. ఒక 'ముద్' రెండు 'రతల్'ల బరువుకు సమానం. ఒక 'రతల్' అర్ధసేరు బరువుతో సమానం. మరొక హదీసులో ప్రవక్త మహనీయులు ఇలా సెలవిచ్చారు; వుజూ కోసం రెండు రతల్'ల నీళ్లు సరిపోతుంది. వాస్తవం ఏమిటంటే, పరిమాణం రకరకాలుగా భిన్నమైనదిగా ఉంటుంది, అది కూడా వ్యక్తుల్నిబట్టి, పరిస్థితుల్నిబట్టి ఉంటుంది. పరిస్థితి ఎటువంటిదైనా నీళ్లు మటుకు అవసరానికి మించి వాడరాదు. వృథా చెయ్యరాదు. అనవసరంగా నీళ్ళను ప్రవహింపజేయటం నిషిద్ధం.

ఉల్లేఖనంలో ఇలా అన్నారు: అబూ సల్మ తనకు ఇలా చెప్పారని అబున్‌నజర్ నాకు చెప్పారు: "సాద్ (ర) అతనికి ఈ హదీసును గురించి చెప్పినప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్ (ర) అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్‌కు పై విధంగా చెప్పారు."

202. అల్ ముగైరా బిన్ షూబా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒకసారి కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి బయలుదేరారు. ముగైరా (ర) ఒక పాత్రలో నీళ్లు తీసుకుని ఆయన (స) గారి వెంట వెళ్లారు. ఆయన (స) తమ అవసరాన్ని తీర్చుకున్న తరువాత ముగైరా (ర) ఆయన (స)కు నీళ్లు పోయసాగారు, ఆయన (స) వుజూ చేసుకున్నారు. మోజాలపై మసా చేశారు.

203. మా తండ్రిగారు ఇలా చెబుతూ ఉండగా నేను విన్నాను అని జాఫర్ బిన్ అమ్‌రూ బిన్ ఉమయ్య జమ్‌రీ ఉల్లేఖించారు: తమ మోజాల మీద ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) మసా చేస్తూ ఉండగా నేను చూశాను. ఈ హదీసును షీబాన్‌తోపాటు హరబ్, అబాన్‌లు కూడా యహ్యా వివరించారని ఉల్లేఖించారు.

204. తన తండ్రి గారు ఇలా చెప్పినట్లు జాఫర్ బిన్ అమ్‌రూ బిన్ ఉమయ్య జమ్‌రీ ఉల్లేఖించారు: "ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) తమ తలపాగా మీద మరియు మోజాల మీద మసా చేస్తూ ఉండగా నేను చూశాను."[1]

201-1. మోజాల మీద మసా చెయ్యటం అనే విషయాన్ని డెబ్బై మంది సహాబాలు (ప్రవక్త (స)గారి ప్రత్యక్ష అనుచరులు) ధృవీకరిస్తూ ఉల్లేఖించారు. ఖుర్‌ఆను గ్రంథంలోని మాయిదా సూరాలోని ఒక వాక్యం దీన్ని రద్దు చేసిందనే అభిప్రాయం నిజమైనది కాదు. ఎందుకంటే, హజ్రత్ ముగైరా (రజిఅన్) దీన్ని తబూక్ యుద్ధ సమయంలో ఉదాహరించారు. కాని మాయిద సూరా దానికి ముందే అవతరించింది. జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లా అనే సహాబీ కూడా దాన్ని నఖలు చేశారు. అయితే ఆయన మాయిదా సూరా అవతరించిన తరువాత ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని స్వీకరించారు. ఏది ఏమైనా సహాబాలు అందరూ మోజాల మీద మసా చెయ్యటం అనే సమస్య విషయంలో ఏకాభిప్రాయం కలిగి ఉన్నారు. ఎవరైనా దీన్ని తిరస్కరించినట్లయితే వారు ఖార్‌జీ, లేదా షియా, అహెలె సున్నత్ వర్గాల నుంచి బహిష్కృతులవుతారు.

201-2. ఎందుకంటే సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ (రజిఅన్) విశ్వసనీయులు, నమ్మదగినవారు మరియు అష్‌రయె ముబష్షిరలోని వారు (స్వర్గం లభిస్తుందనే శుభవార్త తమ జీవిత కాలంలోనే ఇవ్వబడిన పది మంది సహాబీలు). వార్త తెచ్చేవాడు మంచివాడు, నమ్మదగిన వాడు అయినట్లయితే, ఏకైక వార్తనే నమ్మాలి, దాన్ని అమలుపరచాలి.

ఈ హదీసును అవ్‌జాయీతోపాటు హజ్రత్ మామర్‌తో కూడా హజ్రత్ యహ్‌యా చెప్పారని ఉల్లేఖించారు. ఆయన అబూ సల్మా నుంచి, ఆయన ఉమ్‌రూ నుంచి, ఆయన దైవప్రవక్త (స) నుంచి ఉల్లేఖించారు.

51వ అధ్యాయం

వుజూలో ఉన్నప్పుడే మోజాలు తొడుక్కోవాలి.[1]

205. తన తండ్రి ఇలా చెప్పారని ఉర్వా బిన్ అల్ ముగైరా ఉల్లేఖించారు: "నేను ఒకసారి ప్రవక్త మహనీయులు (స)తో ప్రయాణం చేశాను (తబూక్ యుద్ధం జరిగినప్పుడు). ఆయన (స) వుజూ చేసుకుంటున్నారు; ఆయన (స) గారి పాదాలలో ఉన్న మోజాలను తీయటానికి కిందకు వంగాను, అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: "వాటిని ఉండనివ్వు, నేను వుజూ చేసుకున్న తరువాతనే వాటిని తొడుక్కున్నాను." తరువాత ఆయన (స) వాటి మీద మసా చేశారు.

52వ అధ్యాయం

మేక మాంసం మరియు సత్తు (వేపబడిన ధాన్యపు పిండి) ఇంకా నిప్పుల మీద ఉడికిన వస్తువులు తిన్న తరువాత వుజూ చేసుకునే అవసరం లేదు. అబూబకర్ (రజిఅన్), ఉమర్ (రజిఅన్), ఉస్మాన్ (రజిఅన్) మాంసం తిన్నారు, తరువాత (నమాజు చేశారు) వుజూ చేసుకోలేదు.

204-1. తలపాగా మీద మసా చెయ్యటం అనే విషయాన్ని ఇమామ్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ (రె.అలై) గారు మరియు చాలా మంది అహ్లె హదీసు విద్వాంసులు ధర్మసమ్మతమైనదే అని సమర్థించారు. ఇంకా వారు వుజూలో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే తలపాగా ధరించాలి అనే నియమాన్ని కూడా విధించలేదు. కాని ఇమామ్ హనీఫా, ఇమామ్ షాఫయీ గార్లు దీన్ని ధర్మ సమ్మతమైనదిగా భావించరు. కొందరు, "తల మీద మసా ప్రారంభించి మిగతాది తలపాగా మీద పూర్తి చేశారు" అని వాఖ్యానించారు. మేము చెప్పేది ఏమిటంటే, ఇటువంటి వ్యాఖ్యానం అవసరం ఎంత మాత్రం లేదు.

51-1. అంటే మోజాలు తొడుక్కున్నప్పుడే మనిషి వుజూ చేసుకుని ఉండాలి. ఇది అత్యంతావశ్యకం. అప్పడే మోజాల మీద మసా చెయ్యటం ధర్మసమ్మతమవుతుంది. ఒకవేళ అశుద్ధ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు మోజాలు తొడుక్కుని ఉన్నట్లయితే వాటిని తీసివేసి కాళ్ళు కడుక్కోవాలి. ఇమామ్ అహ్మద్ (రె.అలై), షాఫయి (రె.అలై), ఇస్‌హాఖ్ (రె.అలై), మాలిక్ (రె.అలై), అబూ హనీఫ (రె.అలై) మరియు సూరి (రె.అలై) వీరందరూ ఈ అభిప్రాయాన్నే కలిగి ఉన్నారు.

206. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒకసారి మేక యొక్క మూపు దగ్గరి మాంసం తిన్నారు. తరువాత నమాజు చేశారు; వుజూ చేసుకోలేదు.[1]

207. నా తండ్రి ఇలా అన్నాడని జాఫర్ బిన్ అమ్‌రూ బిన్ ఉమయ్య ఉల్లేఖించారు : "ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) మేక భుజం దగ్గరి మాంసం (వండిన) కోసి తింటూ ఉండగా నేను చూశాను. ఇంతలో నమాజు కోసం పిలుపు వచ్చింది. అప్పుడు ఆయన (స) కత్తిని పక్కన పెట్టి నమాజు చేయించారు, కాని వుజూ చేసుకోలేదు".[1]

53వ అధ్యాయం

సత్తు (వేపబడిన ధాన్యపు పిండి) తిన్న తరువాత పుక్కిలించి నమాజు చేయుట, మరియు మళ్ళీ వుజూ చేయకుండా నమాజు చేయుట.[1]

208. సువైద్ బిన్ అల్ నూమాన్ (రజిఅన్)ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను ఒకసారి ఖైబర్‌పై విజయం లభించిన సంవత్సరంలో ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్)తో ప్రయాణం చేశాను. మేము సహబా అనే ప్రాంతానికి చేరుకున్నాము. అది ఖైబర్‌కు కింది భాగంలో మదీనా వైపున ఉన్నది. అక్కడ దైవప్రవక్త (సఅసమ్) అసర్ నమాజు చేశారు. తరువాత భోజనం తీసుకురమ్మన్నారు. అప్పుడు కేవలం సత్తు మాత్రమే

206-1. ఇస్లామ్ ప్రారంభ దశలో నిప్పుల మీద వండిన ఆహార పదార్థాలు తింటే వుజూ విరిగిపోతుంది అనేటటువంటి ఆజ్ఞ ఉండేది. తరువాత ఈ ఆజ్ఞ రద్దుచేయబడింది. కాని ఒంటె మాంసం తినటం వల్ల వుజూ భంగమవుతుంది. ఇమామ్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ (రె.అలై), అహ్లెహదీస్ శాస్త్ర పరిశోధకులు ఈ అభిప్రాయాన్నే సమర్థించారు.

207-1. ఈ హదీసు ద్వారా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, మాంసాన్ని కత్తితో కోసి తినటం ప్రవక్త (స) గారి సంప్రదాయానికి విరుద్ధమైన విషయం కాదు.

53-1. సత్తు కూడా నిప్పుతోనే వండబడతాయి. పైన వచ్చిన 52వ అధ్యాయంలో ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) గారు సత్తును గురించి ప్రస్తావించారు. కాని అక్కడ ఆయన పేర్కొన్న హదీసులో కేవలం మాంసం గురించి ప్రస్తావించారేగాని సత్తును గురించిన ప్రస్తావనను తీసుకురాలేదు. దానికి సమాధానం ఏమిటంటే, మాంసం తినటం వల్ల వుజూ విరిగిపోనప్పుడు, సత్తు తినటం వల్ల కూడా వుజూ విరిగిపోదు. లేదా ఈ అధ్యాయంలోని హదీసు పైన వచ్చిన అధ్యాయంలోని విషయాన్ని ధృవీకరిస్తుంది. దీనితోనే ఆయన తృప్తిచెందారు.

తీసుకురాబడింది. (అది తప్ప తినటానికి మరొక ఆహార పదార్థమేదీ లేదు). ఆయన (స) గారి ఆదేశం ప్రకారం దాన్ని నీళ్లలో కలపటం జరిగింది. ఆ తరువాత ఆయన (స) గారు దాన్ని తిన్నారు. ఆయన (స)తోపాటు మేము కూడా తిన్నాము. దాని తరువాత మగ్రిబ్ నమాజు కోసం నిలబడ్డారు. దైవప్రవక్త (స) నీళ్లు తీసుకుని కేవలం పుక్కిలించారు, మేము కూడా పుక్కిలించాము. తరువాత ఆయన (స) మళ్ళీ వుజూ చేసుకోకుండానే నమాజు చేయించారు.[1]

209. విశ్వాసుల తల్లి అయిన హజ్రత్ మైమూన (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖిం చారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) తమ ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు మేక భుజం మాంసాన్ని తిన్నారు. తరువాత మళ్లీ వుజూ చేసుకోకుండానే నమాజు చేశారు.

54వ అధ్యాయం

పాలు త్రాగిన తరువాత పుక్కిలించే అవసరం ఉందా?

210. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) పాలు త్రాగారు. తరువాత పుక్కిలించారు మరియు ఇలా అన్నారు; పాలల్లో కొవ్వు పదార్థం ఉంటుంది.[1] అఖీల్‌తోపాటు ఈ హదీసును యూనుస్, సాలెహ్ బిన్ కైసాన్‌లు కూడా ఇబ్నె షహాబ్ నుంచి ఉల్లేఖిం చారు.

211. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని ఆయెషా (ర) ఉల్లేఖించారు: నమాజులో ఉన్నప్పుడు మీలో ఎవరికైనా కునికిపాటు వస్తే, అతను నిద్ర ప్రాబల్యం పూర్తిగా తగ్గిపోయేవరకు నిద్రపోవాలి. ఎందుకంటే నిద్రలో ఉన్నప్పుడు

208-1. సత్తులో కొవ్వు ఉండని మాట వాస్తవమే. కాని అది పళ్ళల్లో ఇరుక్కుపోతుంది. నోటి చుట్టూ అతుక్కుపోతుంది. ఈ కారణం వల్లనే ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) పుక్కిలించి నోటిని పరిశుభ్రపరచుకున్నారు. ఈ హదీసు ద్వారా స్పష్టంగా తెలిసిన మరొక విషయం ఏమిటంటే, ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు తమ వెంట భోజనం తీసుకుపోవడం 'అల్లాహ్ మీద నమ్మకం'అనే విషయానికి వ్యతిరేకమేమీ కాదు. అందరి టిఫిన్లను ఒకే చోట పెట్టి కలిసి అన్నం తినమని ఇమామ్ చెబితే అది ధర్మ సమ్మతమైన విషయమే. ఎవరైనా ఒకవేళ తమతో భోజనం తీసుకురానట్లయితే వారు కూడా అన్నం తినవచ్చు; ఎవరూ ఆకలితో ఉండే అవసరం ఉండదు.

210-1. పుక్కిలించటం వల్ల కొవ్వు పదార్థం నోటిలో ఉండదు. నోరు పరిశుభ్రమవు తుంది. తెలిసిన మరొక విషయం ఏమిటంటే, కొవ్వు ఉన్న ప్రతి వస్తువును తిన్న తరువాత పుక్కిలించి ఊయటం ముస్తహబ్ (ధర్మ ప్రకారం మంచిదే).

నమాజు చేస్తే అతను నోటితో పలికేదేమిటో అతనికే తెలియదు. అతను క్షమా భిక్షపెట్టమని అల్లాహ్‌ను కోరుతున్నాడో లేదా తన కోసం ఏదైనా కీడు జరగాలని కోరుతున్నాడో అతనికే తెలియదు కదా!

212. ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: "మీలో ఎవరికైనా నమాజులో ఉన్నప్పుడు కునికిపాటు వస్తే అప్పుడు అతను నిద్రపోవాలి; తాను నమాజులో పఠించేది అర్థమయ్యే వరకు అతను నిద్రపోవాలి.[1]

56వ అధ్యాయం

అశుద్ధత కలగకపోయినా, వుజూ ఉన్నప్పటికీ, మళ్ళీ వుజూ చేసుకోవటం.[1]

213. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఇలా చెప్పారని అమ్‌రూ బిన్ ఆమిర్ ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ప్రతి నమాజుకు ముందు వుజూ చేసుకునేవారు.[1] అమ్రూ బిన్ ఆమిర్, "మీరు ఏమి చేసేవారు" అని హజ్రత్ అనస్(ర)ను అడిగారు. ఆయన దానికి సమాధానంగా ఇలా అన్నారు: "అశుద్ధత కలగనంత వరకు మాకు ఒకే ఒక్క వుజూ సరిపోయేది. ఆ వుజూతోనే మేము నమాజు చేసేవారం."

214. హజ్రత్ సువైద్ బిన్ నూమాన్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: "ఖైబర్‌ను ఓడించి వశపరచుకున్న సంవత్సరం, మేము ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్)

212–1. అంటే నిద్ర ప్రభావం తొలగిపోవాలి. గ్రహించే శక్తి ఉండాలి, అవగాహనలోకి రావాలి.

56–1. ఇమామ్ బుఖారి (రె.అలై) ఈ అధ్యాయంలో రెండు హదీసులు పేర్కొన్నారు. మొదటి హదీసు ద్వారా ప్రస్ఫుటమయ్యే విషయం ఏమిటంటే, ప్రతి నమాజుకు ముందు తాజా వుజూ చేసుకోవటం 'ముస్తహబ్' (అభిలషణీయం). అంటే అంతకు ముందు నమాజు కోసం చేసుకున్న వుజూ విరిగిపోకుండా ఉన్నప్పటికీ అని భావం. రెండో హదీసు ద్వారా స్పష్టమైన విషయమేమిటంటే, ఇంతకు ముందు చేసుకున్న వుజూ ఉన్నప్పటికీ మళ్ళీ తాజా వుజూ చేసుకోవటం 'వాజిబ్' (తప్పనిసరి) ఏమీ కాదు. ఎందుకంటే ప్రవక్త మహనీయులు ఒకే వుజూతో రెండు నమాజులు చేశారు.

213–1. అధిక్యతను పొందటానికి. బహుశా ప్రవక్త (స) గారికి ఇది 'వాజిబ్'గా (తప్పనిసరిగా) చెయ్యబడిందేమో, ఆ తరువాత దాన్ని రద్దు చెయ్యటం జరిగిందేమో. బరీద (ర) గారి హదీసు ద్వారా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, మక్కా నగర విజయం నాడు ప్రవక్త మహనీయులు(స) ఒకే వుజూతో ఐదు పూటల నమాజులు చేశారు.

గారితో బయలుదేరాము. సహ్‌బా అనే ప్రాంతానికి చేరుకున్న తరువాత[1] ప్రవక్త మహనీయులు (స) మాచేత అసర్ నమాజు చేయించారు. నమాజు ముగిసిన తరువాత భోజనం తెప్పించారు. కాని సత్తు తప్ప తినటానికి మరొక వస్తువు ఏదీ రాలేదు. మేము దానినే తిన్నాము, త్రాగాము.[2] ఆ తరువాత ఆయన (స) మగ్రిబ్ నమాజు చేయించటానికి నిలబడ్డారు. పుక్కిలించి ఊశారు. దాని తరువాత మళ్ళీ వుజూ చేసుకోకుండానే మగ్రిబ్ ప్రార్థనలు చేయించారు.

57వ అధ్యాయం

మూత్ర విసర్జనం అజాగ్రత్తగా చెయ్యటం మహాపాపం.[1]

215. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒకసారి మదీనా పట్టణంలోనో లేదా మక్కా నగరంలోనో ఒక తోట మీదుగా ప్రయాణం చేస్తూ వెళ్ళారు (మరొక ఉల్లేఖనంలో సందేహానికి చోటు లేకుండా మదీనా పట్టణంలోని ఒక తోట అని చెప్పబడింది). అక్కడ ఆయన (స) ఇద్దరు వ్యక్తుల అరుపులు విన్నారు. వారు సమాధిలో శిక్షను అనుభవిస్తున్నారు. ఏదో పెద్ద పాపం చేయటం వల్ల కాదు. మళ్ళీ ఆయన, "అయితే అది పెద్ద పాపమే" అని సెలవిచ్చారు.[1] వారిలో ఒకడు తన మూత్రం విషయంలో జాగ్రత్తపడేవాడు కాదు. రెండో మనిషి చాడీలు చెబుతూ తిరిగేవాడు.[2] ఆ తరువాత ఆయన (స) ఒక పచ్చని

214-1. ఖైబర్ మార్గంలో లోతట్టు ప్రాంతంలోని ఒక ప్రదేశాన్ని 'సహ్‌బా' అని అంటారు. దాని ప్రస్తావన ఇంతకు క్రితమే వచ్చింది.

214-2. అంటే, మంచి నీళ్ళు త్రాగారు లేదా సత్తును నీళ్ళల్లో కలిపి త్రాగేశారు.

57-1. కొన్ని హదీసుల్లో, 'లాయస్‌తతిర్' అని వచ్చింది; మరికొన్ని హదీసుల్లో 'లాయస్ తబిర్' అని ఉంది; ఇంకా కొన్ని హదీసుల్లో 'లాయస్‌తన్‌జిహు' అని వ్రాయబడి ఉంది. అన్ని పదాల అర్థం దాదాపు ఒక్కటే. అంటే మూత్రం తన మీద పడకుండా జాగ్రత్తపడడు; అజాగ్రత్తగా వ్యవహరించి తన శరీరాన్ని లేదా తన దుస్తుల్ని మూత్రం ద్వారా మలిన పరుస్తాడు లేదా అశుద్ధపరుస్తాడు. కొందరు పండితులు 'లాయస్‌తతిర్' అనే అరబ్బీ పదానికి ఈ అర్థం చెప్పారు; 'మూత్ర విసర్జనం చేసే విషయంలో పరదా పద్ధతులను పాటించడం. ప్రజల కంటపడకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోడు.' అంటే శరీరంలోని సిగ్గుపడవలసిన మర్మభాగాలను బహిరంగపరుస్తాడు. కాని ఈ సూక్తి బలహీనమైనది.

ఖర్జూరపు కొమ్మను తెప్పించారు. దానిని రెండు ముక్కలుగా చేశారు. వారి సమాధులపై వాటిని పాతిపెట్టారు. ప్రజలు, "ఓ ప్రవక్తా! మీరు అలా ఎందుకు చేశారు?" అని అడిగారు. దానికి సమాధానంగా ఆయన (సఅసమ్) బహుశా అవి ఎండిపోనంత వరకు వారి శిక్ష తేలికగా ఉంటుంది[3] అని అన్నారు.

58వ అధ్యాయం

మూత్రాన్ని కడగటం. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒక సమాధిలోని వ్యక్తిని గురించి (అతని ప్రస్తావన పైన వచ్చింది) ఇలా సెలవిచ్చారు; అతను తన మూత్రం నుంచి తనను కాపాడుకునేవాడు కాదు. కనుక ఆయన (స) మనిషి మూత్రాన్ని గురించే ప్రస్తావించారు.[1]

216. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు; ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటానికి వెళ్ళినప్పుడల్లా నేను నీళ్ళు తీసుకుని వెళ్ళేవాణ్ణి. ఆయన(స) ఆ నీళ్ళతో తమ మర్మాంగాన్ని పరిశుభ్ర పరచుకునేవారు.[1]

215-1. అధ్యాయంలో పేర్కొనబడిన ప్రధానాంశం ఇదే. ఎందుకంటే ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) మూత్రం గురించి జాగ్రత్తగా ఉండకపోవడాన్ని పెద్ద పాపంగా అభివర్ణించారు. మొదట అది పెద్ద పాపాలలోనిది కాదు అని ఆయన (స) సెలవిచ్చారు. అప్పటి వరకు ఆయన (స) గారికి బహుశా ఇది పెద్ద పాపమని తెలిసి ఉండకపోవచ్చు; తరువాత ఇది పెద్ద పాపమేనని ఆయన(స)గారిపై దైవవాణి అవతరించి ఉండవచ్చు.

215-2. ముస్లిములకు సమాధి శిక్ష పడుతుందనే విషయాన్ని ఈ హదీసు చాలా స్పష్టంగా రుజువుచేస్తోంది. ఎందుకంటే, ఈ రెండు సమాధుల్లోని వ్యక్తులు ముస్లిములు. ఒకవేళ వారు అవిశ్వాసులే అయినట్లయితే ఆయన(స), వారి అవిశ్వాసం వల్ల వారికి శిక్ష పడుతోంది అని సెలవిచ్చి ఉండేవారే. ఈ వ్యక్తుల పేర్లు ఏమిటో తెలియదు. 'సునన్ ఇబ్నెమాజా'లో ఆ సమాధులు కొత్తవి అని చెప్పబడింది.

215-3. కొందరు ఏమంటారంటే, ప్రవక్త మహనీయులు(సఅసమ్) చేసిన ప్రార్థన వల్ల శిక్ష తగ్గుతుంది. ఆ కొమ్మల ప్రభావం ఏమీ ఉండదు. మరికొందరు ఏమంటారంటే, పచ్చని కొమ్మ అల్లాహ్ పవిత్ర నామాన్ని జపిస్తుంది, ఈ కారణంగా శిక్ష తగ్గి ఉండవచ్చు. పరిస్థితి గనక ఇదే అయితే శుభప్రదమైన ప్రతి విషయం ప్రభావం ఇలానే ఉంటుంది; ఉదాహరణకు, అల్లాహ్ పవిత్ర నామ సంస్మరణ ఖురాను గ్రంథ

217. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) రెండు సమాధులు మీదుగా వెళ్ళారు. ఆ సమాధుల్లోని ఉభయులూ శిక్షను అనుభవిస్తున్నారు. మహాపాపం ఏదో చేసినందు వల్ల కాదు. వారిలో ఒకడు మూత్రం విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండేవాడు కాదు. రెండో వాడు చాడీలు చెబుతూ తిరుగుతూ ఉండేవాడు. తరువాత ఆయన (స) పచ్చని ఖర్జూరపు కొమ్మను తీసుకున్నారు, దానిని రెండుగా చీల్చివేశారు. ప్రతి సమాధి మీద ఒక్కొక్కటి నాటారు. ప్రజలు ఇంకా విన్నవించుకున్నారు; ఓ ప్రవక్తా! మీరు అలా ఎందుకు చేశారు? దానికి సమాధానంగా ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు; బహుశా ఈ కొమ్మలు ఎండిపోనంతవరకు వారి శిక్ష కఠినంగా ఉండదు, తేలికగా ఉంటుంది.

60వ అధ్యాయం

ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) మరియు ఆయన (స) గారి అనుచరులు మసీదులో మూత్రం పోస్తూ ఉన్నటువంటి పల్లెటూరు మనిషిని, అతను పూర్తిగా మూత్రం పోసే వరకు ఏమీ అనకుండా వదలిపెట్టారు.

218. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఒక పల్లెటూరు మనిషి[1]ని మసీదులో మూత్రం పోస్తూ ఉండగా చూశారు (ప్రజలు అతని మీద ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు). ఆయన(స) ప్రజల్ని ఉద్దేశించి, అతన్ని ఏమీ అనబాకండి అని సెలవిచ్చారు. అతను మూత్ర విసర్జనం పూర్తి చేసిన తరువాత దైవప్రవక్త (సఅసమ్) నీళ్లు తెప్పించి దాని మీద పోసి పరిశుభ్రపరిచారు.

పారాయణం మొదలైనవి. బరీదా (రజిఅన్), తనను సమాధిలో పాతిపెట్టిన తరువాత తన గోరీ మీద పచ్చని రెండు కొమ్మలు నాటమని వీలునామా వ్రాశారు.

58-1. ఇతర మూత్రాలను గురించి కాదు. ఇమామ్ బుఖారి (రహ్మాలై) గారి భావం ఏమిటంటే, హదీసులో మూత్రం అంటే మనిషి మూత్రం అని భావం. ప్రతీ మూత్రం అని అర్థం కాదు. ఎందుకంటే, హలాల్ పశువుల మూత్రం పరిశుభ్రమైనదని ఇతర హదీసుల ద్వారా తెలుస్తోంది.

216-1. కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటం అంటే మలమూత్ర విసర్జనాలు రెండూ అని భావం. కనుక మూత్ర విసర్జనం తరువాత మర్మాంగాన్ని కడుక్కోవటం నిరూపితమైపోయింది. పై అధ్యాయంలో వచ్చిన విషయం కూడా ఇదే.

218-1. ఇక్కడ ప్రస్తావించబడిన పల్లెటూరి మనిషి ఇఖ్రా బిన్ జాబిస్ లేదా అయ్‌నియ

61వ అధ్యాయం

మసీదులో మూత్రం మీద నీళ్లు పొయ్యటం.

219. హజ్రత్ అబూ హురైర (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒక అనాగరిక పల్లెవాసి నిలబడి మసీదులో మూత్ర విసర్జనం చెయ్యసాగాడు. అప్పుడు ప్రజలు అతన్ని కోపంతో కేకలు వేశారు. అయితే ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారు; అతన్ని వదిలిపెట్టండి, ఏమీ అనబాకండి. అతను మూత్రం పోసిన స్థలంలో ఒక బకెట్టు నిండా నీళ్ళు తీసుకెళ్ళి ప్రవహింపజెయ్యండి.[1] ఎందుకంటే మీరు ప్రజలకు సౌలభ్యం కలుగజెయ్యటానికి పంపబడ్డారు. కష్టం కలిగించటానికి కాదు.[2]

220. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజిఅన్), ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని ఉల్లేఖించారు: పై హదీసులోని విషయమే.

బిన్ హసన్ లేదా జుల్ ఖువీసరహ్ ఏమానీలలో ఎవరైనా కావచ్చు. అహ్లె హదీస్ వారు ఈ హదీసు ప్రకారమే నడుస్తున్నారు. కొందరు ఏమన్నారంటే, గట్టి నేల నీళ్ళుపోయటం వల్ల పరిశుభ్రమైపోతుంది. కాని మెత్తని నేల విషయంలో మటుకు, మూత్రం యొక్క తడి ఎంత వరకైతే ఉంటుందో అంతవరకు ఆ నేలను త్రవ్వి మట్టిని దూరంగా పారబొయ్యాలి. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్), మూత్రం పోసే ఆ మనిషిని ఏమీ అనబాకండి అని చెప్పటంలో ఎంతో వివేకం ఉంది. ఎందుకంటే, ఆ మనిషి మూత్రం పొయ్యటం ప్రారంభించాడు, నేల తడిసి అశుద్ధమైపోయింది. ఇప్పుడు అతన్ని కొట్టడం, కేకలు వెయ్యటం వల్ల కలిగే ఫలితం ఏమిటంటే ఆ అనాగరిక పల్లెవాసి అటూ ఇటూ పరుగుత్తుతూ మసీదు మొత్తాన్ని అశుద్ధమయం చేస్తాడు. బహుశా అతనికి మూత్రం పోసే విషయంలో ధర్మశాస్త్రం ఏమి చెబుతుందో తెలియకపోవచ్చు. ఇంకా అతను ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని త్యజించి పారిపోతే పారిపోనూ వచ్చు. మరొక హదీసులో ఎలా ఉందంటే, ఆ పల్లెటూరు మనిషి మూత్ర విసర్జనం తృప్తిగా పూర్తి చేసిన తరువాత దైవప్రవక్త (స) అతన్ని పిలిచారు, మృదువుగా, మెత్తగా, సహృదయంతో ఇలా చెప్పారు. "మసీదులు అల్లాహ్‌ను స్మరించటానికీ, నమాజులు చెయ్యటానికీ నిర్మించబడ్డాయి. కనుక మసీదుల్లో మూత్రవిసర్జనం చెయ్యటం కానీ, ఏదైనా అశుద్ధ పదార్థం వెయ్యటం కానీ చెయ్యకూడదు." సుబ్‌హానల్లాహ్ (అల్లాహ్ మాత్రమే పరిశుద్ధుడు) ఇటువంటి సత్ప్రవర్తన, ఇటువంటి నేర్పు ఒక్క ప్రవక్తకే సాధ్యమయ్యే విషయం. ఇతరులకు సాధ్యం కాని విషయం, కష్టతరమైన విషయం.

219-1. ఇక్కడ ఉల్లేఖకునికి, ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) 'సజ్‌ల' అనే పదం

62వ అధ్యాయం
మూత్రం పోసిన స్థలంలో నీళ్ళను ప్రవహింపజేయటం.

221. హ'జ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒక అనాగరిక పల్లెవాసి మసీదులోకి ప్రవేశించి ఒక మూలకుపోయి అక్కడ మూత్రం పోయసాగాడు. అప్పుడు ప్రజలు అతన్ని ఆగ్రహంతో కేకలేశారు. కాని ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) వారిని కేకలేయకుండా వారించారు. ఆ పల్లెటూరి వ్యక్తి మూత్ర విసర్జనం పూర్తి చేసిన తరువాత దైవ ప్రవక్త (సఅసమ్) అతను మూత్ర విసర్జనం చేసిన స్థలంలో ఒక బక్కెట్టు నీళ్ళు ప్రవహింపజెయ్యమని ప్రజల్ని ఆదేశించారు. వారు అలానే చేశారు.

63వ అధ్యాయం
పిల్లలు పోసే మూత్రం

222. హ'జ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒకసారి ఒక పిల్లవాడిని ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) వద్దకు తీసుకురావటం జరిగింది.[1] ఆ పిల్లవాడు ఆయన (స) గారి వస్త్రం మీద మూత్రం పోశాడు. అప్పుడు ఆయన (స) నీళ్ళు తెప్పించి దాని మీద పోశారు.[2]

223. ఉమ్మె ఖైస్ బిన్తె ముహ్'సిన్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒకసారి ఆమె తన చిన్న కొడుకును ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళారు. ఆ పిల్లవాడు ఇంకా అన్నం తినటం ప్రారంభించనే లేదు (అంటే పాలు త్రాగుతున్నాడు). ఆయన(స) గారు ఆ పిల్లవాణ్ణి తమ ఒడిలో కూర్చోబెట్టు

వాడారా? లేక 'జనూబ' అనే పదం వాడారా? అనే అనుమానం కలిగింది. అయితే ఈ రెండు పదాల అర్థం ఒక్కటే, "నీళ్లతో నిండిన బకెట్టు."

219-2. పంపబడింది ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) గాని, సహాబీలు(ర) కాదు. కాని సహాబీలు ప్రవక్త మహనీయుని (స) తరఫున పంపబడుతూ ఉండేవారు దార్మిక విద్యను బోధించటానికి.

222-1. ఈ పిల్లవాడు ఉమ్మె ఖైస్ కుమారుడు అని పెద్దలు అంటారు. ఇంకా ఇమామ్ హుసైన్(ర) లేదా ఇమామ్ హసన్ (ర) అయినా కావచ్చు అనే అనుమానం ఉంది అని కూడా పెద్దలు అంటారు.

222-2. అంటే ఎక్కడెక్కడైతే వస్త్రానికి మూత్రం తగిలిందో అక్కడక్కడ దాని మీద నీళ్ళు

కున్నారు. తరువాత ఆ పిల్లవాడు ఆయన(స) గారి వస్త్రం మీద మూత్రం పోశాడు. అప్పుడు ఆయన (స) నీళ్ళు తెప్పించి దాని మీద నీళ్ళు చల్లారు. దానిని కడుగలేదు.

64వ అధ్యాయం

నిలబడి, కూర్చొని మూత్ర విసర్జనం చేయుట[1]

224. హుజైఫా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) పోతూ పోతూ మార్గమధ్యంలో ఒక జాతి వారి పెంటదిబ్బ వద్దకు వెళ్ళి అక్కడ నిలబడి మూత్ర విసర్జనం చేశారు. తరువాత నీళ్ళు తీసుకురమ్మని అడిగారు. అప్పుడు నేను నీళ్లు తీసుకువచ్చాను. ఆయన గారు (స) వుజూ చేసు కున్నారు.[1]

65వ అధ్యాయం

మిత్రుడు దగ్గరగా ఉన్నప్పుడు మూత్రం పొయ్యటం, గోడను చాటుగా చేసుకొని మూత్రం పొయ్యటం.

225. హజ్రత్ హుజైఫా (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు

చల్లారు. ఎలా అంటే, నీరు ప్రవహించలేదు కాని అది మూత్రంతో పాటు వస్త్రంలో ఇంకిపోయింది. 'తహావీ'గారి ఉల్లేఖనంలో "కడగలేదు", "ఉతకలేదు" అనే విషయం అదనంగా ఉంది. మన ఇమామ్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ (రె.అలై) మరియు అహ్లె హదీస్ విద్వాంసులు కూడా ఈ అభిప్రాయాన్నే సమర్థిస్తున్నారు. పిల్లవాడు పోసిన మూత్రం మీద కేవలం నీళ్ళు చల్లితే సరిపోతుంది. ఆడపిల్ల మూత్రాన్ని మాత్రం కడగాలి.

64-1. నిలబడి, కూర్చొని రెండు విధాలుగానూ మూత్ర విసర్జనం చెయ్యటం ధర్మసమ్మత మైన విషయమే. కాని ఎక్కడైతే మూత్రం చిలికిపడే (ఎగిరిపడే) అవకాశం వుందో, అక్కడ నిలబడి మూత్రం పొయ్యటం మక్రూహ్. అంటే అసహ్యకరమైనది; కొంత మంది దృష్టిలోనయితే అది పూర్తిగా, ఖచ్చితంగా అసహ్యకరమైనదే. ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై), అహ్లె హదీసు విద్వాంసులు మరియు ఇమామ్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ (రెహ్మాలై) గార్ల దృష్టిలో పై రెండు విధాలుగా మూత్ర విసర్జనం చెయ్యటం ధర్మసమ్మతమైన విషయమే. ఈ వైఖరే ధర్మశాస్త్రబద్ధమైనది, సరియైనది.

224-1. కొందరు ఏమన్నారంటే, ఆయన (స) గారికి కూర్చుని మూత్రం పొయ్యటానికి స్థలం కనిపించలేదు. కింద నేల అంతా అశుద్ధ పదార్థాలతో నిండి ఉన్నది: మరి కొందరు ఏమంటారంటే, ఆయన (స) గారు మోకాళ్ల నొప్పితో బాధపడుతున్నారు. కాని ఈ సాకులన్నీ ఆమోదయోగ్యమైనవి కావు. హాఫిజ్ ఇబ్నె హజర్ (రజిఅన్) ఇలా

ముహమ్మద్ (సఅసమ్), నేను (ఇద్దరం కలిసి) నడుస్తూ పోతున్నాము. దైవప్రవక్త(స) ఒక జాతి వారి పెంటదిబ్బ వద్దకు వెళ్ళారు. అక్కడ ఉన్నటువంటి ఒక గోడ వెనుకకు పోయి, మీరు ఇక్కడ నిలబడి ఉన్న మాదిరిగానే ఆయన (స) కూడా నిలబడ్డారు. తరువాత ఆయన (స) మూత్రం పొయ్యసాగారు. అప్పుడు నేను పక్కకు తప్పుకున్నాను. కాని ఆయన (స) నన్ను సైగచేసి[1] రమ్మని పిలిచారు. నేను వెనుదిరిగి వచ్చాను. ఆయన (స) గారి మడమల దగ్గర నిలబడ్డాను. ఆయన (స) పూర్తిగా మూత్ర విసర్జన చేసే వరకు అలానే నిలబడి ఉన్నాను.

66వ అధ్యాయం

ఇతరుల పెంటదిబ్బ దగ్గర మూత్ర విసర్జనం చెయ్యటం.

226. అబూ వాయిల్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: అబూ మూసా అష్అరీ (రజిఅన్) మూత్రం పోసే విషయంలో కఠినంగా వ్యవహరించేవారు.[1] మరియు ఇలా చెబుతూ ఉండేవారు; "ఇస్రాయీల్ సంతతికి చెందిన ఏ వ్యక్తి వస్త్రం మీదనైనా మూత్రం పడినట్లయితే అప్పుడు అతను ఆ వస్త్రాన్ని అంతవరకు కత్తిరించిపారేస్తాడు." దానికి హజ్రత్ హుజైఫా (రజిఅన్), అబూ మూసా(ర) ఇంత కఠినంగా వ్యవహరించకుండా ఉంటే బాగుండేది" అని అన్నారు. ప్రవక్త మహనీయులు (సఅసమ్) ఒక జాతి వారి పెంటకుప్ప దగ్గరకు పోయి అక్కడ నిలబడి మూత్ర విసర్జనం చేశారు.

అన్నారు. నిలబడి మూత్ర విసర్జనం చెయ్యటాన్ని నిషేధించే హదీసు ఏదీ ప్రామాణికతతో రుజువు కాలేదు. హజ్రత్ ఉమర్ (రజిఅన్) ఇలా సెలవిచ్చారు. అల్ బోల్ ఖాయిమన్ అహ్సనుల్ దుబుర్ అరబ్బులు వీపులో నొప్పికి నిలబడి మూత్రం పొయ్యటాన్ని లాభకరమయినదిగా భావించారు.

225-1. హుజైఫా (రజిఅన్)ను తమ వద్దకు రమ్మని పిలవటంలోగల ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, అతను ఆయన (స) గారికి చాటుగా నిలబడాలని, ముందు భాగంలోనయితే గోడ ఆసరాగా ఉండనే ఉన్నది కదా! ఈ సంఘటన ప్రవక్త మహనీయులు (స) ఒకచోట ఆగి ఉన్నప్పుడు జరిగిందేకాని ప్రయాణంలో జరిగింది కాదు. దీని ద్వారా ఆయన (స) గారి సిగ్గు పూర్ణత్వం, బిడియం యొక్క ఔన్నత్యం మనకు అర్థమవుతాయి.

226-1. ఆ కాఠిన్యం ఏమిటంటే, ఆయన (ర), నిలబడి మూత్రం పొయ్యవద్దని ప్రజల్ని ఆపేవారు. ఒక వ్యక్తి నిలబడి మూత్రం పోస్తూ ఉండగా చూసి ఆయన (ర) నీవు చేస్తున్న పనిని చూసి నేను బాధపడుతున్నాను. నీవు కూర్చొని మూత్రం ఎందుకు పొయ్యవు? అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఇస్రాయీల్ సంతతి వారికి చెందిన గాథను వినిపించారు.

67వ అధ్యాయం

రక్తాన్ని కడిగెయ్యటం.[1]

227. అస్మా (రజిఅన్) ఇలా కథనం చేశారు: ఒక స్త్రీ ప్రవక్త మహనీయుని (సఅసమ్) వద్దకు వచ్చారు. (స్వయంగా ఆమె అస్మాయే) ఆమె ప్రవక్త (స)ను ఇలా అడిగారు; "మాలో ఏ స్త్రీ అయినా బహిష్టు అయినప్పుడు, దాని రక్తం వస్త్రానికి[1] తగిలితే ఆమె ఏమి చెయ్యాలి?" ప్రవక్త మహనీయులు (స) ఇలా సెలవిచ్చారు : "దానిని రుద్దాలి, తరువాత నీళ్ళు పోసి మళ్ళీ రుద్దాలి, ఆ తరువాత మళ్ళీ నీళ్ళు పోసి బాగా కడగాలి.[2] ఆ వస్త్రంతో నమాజు చెయ్యవచ్చు."

228. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్)ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఫాతిమా అబూ హుబైష్ గారి కూతురు ఒకసారి ప్రవక్త మహనీయుని (స) వద్దకు వచ్చారు. ఆమె ఇలా అన్నారు; ఓ దైవప్రవక్తా! నేను 'ఇస్తెహాజ'[1] అనే వ్యాధితో బాధపడే స్త్రీని. నేను పరిశుభ్రంగా ఉండటం అనేది జరగటంలేదు. కాబట్టి నన్ను నమాజు చెయ్యటం మానెయ్యమంటారా? ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు; నమాజును మానెయ్యబాకు. ఇది ఒక రక్తనాళంలో నుంచి ప్రవహించే రక్తమే కాని బహిష్టువల్ల వచ్చే రక్తం కానేకాదు. తరువాత నీ మామూలు ప్రకారం బహిష్టు దినాలు వచ్చినప్పుడు నమాజు చెయ్యబాకు. ఆ దినాలు గడిచిపోయిన తరువాత నీ శరీరాన్ని నీ వస్త్రాలను[2] కడిగి పరిశుభ్రం చేసుకో. ఆ తరువాత నమాజు చెయ్యి. హిష్షామ్ ఏమన్నారంటే, నా తండ్రి గారైన ఉర్వా ఇలా అన్నారు; ప్రవక్త మహనీయులు (స) ఇలా సెలవిచ్చారు: "తరువాత ప్రతి నమాజుకు ముందు వుజూ చేసుకుంటూ ఉండు. మళ్ళీ బహిష్టు దినాలు వచ్చే వరకు."[3]

67-1. అంటే బహిష్టు రక్తం అని అర్థం. ఎందుకంటే ఇతర రక్తాల అశుద్ధత విషయంలో అభిప్రాయ భేదం ఉంది. వాటి అశుద్ధతను గురించి బలమైన ఆధారం ఏదీ ఇంత వరకు స్థాపించబడలేదు.

227-1. అంటే వస్త్రానికి బహిష్టు రక్తం తగిలితే దాన్ని ఎలా పరిశుభ్రం చెయ్యాలి.

227-2. తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, అశుద్ధతను దూరం చెయ్యటానికి నీళ్ళు చాలా అవసరం మరియు ఇతర వస్తువులతో కడగటం సరియైన పద్ధతి కాదు. చాలా మంది విద్వాంసులు ఈ అభిప్రాయాన్నే సమర్థిస్తున్నారు. హనఫీ శాస్త్రవేత్తలు మటుకు, పరిశుభ్రమైన ప్రతి ద్రవపదార్థంతో అశుద్ధతను కడిగెయ్యవచ్చు అని అంటారు.

228-1. 'ఇస్తెహాజ' అంటే ఒక విధమైన వ్యాధి. ఆ వ్యాధితో బాధపడే స్త్రీకి రక్తస్రావం జరుగుతూనే ఉంటుంది, అది ఆగిపోదు.

68వ అధ్యాయం

'మనీ'ని అంటే వీర్యాన్ని నీళ్లతో కడగటం మరియు దాన్ని రుద్ది, గీకి పరిశుభ్రం చెయ్యటం. స్త్రీ మర్మాంగంలోని తడి తగిలితే దాన్ని కడగటం, పరిశుభ్రపరచటం.[1]

229. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్హా) ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) గారి వస్త్రాలకు తగిలినటువంటి వీర్యాన్ని కడిగి పరిశుభ్రం చేసేదాన్ని, తరువాత ఆయన (స) నమాజుకు వెళ్ళేవారు, ఆయన (స) గారు ధరించిన వస్త్రాల మీద నీటి మరకలు కనిపించేవి.[1]

230. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్హా) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్(సఅసమ్) గారి బట్టలకు తగిలిన రేతస్సును (వీర్యమును) నేను కడిగేదాన్ని, తరువాత ఆయన నమాజుకు వెళ్ళేవారు. ఆయన (స) గారి బట్టల మీద నీటి మరకలు స్పష్టంగా కనిపించేవి.

228-2. ఇక్కణ్ణుంచే అధ్యాయంలోని ప్రధాన విషయం ఉద్భవిస్తుంది. ఎందుకంటే, ప్రవక్త మహనీయులు (స) బహిష్టు రక్తాన్ని కడిగెయ్యమని ఆజ్ఞాపించారు.

228-3. ఆ దినాలలో అంటే బహిష్టు అయిన దినాలలో నమాజు చెయ్యటం వదిలెయ్యి. ఈ దినాలు గడిచిపోయినప్పుడు మళ్లీ గుసుల్ (తలంటి స్నానం) చేసి నమాజును ప్రారంభించు. ప్రతి నమాజుకు ముందు వుజూ చేసుకుంటూ ఉండు. ఈ హదీసు ద్వారా తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, ఏదైనా అశుద్ధత, అపాన వాయువు, మూత్రం వంటివి ఎల్లప్పుడు మనిషిని అంటిపెట్టుకుని ఉంటే అప్పుడు నమాజును వదలి పెట్టకూడదు. కాని ప్రతి నమాజుకు ముందు తాజా వుజూ చేసుకుంటూ ఉండాలి. మరొక నమాజు సమయం రానంతవరకు అదే వుజూతో ఫరజ్, నఫిల్ నమాజులు చేస్తూ ఉండవచ్చు. అశుద్ధతను పట్టించుకోకూడదు.

68-1. అహ్లె హదీస్‌లో వారు, షాఫయి (రె.అలై) వారు, అహ్మద్ (రె.అలై) అనుచరుల దృష్టిలో వీర్యము పరిశుభ్రమైనది. దాన్ని కడిగి పరిశుభ్రం చెయ్యాలనే ఆజ్ఞ, అలా చెయ్యటం మంచిది, అభిలషణీయమైనది, ఇష్టమైనది అనే విషయాన్ని సూచిస్తుందే కాని, అలా విధిగా చెయ్యాలనే విషయాన్ని మాత్రము సూచించదు. అయితే హనఫీ మస్లక్ వారి, మాలికీ మస్లక్ వారి దృష్టిలో వీర్యం అశుద్ధమైనది, కనుక ఇక్కడ కడిగి పరిశుభ్రం చెయ్యాలి అనే ఆజ్ఞ, అలా విధిగా చెయ్యాలి అనే విషయాన్ని సూచిస్తుంది.

229-1. ఈ అధ్యాయంలో ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మలై) గారు ఏ హదీసులనైతే ప్రస్తావించారో ఆ హదీసుల్లో స్త్రీ మర్మాంగంలోని తడికి సంబంధించిన ప్రస్తావన లేనేలేదు.

231. సులైమాన్ బిన్ యసార్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: నేను ఒకసారి హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్హా)ను, దుస్తులకు వీర్యము తగిలినప్పుడు ఏమి చెయ్యాలి? అని అడిగాను. దానికి సమాధానంగా ఆమె (ర) ఇలా అన్నారు, ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) గారి దుస్తులకు అంటుకున్న వీర్యాన్ని నేను కడిగేదాన్ని తరువాత ఆయన (స) ఆ దుస్తులు ధరించి నమాజు కోసం వెళ్ళిపోయేవారు. ఆ దుస్తుల మీద గుర్తులు అంటే నీటి మరకలు స్పష్టంగా కనిపించేవి.

69వ అధ్యాయం

వస్త్రాలకు అంటుకున్న వీర్యము మొదలైనవి (బహిష్టు రక్తము) కడిగినా, వాటి ప్రభావం పోకపోతే అనే విషయం గురించి.[1]

232. అమ్రు బిన్ మైమూన్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: సులైమాన్ బిన్ యసార్ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను; వస్త్రాలకు వీర్యం తగిలినపుడు, ఈ విషయం గురించి హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్హా) ఇలా సెలవిచ్చారు. ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) గారి వస్త్రాలకు తగిలిన వీర్యాన్ని నేను కడిగి పారేసేదాన్ని.

ఈ విషయానికి సంబంధించిన ఒక స్పష్టమైన హదీసు "గుసుల్ గ్రంథం" లోని చివరి భాగంలో ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై) గారు వివరించారు. హజ్రత్ ఉస్మాన్ గారి ద్వారా, ఈ విషయానికి సంబంధించిన హదీసుల ద్వారా ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై) గారు స్త్రీ మర్మాంగపు తడిని గురించి ఎలా విశ్లేషించారంటే, బట్టలకు అంటుకునే వీర్యంలో బహుశా స్త్రీ మర్మాంగపు తడి కూడా కలిసి ఉంటుంది. షేఖ్ మోఫఖ్ గారు ఏమన్నారంటే, స్త్రీ మర్మాంగపు తడి కూడా పరిశుభ్రమైనదే.

69-11. అంటే రంగు లేక వాసన ఇంకా మిగిలి ఉండటం లేక పూర్తిగా పోకపోవటం. ఖస్తలాని గారు ఇలా అన్నారు: ఒకవేళ దానికి సంబంధించిన గుర్తులు కడిగి చెరిపి వేయటం సులభమైతే అయినా చెయ్యకుండా ఉంటే అప్పుడు ఆ వస్త్రం పరిశుభ్రమైన వస్త్రం కాదు. ఒకవేళ అది కష్టతరమైతే, అంటే కడిగినప్పటికీ పోకపోతే ఆ వస్త్రం పరిశుభ్రమైన వస్త్రమైపోతుంది. ఒకవేళ రంగు, వాసన రెండూ మిగిలి ఉంటే అప్పుడు కూడా వస్త్రం పరిశుభ్రమైనది కాబోదు...అనే విషయం సుస్పష్టం. ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై) ఈ అధ్యాయంలో ఒక్క వీర్యాన్ని గురించి తప్ప ఇతర అశుద్ధ వస్తువులు వేటిని గురించీ ప్రస్తావించనేలేదు. బహుశా ఆయన గారు వీర్యం ఆధారంగా మిగతా అశుద్ధ వస్తువు లను గురించి ఊహించి ఉంటారు. అంటే వీర్యం గురించి ఆలోచిస్తే సరిపోతుంది. మిగతా విషయాలు తేలికగా అర్థమైపోతాయి. దీనిద్వారా తెలిసిన

తరువాత ఆయన నమాజు కోసం బయలుదేరేవారు. వస్త్రాల మీద కడిగిన గుర్తులు, నీటి మరకలు కనిపించేవి.

233. హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్హా) ఇలా ఉల్లేఖించారు: "ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్(సఅసమ్) గారి బట్టల మీద ఉన్న వీర్యాన్ని నేను కడిగే దాన్ని. తరువాత దానికి సంబంధించిన ఒకటి లేక ఎన్నో మరకలు ఆ బట్టల మీద కనిపించేవి.[1]

70వ అధ్యాయం

ఒంటెలు, మేకలు మరియు ఇతర పశువుల మూత్రానికి సంబంధించిన మరియు మేకల దొడ్డికి సంబంధించిన ప్రస్తావన.

అబూ మూసా అషారి (రజిఅన్) పశువుల పేడ ఉన్నటువంటి దారుల్ బరీద్‌లో నమాజు చేశారు. వాస్తవానికి పరిశుభ్రమైన చదునైన మైదానం ఆయనకు దగ్గరలోనే ఉన్నది. ఆయన ఈ రెండు స్థలాలు సమానమైనవే అని చెప్పారు.[1]

234. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఇలా చెప్పారని అబూ ఖిలాబ ఉల్లేఖించారు: "ఉకల్, ఉరయీనా తెగలకు[1] చెందిన కొందరు ప్రజలు మదీనా పట్టణానికి వచ్చారు. కాని అక్కడి వాతావరణం వారికి సరిపడలేదు. అప్పుడు ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (స) వారిని పాలిచ్చే ఒక ఒంటెల మంద వద్దకు పొమ్మని ఆజ్ఞాపించారు.[2]

విషయం ఏమిటంటే, ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై) గారి దృష్టిలో కూడా వీర్యము అశుద్ధమైన వస్తువే.

223-1. ప్రవక్త (స) గారి బట్టల మీద కనిపించిన మరకలు ఒకటా లేక ఇంకా ఎక్కువా అనే సందేహం బహుశా ఉల్లేఖించిన వ్యక్తికి కలిగి ఉండవచ్చు. కొందరేమన్నారంటే, హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్హా) స్వయంగా అలా అన్నారు. అధ్యాయంలోని అసలు విషయం ఇక్కడే ఉంది.

70-1. అంటే గుర్రం, గాడిద, ఏనుగు మొదలైన జంతువుల మలము మరియు పేడ అశుద్ధమైనవి కావు. కనుక ఈ స్థలమూ, అడవిలోని చదునైన మైదానమూ రెండూ సమానమైనటువంటివే. ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై) గారి అభిప్రాయం ఏమిటంటే, ధర్మసమ్మతమైన జంతువుల మలము, మూత్రము రెండూ పరిశుభ్రమైనటువంటివే. ఇమామ్ అహ్మద్ (రెహ్మాలై), ఇమామ్ మాలిక్ (రహ్మాలై)ల అభిప్రాయం కూడా ఇదే. ఈ హదీసును అబూ నయీమ్, ఇబ్నె అబీ షీబాలు వరుసగా, క్రమం తప్పకుండా ఉల్లేఖించారు. దారుల్ బరీద్-కూఫా పట్టణంలోని ఒక ఇల్లు. ఖలీఫా ప్రతినిధి

ఇంకా ఒంటెల మూత్రాన్ని, పాలను తాగమని కూడా ఆదేశించారు. తరువాత వారు అక్కడకు వెళ్ళిపోయారు. ఆరోగ్యవంతులైన తరువాత వారు ప్రవక్త (స) గారి ఒంటెల కాపరిని హత్యచేశారు. ఒంటెలను బలవంతంగా తోలుకుపోయారు. రెండో రోజు తెల్లవారగానే ఈ వార్త మదీనా పట్టణంలో వ్యాపించింది. అప్పుడు ప్రవక్త మహనీయులు (స) వారిని వెంటాడమని తన మనుషుల్ని పంపారు. చివరకు వారిని పట్టుకుని బందీలుగా మధ్యాహ్నానికి ప్రవక్త (స) మనుషులు తీసుకువచ్చారు. ప్రవక్త (స) గారి ఆజ్ఞ ప్రకారం వారి చేతులు, వారి కాళ్లు నరకబడ్డాయి. కాల్చిన ఇనుప కడ్డీలతో వారి కళ్ళల్లో పొడిచారు.[3] మదీనా పట్టణంలోని రాళ్ళతో నిండి వున్న నేల మీద పడవెయ్యబడ్డారు. వారు త్రాగటానికి నీళ్లు అడిగేవారు కాని వారికి ఎవరూ నీళ్లు ఇచ్చేవారు కారు. అబూ ఖిలాబ ఇలా అన్నారు; (వారికి ఇంత కఠినమైన శిక్ష ఎందుకు విధించటం జరిగిందంటే) వారు దొంగతనం చేశారు, హత్య చేశారు, విశ్వసించిన తరువాత అవిశ్వాసులుగా మారిపోయారు. ఇంకా అల్లాహ్‌తోనూ, ఆయన ప్రవక్తతోనూ పోరాడారు.

235. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) గారు ఇలా ఉల్లేఖించారు: మస్జిద్ నిర్మాణం కాకమునుపు, ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) మేకల దొడ్డిలో నమాజు చేస్తూ ఉండేవారు.[1]

ఎవరైనా కూఫా గవర్నరు వద్దకు వచ్చినప్పుడు ఆ గృహంలో విడిది చేసేవారు. హజ్రత్ ఉమర్ (ర), హజ్రత్ ఉస్మాన్‌గార్ల పరిపాలనలో అబూ మూసా కూఫాకు గవర్నరుగా ఉండేవారు.

234-1. వారు మొత్తం ఎనిమిది మంది. నలుగురు ఉరయ్‌నా తెగకు చెందినవారు, ముగ్గురు ఉకల్ తెగకు చెందినవారు, ఒక మనిషి మరొక తెగకు చెందినవాడు.

234-2. ఇవి మొత్తం పదిహేను ఒంటెలు, మదీనా పట్టణానికి ఆరు మైళ్ళ దూరంలో జుల్‌జదర్ అనే ప్రాంతంలో మేతమేస్తూ ఉండేవి. ప్రవక్త (స) వారిని అక్కడకు పోయి కొంతకాలం ఉండమని ఆజ్ఞాపించారు.

234-3. ఎందుకంటే వారు కూడా ఒంటెల కాపరి కళ్ళల్లో ఇనుపకడ్డీలతో పొడిచారు. ఇదేవిధంగా నిర్దాక్షిణ్యంగా అతన్ని హత్య చేశారు. ఉపకారానికి బదులుగా ఒంటెల్ని దోచుకుపోయారు. ఏ కంచంలోనైతే అన్నం తిన్నారో, ఆ కంచానికే చిల్లి పెట్టారు. అటువంటి దుర్మార్గులకు కఠినశిక్ష విధించటమే వివేకవంతమైన పని, తగినశాస్తి, దైవదాసుల మీద ఇది కరుణ చూపటం కూడా అవుతుంది.

71వ అధ్యాయం

అశుద్ధ పదార్థం ఏదైనా నేతిలోగాని లేదా నీళ్ళలోగాని పడిపోతే, అప్పుడు దానికి సంబంధించిన ఆజ్ఞ ఏమిటి? అజ్జుహ్రీ గారు ఇలా అన్నారు: రంగు, రుచి, వాసన మారనంత వరకు నీరు పరిశుభ్రంగానే ఉంటుంది.[1] హమ్మాద్ బిన్ అబీ సులైమాన్ గారు ఇలా అన్నారు: మృత పక్షుల రెక్కలూ, వెంట్రుకలూ పరిశుభ్రమైనవే.[2] అజ్జుహ్రీ గారు ఇలా అన్నారు: మృత జంతువుల ఎముకలను గురించి అంటే ఏనుగు (దంతాలు) మొదలయినవి, "నేను ఇది వరకు చాలా మంది పండితులు వాటిని దువ్వెనలుగా ఉపయోగించి తల దువ్వుకోవటాన్నీ, ఇంకా వాటిలో నూనెపోసి భద్రంగా ఉంచటాన్ని చూశాను."[3] వారు వాటిని పరిశుభ్రమైనవిగా భావించేవారు. ముహమ్మద్ బిన్ సీరీన్[4] గారు మరియు ఇబ్రాహీమ్ సఖయీ గారు ఏనుగు దంతాల వ్యాపారం చెయ్యటం సరియైనదే అని చెప్పారు.

236. విశ్వాసుల తల్లి అయిన హజ్రత్ మైమూన (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్)ను, ఎలుక నేతిలో పడితే ఏమి చెయ్యాలి? అని అడిగారు. దానికి సమాధానంగా ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు:

235–1. మేకలు కంచెలలో, మేకల దొడ్లల్లో మలమూత్ర విసర్జన చేస్తూ ఉంటాయి అనే విషయం సర్వులకూ విదితమే. కనుక తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, వాటి మల మూత్రాలు రెండూ పరిశుభ్రమైనవే. అధ్యాయం ఉద్దేశ్యం కూడా ఇదే. కాని 'ముఖాలిఫీన్' ఏమంటారంటే, బహుశా ఆ ప్రదేశాలలో నేల మీద ఏదైనా పరచి నమాజు చేసేవారేమో. ఇది సరయిన విషయం కాదు. ఎందుకంటే ఆ కాలంలో నేల మీద ఏదైనా పరచి నమాజు చేసే సంప్రదాయం లేదు.

71–1. తక్కువ నీరైనా సరే, ఎక్కువ నీరైనా సరే. అహ్లె హదీస్ వారు, ఇమామ్ మాలిక్ (రహ్మలై) గారు ఈ అభిప్రాయాన్నే సమర్థించారు. ఎవరైతే 'ఖులతైన్' (రెండు వస్తువులు కలిసిపోవటం అంటే ఏదైనా వస్తువు వచ్చి నీటిలో పడి కలిసిపోవటం) లేదా 'దహ్‌దర్‌దహ్' అంటే 10 × 10 పరిమాణం గల గుంత లేక బావి లేక పెద్ద పాత్ర లాంటి షరతులను విధించారో, వారు ఉటంకించిన ఆధారాలు అంతబలమైనవి కావు. తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే ఇమామ్ బుఖారి (రహ్మలై) గారు కూడా ఈ సమస్య విషయంలో ఇమామ్ మాలిక్ (రహ్మలై) గారితో...... అశుద్ధపరచలేదు అని ఉంది.

71–2. అది హలాల్ పశువైనా సరే లేదా హరామ్ పశువైనా సరే. కనుక దాని వెంట్రుకలు కాని, రెక్కలుగాని నీటిలో పడిపోతే ఆ నీరు అశుద్ధం కాదు. అజ్జుహ్రి గారి హదీసును

ఎలుకను బయటికి తీసిపారెయ్యండి. ఇంకా దాని చుట్టూ ఉన్న నెయ్యిని కూడా తీసి పారెయ్యండి. మిగతా నెయ్యిని మీరు తినండి.[1]

237. విశ్వాసుల తల్లి అయిన హజ్రత్ మైమూన (రజిఅన్హ) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్)ను, నీటిలో గనక ఎలుకపడిపోతే, ఏమి చెయ్యాలి? అని అడగటం జరిగింది. దానికి జవాబుగా ఆయన (స) ఇలా సెలవిచ్చారు. "ఎలుకను బయటికి తీయండి. ఇంకా దాని చుట్టూ ఉన్నటువంటి నెయ్యిని కూడా తీయండి. ఆ రెంటిని పారెయ్యండి." 'మఅన్' ఇలా అన్నారు: మాలిక్ (రెహ్మాలై) ఈ హదీసును మాకు ఎన్నోసార్లు వినిపించారు. ఆయన ఇలా అనేవారు: మేము ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) నుంచి ఆయన హజ్రత్ మైమూన (రజిఅన్హ) నుంచి.[1]

238. ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని అబూ హురైరా (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: అల్లాహ్ మార్గంలో ఒక ముస్లిమ్‌కు దెబ్బ తగిలినందువల్ల అయ్యే గాయం, ప్రళయదినం నాడు కూడా అదే విధంగా తాజాగా దెబ్బతగిలినప్పుడు ఉన్న విధంగానే ఉంటుంది. ఆ గాయంలో నుంచి రక్తం కారుతూ ఉంటుంది; దాని రంగు రక్తం రంగు మాదిరిగానే ఉంటుంది. కాని వాసన మటుకు 'ముష్క్' అంటే కస్తూరి పరిమళం మాదిరిగా ఉంటుంది.[1]

ఇబ్నె వహబ్‌గారు 'జామిఅ'లోనూ హమాద్‌గారి హదీసును అబ్దుర్రజాఖ్‌గారు 'ముసన్నఫ'లోనూ ఉల్లేఖించారు.

71-3. ఈ హదీసును ఎవరు ఉల్లేఖించారో తెలియదు.

71-4. ఇబ్నె సరీన్ హదీసును అబ్దుర్రజాఖ్ ఉల్లేఖించారు. కాని ఇబ్రాహీమ్ నఖయీ హదీసును ఉల్లేఖించిన వారెవరో తెలియదు. 'సర్ఖసీ' గారి ఉల్లేఖనంలో ఇబ్రాహీమ్ చెప్పిన విషయం గురించి ప్రస్తావించబడలేదు.

236-1. నెయ్యి గట్టిగా ఉన్నా లేదా పలుచగా ఉన్నా ఇమామ్ ఇబ్నె తైమియగారు ఇటువంటి తీర్పునే ఇచ్చారు. కాని మిగతా విద్వాంసులు ఏమన్నారంటే, నెయ్యి గనక పలుచగా ఉంటే ఆ స్థితిలో అందులో ఎలుక పడినట్లయితే అప్పుడు నెయ్యి అంతా అశుద్ధమైపోతుంది. ఇక దానిని అమ్మటం, కాల్చటం సరైనది అవునో కాదో అనే విషయం గురించి అభిప్రాయబేధం ఉంది.

237-1. ఈ రెండవ ధృవీకరణను ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై ఎందుకు ప్రస్తావించారంటే, ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్హ) తరువాత మైమూన (రజిఅన్హ) ప్రస్తావన నిజమైనది, సరైనది. కొంతమంది మాత్రం మైమూన (రజిఅన్హ) గారిని ప్రస్తావించలేదు.

72వ అధ్యాయం
ప్రవహించని నీటిలో మూత్రం పొయ్యటం.

239. ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని అబూ హురైరాహ్ (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: "మనం ప్రపంచంలో అందరికంటే వెనుక వచ్చినవారము.[1] కాని పరలోకంలో అందరికంటే ముందు శ్రేణిలో ఉంటాము." ఈ ఉల్లేఖకుడే ప్రవక్త మహనీయులు(స) ఇంకా ఇలా సెలవిచ్చారని కూడా చెప్పాడు; "మీలో ఎవరూ ఆగి ఉన్న నీటిలో, ప్రవహించని నీటిలో మూత్రం పొయ్యకూడదు. తరువాత అందులో స్నానం చెయ్యవచ్చు."[2]

73వ అధ్యాయం

నమాజు చేస్తూ ఉన్నటువంటి మనిషి వీపు మీద ఏదైనా అశుద్ధ వస్తువునుగాని లేదా ఏదైనా మృత జంతువును గాని వేసినట్లయితే, అప్పుడు అతని నమాజు చెడిపోదు.[1] అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజిఅన్) నమాజులో ఉన్నప్పుడు తన దుస్తుల మీద రక్తపు మరకల్ని చూశారు. వెంటనే ఆయన ఆ దుస్తుల్ని మార్చుకున్నారు. మళ్ళీ నమాజు చేస్తూపోయారు. అంటే నమాజులో నిమగ్నమైపోయారు. సయీద్

238-1. ఈ హదీసుకు అధ్యాయంతో ఉన్నటువంటి సంబంధాన్ని గురించి చెప్పే విషయంలో చాలా మంది పండితులు శ్రమపడాల్సి వచ్చింది. వారు విభిన్నమైన వ్యాఖ్యానాలు ఎన్నో చేశారు. వాటిలో ఉత్తమంగా ఉన్న వివరణ ఇది: 'ముష్క్' అంటే (కస్తూరి) కూడా ఒక రక్తమే కాని ఎప్పుడయితే అందులో నుంచి పరిమళం ఉద్భవించిందో అప్పుడు దానికి రక్తానికున్న ఆజ్ఞలు, నిబంధనలు వర్తించవు. ఇంకా అది పవిత్ర మైనదిగా, పరిశుభ్రమైనదిగా పరిగణించబడుతుంది. అదేవిధంగా నీటికి ఉన్నటు వంటి గుణం ఏదైనా మారిపోయినట్లయితే అప్పుడు అది తన అసలు స్థితిని, ప్రకృతి సిద్ధమైన స్థితిని అంటే పరిశుద్ధతను కోల్పోతుంది. ఇంకా ఆ నీరు అపవిత్రమై పోతుంది, అశుద్ధమైపోతుంది.

239-1. అంటే అన్ని సంఘాలకంటే చివర్లో వచ్చాము. ఈ విషయానికి అధ్యాయంతో ఎటువంటి సంబంధమూ లేదు. కాని ఇమామ్ బుఖారి (రహ్మలై) ఈ ఉల్లేఖనాన్ని తరువాత వచ్చిన ఉల్లేఖనాన్ని రెంటినీ ఒకే ఉల్లేఖనకర్త ద్వారా విన్నారు. కావున ఆ రెండింటినీ కలిపి ఇక్కడ చేర్చటం జరిగింది.

239-2. దీని అర్థం ఆ నీరు అశుద్ధమైపోతుంది అని ఎంతమాత్రం కాదు. ఎందుకంటే పైన హజ్రత్ జహ్రీ గారి సూక్తి ఒకటి ఉటంకించబడింది. అందులో ఆయన, నీరు

ముసయ్యబ్, ఆమిర్ షాబీ ఇలా అన్నారు: ఏ వ్యక్తి అయినా నమాజు పూర్తి చేసిన తరువాత ఒకవేళ అతను ధరించిన వస్త్రాలకు రక్తం తగిలి ఉంటే లేదా వీర్యం తగిలి ఉన్నా లేదా ఖిబ్లా వైపునకు కాక మరొక దిక్కున తిరిగి నమాజు చేసి ఉన్నా లేదా 'తయమ్ముమ్' చేసుకుని నమాజు చేసిన తరువాత ఆ నమాజు వ్యవధి అయిపోక ముందే ఒకవేళ నీరు లభించినట్లయితే అప్పుడు కూడా చేసిన నమాజును మళ్ళీ చేసే అవసరం ఎంతమాత్రం లేదు.

240. అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ఒకసారి ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) కాబా గృహం వద్ద నమాజు చేస్తూ సజ్దాలో ఉన్నారు. (క్రింది హదీసు (241)లోని విషయాలే ఈ హదీసులో కూడా వచ్చాయి)

241. అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఒకసారి పవిత్ర కాబా గృహం వద్ద నమాజు చేస్తున్నారు. అబూ జహల్, అతని సహచరులు[1] కొందరు అక్కడ కూర్చొని ఉన్నారు. వారు పరస్పరం ఇలా చెప్పుకోసాగారు: ఒంటెను కోసిన ఫలానా వారి వద్దకు పోయి, ఆ ఒంటె గర్భసంచిని తీసుకువచ్చి దాన్ని ముహమ్మద్ (స) సజ్దాలో ఉన్నప్పుడు ఆయన (స) వీపు మీద ఎవరు వెయ్యగలరు? ఇది విని వారిలోని అత్యంత దురదృష్ట

తనలోని ఏదైనా ఒక గుణం మారిపోనంత వరకు అశుద్ధం కానే కాదు అని స్పష్టంగా చెప్పారు. ప్రవహించని నీటిలో మూత్రం పొయ్యకూడదు అనే నిషేధం వెనుక ఉన్నటువంటి ఉద్దేశ్యం మర్యాదగా, నాగరికంగా ప్రవర్తించమని, పరిశుభ్రతను దృష్టిలో ఉంచుకోమని చెప్పటానికే. ఎందుకంటే ఆగివున్న నీళ్ళల్లో మూత్రం పొయ్యటం వల్ల, తరువాత ఆ నీళ్ళల్లోనే స్నానం చెయ్యటం వల్ల మనిషికి రోత పుడుతుంది. ఇంకా అతనిలో తీవ్రమైన అసహ్యతా భావం చెలరేగుతుంది. ఆగి ఉన్న నీటిలో మూత్రం పోసే అనుమతిని గనక ఇచ్చినట్లయితే ప్రజలు అందులో ఎంత ఎక్కువగా మూత్రం పోస్తారంటే చివరకు ఆ నీటి గుణం పూర్తిగా మారిపోతుంది. ఇంకా ఆ నీరు అశుద్ధమైపోతుంది.

73-1. ఇమామ్ బుఖారి (రహ్మలై) వారి అభిప్రాయం కూడా ఇదే. అంటే మనిషి నమాజులో ఉన్నప్పుడు అతనికి ఏదైనా అశుద్ధత తగిలినట్లయితే దాని కారణంగా నమాజుకు భంగం కలగదు. అయితే నమాజును ప్రారంభించటానికి ముందు పరిశుభ్రంగా ఉండటం చాలా అవసరం.

241-1. వారెవరో స్వయంగా ఈ హదీసులోనే ముందు ప్రస్తావించటం జరిగింది.

వంతుడైన వాడొకడు (ఉఖబా బిన్ అబీ ముయీల్) లేచాడు. వెళ్ళి ఒంటె గర్భసంచిని తీసుకొచ్చాడు. దైవప్రవక్త (స) సజ్దాలోకి వెళ్ళినప్పుడు, అతడు దాన్ని ఆయన (స) గారి రెండు భుజాల మధ్య వీపు మీద వేశాడు.[2] అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు: "నేను ఆ దృశ్యాన్ని చూశాను. కాని ఏమీ చెయ్యలేకపోయ్యాను. అయ్యో! నాకు గనక శక్తి ఉన్నట్లయితే, దాన్ని చూపించి ఉండేవాణ్ణి[3]." ఆ దుర్మార్గులు నవ్వుతున్నారు, ఆనందంతో పొంగిపోతున్నారు, ఒకరి మీద ఒకరు పడిపోతున్నారు. ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (స) సజ్దాలోనే నిమగ్నమైపోయారు, తమ శిరస్సును ఎత్తలేదు. చివరకు హజ్రత్ ఫాతిమా (రజిఅన్) వచ్చి[4], ఆయన (స)గారి, వీపు మీద ఉన్నదాన్ని తీసి దూరంగా పారేశారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) తమ శిరస్సును పైకి ఎత్తారు. మరియు ఇలా ప్రార్థించారు: "ఓ అల్లాహ్ ఖురైషు ప్రజలను శిక్షించు." ఇలా మూడుసార్లు ప్రార్థించారు. దైవప్రవక్త (స) వారిని శపిస్తూ ప్రార్థించినప్పుడు, వారు తీవ్రమైన మనస్తాపానికి గురిఅయ్యారు. అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (ర) ఇలా అన్నారు : "ఈ నగరంలో చేసిన ప్రార్థనకు దైవస్వీకారం లభిస్తుందని వారు నమ్మేవారు. (అంటే దాని ప్రభావం మా మీద పడుతుందేమో అని)". తరువాత ప్రవక్త(స) పేరు పెట్టి ఇలా శపించారు: "ఓ అల్లాహ్ అబూజహల్‌ను శిక్షించు, ఉతబా బిన్ రబీఆను, షీబా బిన్ రబీఆను, వలీద్ బిన్ ఉతబాను, ఉమయ్యా బిన్ ఖలఫాను,

---

241-2. ఇక్కడ నుంచే అధ్యాయం ఉద్దేశ్యం బయల్పడుతుంది. అదేమిటంటే నమాజు చేస్తూ ఉన్నప్పుడు ప్రవక్త మహనీయుల (స) శరీరానికి అశుద్ధత తగిలింది. కాని ఆయన (స) గారు నమాజును భంగపరచలేదు.

241-3. అబ్దుల్లా బిన్ మసూద్ (రజిఅన్) హజల్ తెగకు చెందినవారు. ఆ తెగకు చెందిన వారెవరూ ఇంకా ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని స్వీకరించలేదు, అవిశ్వాసులుగానే ఉన్నారు. మక్కా నగరంలో ఆయనకు స్నేహితులుగాని, సహాయకులుగాని ఎవరూ లేరు. అందుకని ఆయన ఆ సంకట పరిస్థితిలో ఏమీ చేయలేకపోయారు.

241-4. ఎవరో పోయి హజ్రత్ ఫాతిమా (రజిఅన్‌హా)కు ఈ విషయాన్ని తెలియజేశారు. అప్పుడు ఆమె(ర)గారు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. ప్రవక్త మహనీయుని (స) వీపు మీద ఉన్నటువంటి అశుద్ధ వస్తువును పూర్తిగా తీసేసి దూరంగా పారేశారు. అవిశ్వాసులకు శాపనార్థాలు పెట్టసాగారు. ఈ గర్భసంచి హలాల్ (ధర్మసమ్మతమైనది) జంతువుదే. ఇందులో సందేహం లేదు. అయితే ఆ జంతువును ఒక బహుదైవారాధకుడు కోశాడు. కాబట్టి అది ముర్దారయిపోయింది. అదీకాక ఆ గర్భసంచిలో రక్తం కూడా కలిసి ఉంది. ఈ కారణంవల్ల అది అశుద్ధమై పోయింది.

ఉఖ్‌బా బిన్ అబీ ముఅయ్‌త్‌ను శిక్షించు.” ఉమ్రు బిన్ మైమూన ఏడుగురు వ్యక్తుల పేర్లు కూడా చెప్పారు. (అమ్మార బిన్ వలీద్ పేరు) మాకు జ్ఞాపకం లేదు. ఇబ్నె మసూద్ (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు: ఎవని చేతుల్లోనైతే నా ప్రాణం ఉందో అతని మీద ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను. ప్రవక్త మహనీయులు (స) శపించినవారిని[5] మృత దేహాలు బదర్ పట్టణంలోని ఒక బావిలో పడి ఉండటాన్ని నేను కళ్ళారా చూశాను.

74వ అధ్యాయం

ఉమ్మి మరియు చీమిడి మొదలైనవి కట్టుబట్టలకు తగిలే విషయం గురించి.

ఉర్వా ఇబ్నె జుబేర్ (ర) గారు, మిస్వర్ బిన్ ముఖ్రమ (ర), మర్వాన్ బిన్ హకమ్‌ల ద్వారా తెలుసుకుని ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఉమ్మి వేసినప్పుడు ప్రజల్లో నుంచి ఒక వ్యక్తి ఆ ఉమ్మిని తన చేతిలోకి అందుకున్నాడు. తరువాత దానిని తన ముఖానికి, తన శరీరానికి రాసుకున్నాడు.[1]

242. హజ్రత్ అనస్ (రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు: ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) నమాజులో ఉన్నప్పుడు ఒకసారి తాము కట్టుకున్న వస్త్రం మీద ఉమ్మి వేశారు.

75వ అధ్యాయం

'నబీజ్'[1]తోనూ, మత్తు కలిగించే మద్యంతోనూ వుజూ చేసుకోవటం శాస్త్ర సమ్మతమైన విషయం కాదు. హసన్ మరియు అబుల్ ఆలియ గార్లు 'నబీజ్'తో వుజూ చేసుకోవడాన్ని చెడ్డ విషయంగా, అయిష్టమైనదిగా భావించారు. 'అతా' గారు

241–5. అంటే వారిలోని చాలా మంది, అధికులు చంపబడిన తరువాత బదర్‌లోని బావిలో వెయ్యబడ్డారు. ఎందుకంటే, శాపగ్రస్తుడైన ఉఖబ బిన్ అబీ ముయీత్ బదర్‌కు కొంచెం దూరంలో చంపబడ్డాడు. అమ్మార బిన్ వలీద్ హబష్ దేశంలో చంపబడ్డాడు. మిగతా వారందరూ బదర్ యుద్ధం రోజున చంపబడ్డారు. వారి శవాలను ఒక చీకటి బావిలో విసరివేయటం జరిగింది. దుర్మార్గులు ఇహపరలోకాలు రెండింటిలోనూ నష్టపోయారు.

74–1. అంటే ప్రవక్త (స) గారి ఉమ్మిని శుభప్రదమైనదనే నమ్మకంతో దానిని ముఖం మీద, శరీరం మీద రాసుకున్నాడు. ఈ హదీసు ద్వారా తేటతెల్లమయ్యే ఒక విషయం ఏమిటంటే, మనిషి ఉమ్మి పవిత్రమైనది, పరిశుభ్రమైనది; కాని నోటిలో అశుద్ధత అనేది ఏదీ ఉండకూడదు. ఈ అధ్యాయం యొక్క ఉద్దేశ్యం కూడా ఇదే. ఈ హదీసును స్వయంగా ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మాలై) గారే “కితాబుష్షురూత్”లో ఉల్లేఖించారు.

ఏమన్నారంటే; పాలతోనూ, నబీజ్‌తోనూ వుజూ చేసుకోవడం కంటే నా దృష్టిలో తయమ్ముమ్ చేసుకోవటం ఉత్తమమైనది.

243. ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ ఆయెషా (రజిఅన్‌హ) ఉల్లేఖించారు: మత్తు కలిగించే పానీయం ఏదైనాసరే ధర్మ నిషిద్ధమైనదే[1].

76వ అధ్యాయం

ఎవరైనా ఒక స్త్రీ తన తండ్రి నోటి నుంచి కారే రక్తాన్ని కడగటం అనే విషయం గురించి[1] అబుల్ ఆలియ ఇలా అన్నారు; (అప్పుడు ఆయనగారి ఒక కాలికి ఒక వ్యాధి పట్టుకుంది) "నా కాలి మీద మసా చెయ్యండి, దానికి ఒక వ్యాధి తగిలింది."

244. అబూహాజిమ్ ఇలా ఉల్లేఖించారు: సహల్ బిన్ సాద్ అస్సాదీ (ర) గారిని ప్రజలు ఇలా అడిగారు; ఆ సమయంలో నాకూ, వారికీ మధ్య ఎవరూ లేరు[1]. "ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) గారికి ఉహద్ సంగ్రామంలో తగిలిన గాయానికి ఏ మందు రాశారు". అప్పుడు దానికి సమాధానంగా సహల్ బిన్ సాద్

75–1. ఖర్జూరపు పండ్ల పానకాన్ని 'నబీజ్' అంటారు. అది తియ్యగానూ, మధురంగానూ ఉంటుంది. ఇంకా అందులోకి మత్తు ప్రవేశించలేదు. అంటే అది ఇంకే మత్తును కలిగించే స్థాయికి చేరుకోలేదన్న మాట. ఇమామ్ అబూ హనీఫ (రెహ్మలై) గారు, నీళ్ళు దొరకని పక్షంలో దీనితో వుజూ చేసుకోవడం ధర్మసమ్మతమే అని తీర్పు చెప్పారు. కాని షాఫయీ మస్లక్ వారు, అహ్మద్ మస్లక్ వారు, అహ్లె హదీస్ మస్లక్ వారు దీనిని ధర్మసమ్మత మైనదిగా భావించరు. ఇమామ్ బుఖారి (రెహ్మలై) గారి అభిప్రాయం కూడా ఇదే. దీనికి సంబంధించిన హదీసును ఇబ్నె అబీ షీబాగారు; అబుల్ ఆలియాకు సంబంధించిన హదీసును దారెఖుతనీ గారు, అతాకు సంబంధించిన హదీసును అబూ దావూద్‌గారు ఉల్లేఖించారు.

243–1. అది ధర్మనిషిద్ధమైనప్పుడు, దానితో వుజూ చేసుకోవడం ధర్మసమ్మతమైనది ఎంత మాత్రం కాబోదు. ఎందుకంటే, వుజూ చేసుకోవడం అనేది ఒక ఉద్దాత్తమైన ఆరాధన. ఆరాధన కోసం ఒక నిషిద్ధ వస్తువును ఉపయోగించటం ధర్మసమ్మతం ఎలా కాగలుగుతుంది.

76–1. దీని ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, అశుద్ధతను దూరం చేసే విషయంలో ఇతరుల సహాయాన్ని పొందటం దోషం కాదు, సరియైన విషయమే. అబుల్ ఆలియగారి హదీసు ద్వారా స్పష్టమైన విషయం ఏమిటంటే, వుజూ చేసుకునేటప్పుడు ఇతరుల సహాయాన్ని పొందటం అనేది సక్రమమైనదే. దీన్ని అబ్దుర్రజాఖ్ ఉల్లేఖించారు.

(ర) ఇలా అన్నారు; "ఇప్పుడు దాన్ని గురించి తెలిసినవారు ఎవరూ మిగిలి లేరు[2]". హజ్రత్ అలీ(రజిఅన్) తన ఢాలును నీళ్ళతో నింపి తీసుకువచ్చేవారు. హజ్రత్ ఫాతిమ (ర) ప్రవక్త (స) గారి నోటి నుంచి కారే రక్తాన్ని కడిగేవారు. (అయినా రక్తం కారటం ఆగిపోయేది కాదు, చివరకు ఒక చాపను (బోరియ) కాల్చి దాని బూడిదను ఆ గాయంలో పోసి దాన్ని పూడ్చారు.[3]"

77వ అధ్యాయం

మిస్వాక్ (పళ్ళు తోముకోవటానికి ఉపయోగించే టూత్‌బ్రష్ లాంటి ఒక పుల్ల)తో పళ్ళు తోముఎకోవటం అనే విషయం గురించి ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజిఅన్) ఇలా అన్నారు: నేను ఒకసారి ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్)తో ఒకరాత్రి గడిపాను. ఆయన (స) గారు మిస్వాక్‌తో తమ పళ్ళను తోముకున్నారు.1

245. నా తండ్రి గారైన అబూ మూసా అషారీ ఇలా వివరించారని అబూ బుర్ద ఉల్లేఖించారు: "నేను ఒకసారి ప్రవక్త(స) మహనీయుని వద్దకు వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త(స) గారి చేతిలో మిస్వాక్‌ను చూశాను. ఆయన (స) దానితో పళ్ళు తోము కుంటున్నారు. 'ఉ', 'ఉ' అనే శబ్దాలు ఆయన గారి నోటి నుంచి వెలువడటాన్ని నేను విన్నాను. అప్పుడు ఆయన(స)గారి నోటిలో మిస్వాక్ ఉంది. అంటే ఆయన(స) డోకుకుంటున్నారు."[1]

246. హజ్రత్ హుజైఫా(రజిఅన్) ఇలా కథనం చేశారు; ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్(స) రాత్రి సమయంలో నిద్ర నుచి మేల్కొనప్పుడు మిస్వాక్‌తో తమ పళ్ళను తోముకునేవారు.[1]

244-1. అంటే నేన్నూరు చెప్పింది స్పష్టంగా, చక్కగా విన్నాను.

244-2. ఎందుకంటే సహల్ బిన్ సాద్ (రజిఅన్) సహాబాలు (ప్రవక్త మహనీయుని ప్రత్యక్ష అనుచరులు) అందరి తరువాత చివర్లో మదీనా పట్టణంలో మరణించారు.

244-3. తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే చాప యొక్క బూడిద గాయానికి రాస్తే రక్తం కారటం ఆగిపోతుంది. ఈ హదీసు ద్వారా మందు వాడటం, వైద్యం చేయించటం అనే విషయాలకు అనుమతి ఉన్నదని నిరూపితమయింది. ఇంకా మందు వాడటం అనేది అల్లాహ్ పట్ల నమ్మకం కలిగి ఉంటం అనే విషయానికి ఎంత మాత్రం వ్యతిరేకం కాదని కూడా తెలిసింది.

77-1. ఇది ఒక సుదీర్ఘమైన హదీసులోని భాగం. ఇమామ్ బుఖారీ (రెహ్మాలై) గారు దానిని ఇక్కడ సందర్భాన్ని బట్టి అవసరం నిమిత్తం ఉదహరించారు.

78వ అధ్యాయం

వయస్సులో పెద్దలైన వారికి మిస్వాక్‌ను మొదట ఇవ్వాలి అనే విషయం గురించి

ప్రవక్త మహనీయులు ముహమ్మద్ (సఅసమ్) ఇలా సెలవిచ్చారని హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజిఅన్) ఉల్లేఖించారు: "కలలో నేనేమి చూశానంటు; మిస్వాక్‌తో నేను పళ్లు తోముకుంటున్నాను. ఇంతలో ఇద్దరు వ్యక్తులు నా వద్దకు వచ్చారు. వారిలో ఒకరు, మరొకరి కంటే వయస్సులో పెద్దవారు. నేను మొదట వయస్సులో చిన్న వాడైన వ్యక్తికి మిస్వాక్‌ను ఇచ్చాను. అప్పుడు వయస్సులో పెద్దవాడైన వ్యక్తికి మొదట మిస్వాక్‌ను ఇవ్వు అని నాకు చెప్పటం జరిగింది. తరువాత నేను పెద్దవానికి మిస్వాక్‌ను ఇచ్చాను[1].

79వ అధ్యాయం

వుజూ చేసుకుని నిద్రపోయే దాని శ్రేష్ఠతను గురించి

247. బరా బిన్ అజిబ్(రజిఅన్) ఇలా ఉల్లేఖించారు; ప్రవక్త మహనీయులు

245-1. ఈ విధంగా నోరు కడుక్కోవటం వల్ల, మిస్వాక్‌తో పళ్ళు తోముకోవటం వల్ల జీర్ణాశయంలో నుంచి అదనపు ద్రవ పదార్థాలు ఇంకా కళ్ళె మొదలైనటువంటి వ్యర్థ పదార్థాలు బయటికొచ్చేస్తాయి. అప్పుడు నోటి నుంచి దుర్వాసన రాదు. పళ్ళ చిగుళ్ళకు కూడా మిస్వాక్ మేలు చేస్తుంది.

246-1. నిద్ర నుంచిలేచిన తరువాత మిస్వాక్‌తో పళ్ళు తోముకోవటం అభిలషణీయమైన విషయం అని తెలిసింది. ఇదేవిధంగా ఖుర్ఆన్ గ్రంథాన్ని పారాయణం చేసేటప్పుడు, వుజూ చేసుకునేటప్పుడు, నమాజ్ చేసేటప్పుడు, ఇంకా నోటి నుంచి దుర్వాసన వస్తున్నప్పుడు మిస్వాక్‌తో పళ్ళ తోముకోవటం మంచి విషయం అయితే ఉపవాసంతో ఉన్నవారు పొద్దువాలిన తరువాత మిస్వాక్ చేసుకోవటం కొందరు విధ్వాంసుల దృష్టిలో అసహ్యకరమైనది, అభిలషణీయమైనది కాదు.

78-1. తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే మిస్వాక్ ఇచ్చే విషయంలో వయస్సుసలో పెద్దవారైన వారికి ప్రధాన్యం ఇవ్వాలి. వారికి ఎక్కువ గౌరవం ఇవ్వాలి. ఇదే విధంగా తినేత్రాగే విషయంలోనూ, నడిచేటప్పుడూ, మాట్లాడేటప్పుడూ వారికి ప్రాముఖ్యం ఇవ్వాలి. క్రమబద్ధంగా కూర్చోనప్పుడు పెద్దలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఒకవేళ క్రమబ్ధద్ధంగా కూర్చుంటే, అప్పుడు కుడివైపు కూర్చున్న వారికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఈ హదీసు ద్వారా తెలిసే మరొక విషయం ఏమిటంటే, ఇతరుల మిస్వాక్‌ను ఉపయోగించటం అసహ్యకరమైన విషయమేమీ కాదు. అయితే దాన్ని కడిగి పరిశుభ్రం చేసి మరీ ఉపయోగించాలి. ఇది అభిలషణీయమైనది.

ముహమ్మద్(స) నాతో ఇలా సెలవిచ్చారు; "నీవు నిద్రపోవటానికి నీ పండుకునే స్థలం వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు, నమాజు కోసం చేసుకునేటటువంటి వుజూనే చేసుకో. తరువాత కుడిపక్కకు తిరిగి[1] ఇలా ప్రార్థించు : ఓ అల్లాహ్ నీవు ప్రసాదించే పుణ్యాన్ని పొందే ఉత్సాహంతో, ఆశతో, నీవు విధించే శిక్షకు భయపడి, నేను నన్ను పూర్తిగా నీకు సమర్పించుకుంటున్నాను. ఇంకా నా సమస్త వ్యవహారాలను నీకే అప్పగిస్తున్నాను. ఇంకా నా సమస్త వ్యవహారాలను నీకే అప్పగిస్తున్నాను. ఇంకా నేను నా వీపును నీకు అనిస్తున్నాను. (అంటే నిన్నే నమ్ముకుంటున్నాను). నీ నుంచి పారిపోతే, ఎక్కడా శరణు గాని, ముక్తి స్థానం గాని లభించవు; అవి నీ వద్దనే లభిస్తాయి. ఓ అల్లాహ్! నీవు అవతరింపజేసిన ఖుర్అన్ గ్రంథాన్ని నేను విశ్వసించాను. నీవు పంపిన ప్రవక్తను కూడా నేను విశ్వసించాను." ఇప్పుడు నీవు గనక అదే రాత్రి మరణించినట్లయితే, అప్పుడు నీవు ఇస్లాం ధర్మం మీద ఉంటావు. ఈ ప్రార్థనను నిద్రపోయే ముందు నీవు చివరి మాటలుగా చేయాలి.[2] హజ్రత్ బరా బిన్ ఆజిబ్(ర) ఇంకా ఇలా అన్నారు; నేను ఈ విధులను ప్రవక్త మహనీయులు(స) ముందు జ్ఞాపకం ఉంచుకునే ఉద్దేశ్యంతో చదివాను. నేను, 'ఆమన్తు బికితాబికల్లజీ– అన్జల్త' వరకు చదివి దాని తరువాత 'వరసూలిక' అని చదివాను. కాని ప్రవక్త మహనీయులు(స) అలా కాదు. 'వనబియ్యి కల్లజీ అర్సల్త'[3] అని చదువు అని సెలవిచ్చారు.

247–1. కుడివైపునకు తిరిగి పండుకోవడం వల్ల అజాగ్రత్త, అశ్రద్ధ అనేవి దరికిరావు. రాత్రి సమయంలో చేసే తహజ్జుద్ నమాజు కోసం కళ్ళు వాటంతటవే తెరుచుకుంటాయి.

247–2. ఇక దాని తరువాత నిదురపో. ప్రపంచానికి సంబంధించిన ఏ విషయాన్ని గురించి మాట్లాడకు అయితే ఇతర దుఆలు కాని, ఖుర్అన్ వాక్యాలను గానిచదివితే అది దోషం కాదు.

247–3. తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, ప్రవక్త మహనీయులు(స) చేసినట్లు నిరూపితమైన ప్రార్థనలు, సంస్కరణలలోని ప్రవక్త(స) గారి మాటలను మార్చటం గాని లేదా తమ తరపు నుంచి ఏవైనా మాటలను చేర్చటం గాని మంచిది కాదు. ఇమామ్ బుఖారి (రహ్మా) గారు, ఈ హదీసును వుజూ గ్రంథం చివర్లో పెట్టటంలో ఒక సూచన ఉంది, అదేమిటంటే, ఈ వుజూను మనిషి నిద్రపోక ముందు, మేల్కొని ఉన్నప్పుడు, చివర్లో చేసుకుంటాడు. ఇదే విధంగా ఈ హదీసు వుజూ గ్రంథాన్ని పరిసమాప్తం చేస్తుంది.